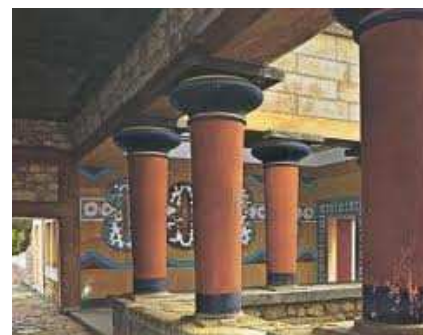

Α.Τ.Ε.Ι. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΘΕΜΑ: «ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ -
ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ»**

Εισηγητής καθηγητής: Απλαδάς Γεώργιος

Φοιτήτρια: Τσιάβου Αθηνά

2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΙΕΘΝΩΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1.1 Το μερίδιο του συνεδριακού τουρισμού στον τουριστικό τομέα.....	7
1.2 Ρυθμός ανάπτυξης του συνεδριακού τουρισμού.....	9
1.3Μερίδιο του συνεδριακού τουρισμού στη συνολική τουριστική δραστηριότητα.....	9
1.4 Εννοιολογική προσδιορισμοί-κατηγοριοποίηση.....	12
1.5 Είδη συνεδρίων.....	13
1.6 Οργανωτές συνεδρίων.....	15
1.7 Σύεδροι και συνοδοί συνεδρίων.....	17
1.8 Χρόνοι συνεδρίων.....	18
1.9 Μεγέθη συνεδρίων.....	19
1.10 Τόποι διεξαγωγής συνεδρίων.....	20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 :Ο ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.1 Εναλλακτικές μορφές	23
2.1.1 Συνεδριακός τουρισμός.....	26
2.1.2 Μορφωτικός τουρισμός.....	26
2.1.3 Τουρισμός Εκθέσεων.....	27
2.1.4 Αθλητικός τουρισμός.....	27
2.1.5 Αγροτουρισμός.....	28
2.1.6 Οικολογικός τουρισμός.....	28
2.1.7 Τουρισμός Περιπέτειας.....	29
2.1.8 Ορεινός τουρισμός.....	29

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

3.1 Αξιολόγηση των τουριστικών πόρων.....	30
3.1.2 Κλίμα.....	31
3.1.3 Αρχαιολογικοί χώροι.....	32
3.1.4 Πολιτιστική υποδομή.....	33
3.1.5 Υποδομές μεταφορών.....	35
3.1.6 Τηλεπικοινωνίες.....	40
3.1.7 Τουριστική εκπαίδευση.....	40
3.1.8 Υγεία.....	41
3.1.9 Τεχνολογική υποδομή.....	42
3.1.10 Τουριστικές υποδομές και υπηρεσίες.....	44
3.1.10.1 Τουριστικά καταλύματα.....	44
3.1.10.2 Λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις και υπηρεσίες.....	45
3.1.11 Ειδικές τουριστικές εγκαταστάσεις.....	47
3.1.12 Υποδομές θαλάσσιου τουρισμού.....	49

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4:Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

4.1 Τουριστική ανάπτυξη του νομού Ηρακλείου.....	51
4.2 Τα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη του συνεδριακού τουρισμού στο νομό Ηρακλείου.....	53
4.3 Υποδομές συνεδριακού τουρισμού.....	54
4.4 Ξενοδοχεία με συνεδριακές αίθουσες.....	55
4.5 Ενέργειες αναβάθμισης του συνεδριακού προϊόντος στο νομό Ηρακλείου.....	63

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5:ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

5.1 Γενικά στοιχεία έρευνας.....	68
5.2 Επεξεργασία και ανάλυση στοιχείων ερωτηματολογίου	68
5.2.1 Η κατάλληλη συνεδριακή υποδομή και ανωδομή μέσα στα πλαίσια της οποίας θα μπορούσε να διεξαχθεί με επιτυχία ένα συνέδριο	69
5.2.2 Λόγοι για τους οποίους κάποιος θα επέλεγε να παρευρεθεί σε συνέδριο στο Ηράκλειο αντί σε συνέδριο στην Αθήνα	69
5.2.3 Ο παράγοντας που προκαλεί την ελάχιστη πραγματοποίηση συνεδρίων στο Νομό Ηρακλείου.....	72
5.2.4 Τα πιο σημαντικά στοιχεία που έλκουν τους συνέδρους κατά την παραμονή τους στο Ηράκλειο	72
5.2.5 Στοιχεία που πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να προάγουν ένα τόπο και εν προκειμένω, το Νομό Ηρακλείου	77
5.2.6 Ο κύριος παράγοντας που επηρεάζει αρνητικά την διεξαγωγή των συνεδρίων στο Νομό Ηρακλείου.....	81
5.2.7 Προϋποθέσεις και υποδομές για την ανάπτυξη αυτού του είδους Τουρισμού.....	82
5.2.8 Προτεινόμενες λύσεις για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού στο Νομό Ηρακλείου.....	82
5.2.9 Ενδεικνυόμενες περιοχές στο Νομό Ηρακλείου για την ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού	83
5.2.10 Ενδεικνυόμενες επιλογές, μέσα και ενέργειες παρέμβασης.....	84
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	86
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	89
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	91

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο συνεδριακός τουρισμός είναι ένας κλάδος της τουριστικής βιομηχανίας ο οποίος γνωρίζει ταχύτατη ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα. Ο συνεδριακός τουρισμός αποτελεί όχι μόνο ένα πρωτογενές τουριστικό προϊόν αλλά και ένα συμπληρωματικό τουριστικό προϊόν υπό την έννοια ότι επηρεάζει και επηρεάζεται από τις λοιπές τουριστικές δραστηριότητες σε μία οικονομία η οποία έχει δώσει ιδιαίτερη έμφαση στην τουριστική ανάπτυξη. Όταν λέμε τουριστική ανάπτυξη, εννοούμε την ανάπτυξη του τουριστικού κλάδου τόσο από την πλευρά των υποδομών ή της προσφοράς όσο και από την πλευρά της ζήτησης, η οποία ζήτηση οπωσδήποτε δεν περιορίζεται στην προβολή της χώρας αλλά και με πολλά άλλα μέτρα τα οποία συγκλίνουν προς ένα βασικό στόχο, την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου. Ο συνεδριακός τουρισμός συμμετέχει και στις δύο αυτές πλευρές της στρατηγικής τουριστικής ανάπτυξης και από την άποψη των υποδομών και από την άποψη της επιμήκυνσης της τουριστικής κίνησης από πλευράς ζήτησης. Ιδιαίτερα σε μία κοινωνία των παγκοσμιοποιημένων αγορών όπου ο ανταγωνισμός είναι μεγάλος, οι επικοινωνίες και οι συγκοινωνίες γίνονται ταχύτερες, ο συνεδριακός τουρισμός έρχεται ως παράγωγο αποτέλεσμα αυτής της τάσης, να αποτελέσει ένα βασικό τουριστικό προϊόν.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο τουρισμός βοήθησε πολλαπλά την ανάπτυξη της χώρας και προπαντός υπήρξε σημαντική πηγή συναλλάγματος. Σημαντικό βήμα θα είναι, να αναθεωρήσουμε την πολιτική μας και να επιδιώξουμε με το μικρότερο δυνατό κόστος το μέγιστο δυνατό όφελος. Υπάρχουν αρκετοί παράμετροι οι οποίες πρέπει να ενεργοποιηθούν για να μπορεί ο τουρισμός να αποδώσει πολλά περισσότερα και όσα μπορεί σε σχέση με τη δική μας χώρα. Διότι ο συνεδριακός τουρισμός θα έπρεπε ήδη να έχει ωριμάσει προ πολλού στη χώρα μας αφού η Ελλάδα διαθέτει όλα εκείνα τα φυσικά και πολιτιστικά στοιχεία καθώς και τις υποδομές που συντελούν ώστε να καθιερωθεί ως συνεδριακός προορισμός. Οι κλιματολογικές συνθήκες, τα αξιοθέατα, το φυσικό περιβάλλον, η πολιτιστική μας ταυτότητα, η σύγχρονη επιστημονική ανάπτυξη και καλλιέργεια της επιστήμης των τεχνών σε όλους τους τομείς αλλά και η τουριστική εικόνα της χώρας, εγγυώνται με τον πλέον αξιόπιστο τρόπο την επιτυχή ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού.

Προσθέτωντας και την ελληνική φιλοξενία τότε εύκολα μπορεί κανείς να φτάσει στο συμπέρασμα ότι εδώ λειτουργούν ιδανικές συνθήκες. Άλλωστε μια μικρή αναδρομή στην εμπειρία από την πρόσφατη τέλεση των ολυμπιακών αγώνων μπορεί να αποδείξει ότι είναι ο ιδανικότερος προορισμός .

Και μόνο το γεγονός ότι ο συνεδριακός τουρισμός αποδίδει κατά κεφαλήν τουλάχιστον το διπλάσιο εισόδημα απ' ότι το κλασικό παραθεριστικό πακέτο, καθώς επίσης και ότι η συνεδριακή δραστηριότητα προσφέρεται για δώδεκα μήνες, είναι αρκετά στοιχεία για να καταλάβουμε την αναγκαιότητα της ενίσχυσης του τουρισμού αυτού. Δεν είναι τυχαίο που κράτος, φορείς και επιχειρηματίες επιδιώκουν την ορθολογική και αποτελεσματική ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού. Η ανάπτυξη αυτού είναι καθοριστικής σημασίας για την τουριστική βιομηχανία στο σύνολό της, δεδομένου ότι αυτή η ειδική μορφή τουρισμού μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικότερα στην ευρύτερη ανάπτυξη του τομέα. Αντιμετωπίζεται κατά τον τρόπο αυτό η εποχικότητα και παράλληλα αναβαθμίζεται το επίπεδο των τουριστών, δεδομένου ότι ο συνεδριακός τουρισμός απευθύνεται σε μια άλλη κατηγορία ανθρώπων. Και η συνεδριακή υποδομή της χώρας μας αναβαθμίστηκε σε μεγάλο βαθμό με τη διοργάνωση των ολυμπιακών αγώνων, τα μεγάλα έργα που ολοκληρώθηκαν καθώς επίσης και αυτά που βρίσκονται σε φάση υλοποίησης, βοηθούν στην ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού.

Η κατασκευή κατάλληλης υποδομής, τόσο σε ξενοδοχειακούς χώρους όσο και σε αυτόνομα συνεδριακά κέντρα σε όλη τη χώρα αναβαθμίζουν το συνεδριακό προϊόν της. Ωστόσο απαιτούνται συντονισμένες προσπάθειες για την αξιοποίηση της υπάρχουσας υποδομής αλλά και για τη δημιουργία καλύτερων προοπτικών για το μέλλον του κλάδου. Η προώθηση της τουριστικής ανάπτυξης βασίζεται στην ήπια διαχείριση των φυσικών πόρων, στον εκσυγχρονισμό των τουριστικών επιχειρήσεων, καθώς επίσης και στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού. Η τουριστική προβολή της χώρας μας επιβάλλει να αυξήσουμε τους συνεδριακούς προορισμούς βελτιώνοντας παράλληλα τη θέση της χώρας μας και αποδίδοντάς της το μερίδιο που δικαιούται. Είναι ανάγκη η Ελλάδα να προβάλλει τις αρετές της και στην ειδική αυτή μορφή τουρισμού που αναπτύσσεται τα τελευταία κυρίως χρόνια.

Έτσι λοιπόν στο πρώτο κεφάλαιο αναλύεται η πορεία και το μέγεθος του

συνεδριακού τουρισμού διεθνώς καθώς και ο ρυθμός ανάπτυξης του τα πρόσφατα χρόνια, μια ανάλυση του συνεδριακού τουρισμού στην Ελλάδα και στο μερίδιο που αυτός κατέχει στην συνολική τουριστική δραστηριότητα. Αναφέρονται και εξετάζονται βασικά στοιχεία όπως κατηγοριοποίηση, είδη συνεδρίων, οργανωτές συνεδρίων, συνέδριοι και συνοδοί, χρόνοι συνεδρίων, μεγέθη συνεδρίων και τύποι διεξαγωγής συνεδρίων.

Στο δεύτερο κεφάλαιο πραγματοποιείται μια εκτίμηση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού στην Ελλάδα οι οποίες και αναλύονται ώστε να γίνουν γνωστά τα θετικά αποτελέσματα που αποφέρουν σε έναν τόπο από την πραγματοποίηση σε αυτόν εναλλακτικού τουρισμού και όχι μαζικού, μέσα στις οποίες συγκαταλέγεται και ο συνεδριακός τουρισμός.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται αναγνώριση της περιοχής του Ηρακλείου την οποία εξετάζουμε. Αναλύονται όλοι οι διαθέσιμοι φυσικοί και μη πόροι που διαθέτει η περιοχή όπως κλίμα, αρχαιολογικοί χώροι, πολιτιστική υποδομή, υποδομές μεταφορών, τηλεπικοινωνίες, τουριστική εκπαίδευση, υγεία, τεχνολογική υποδομή, τουριστικές υποδομές και υπηρεσίες, τουριστικά καταλύματα, λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις και υπηρεσίες, ειδικές τουριστικές εγκαταστάσεις και υπηρεσίες, υποδομές θαλάσσιου τουρισμού, προϋποθέσεις οι οποίες απαιτούνται κατά τον τουρισμό γενικότερα αλλά και για τον συνεδριακό τουρισμό ειδικότερα.

Στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στο νομό Ηρακλείου ως συνεδριακός τουριστικός προορισμός. Αναφέρονται τα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη του συνεδριακού τουρισμού στο νομό Ηρακλείου και αναλύονται μερικές από τις μεγαλύτερες αίθουσες διεξαγωγής συνεδρίων και καταγράφονται ξενοδοχεία που μπορούν να φιλοξενήσουν συνέδρια και εκδηλώσεις. Εν κατακλείδι, αναφέρονται κάποιες ενέργειες αναβάθμισης του συνεδριακού προϊόντος στο νομό Ηρακλείου και την Ελλάδα γενικότερα.

Τέλος, στο πέμπτο κεφάλαιο αναλύεται η υφιστάμενη κατάσταση προσφοράς μέσω της έρευνας που διενεργήθηκε σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις με τη μέθοδο του ερωτηματολογίου. Αναλύονται τα γενικά στοιχεία της έρευνας και γίνεται η επεξεργασία και η ανάλυση των στοιχείων των ερωτηματολογίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΙΕΘΝΩΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1.1 Το μερίδιο του συνεδριακού τουρισμού στον τουριστικό τομέα

Τα συνέδρια (και οι εκθέσεις) αποτελούν όντως έναν από τους δυναμικότερα αναπτυσσόμενους κλάδους του τουρισμού, λόγω της ανάγκης των ανθρώπων να ενημερώνονται και να συναποφασίζουν. Πολλές φορές τα ταξίδια που γίνονται για συνεδριακούς λόγους συνδυάζονται με το στοιχείο της αναψυχής με τις δραστηριότητες που γίνονται συγχρόνως ή με την επιλογή των μελών του συνεδρίου να επισκεπτούν το μέρος κάποιες επιπλέον μέρες. Με αποτέλεσμα τα όρια μεταξύ συνεδριακού και γενικού τουρισμού είναι δυσδιάκριτα. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο συνεδριακός τουρισμός διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην κοινωνική πολιτική και κυρίως στην οικονομική ανάπτυξη των χωρών. (Λ.Αθανασίου,2002)

Στις Η.Π.Α. το 1995 οι διεθνείς τουριστικές δαπάνες χωρίς να περιλαμβάνουν τα μεταφορικά έξοδα (πηγή: World Tourism Organization,1999) άγγιξαν τα 400 δις \$, ενώ από διαφορετική πηγή προέκυψε ότι οι διεθνείς τουριστικές δαπάνες που οφειλόταν στα συνέδρια και στις εκθέσεις ανήλθαν στα 38 δις \$. Οι αντίστοιχες δαπάνες για το Ηνωμένο Βασίλειο το 1995 για τον συνολικό τουρισμό ήταν 19 δις σε \$ ΗΠΑ (πηγή: World Tourism Organization,1999) και για τις συνεδριακές εκδηλώσεις ανήλθαν σε 7 περίπου σε δις \$ ΗΠΑ.

Γεννάται όμως το ερώτημα αν τα δύο αυτά μεγέθη είναι συγκρίσιμα. Η απάντηση είναι όχι, επειδή τα μεγέθη που αναφέραμε παραπάνω προέρχονται

από διαφορετικές πηγές και οι δαπάνες του συνεδριακού τουρισμού περιέχουν δαπάνες και από αλλοδαπούς τουρίστες, αλλά και από εγχώριους. Οπότε το μερίδιο της διεθνούς συνεδριακής δαπάνης στη συνολική διεθνή τουριστική δαπάνη είναι πολύ μικρότερο απ'ό,τι συνάγεται τους παραπάνω αριθμούς.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο τόσο ο τουρισμός γενικά, όσο και ο συνεδριακός τουρισμός εμφανίζεται σε υψηλά επίπεδα, οπότε το Ηνωμένο Βασίλειο θεωρείται μια από τις χώρες που καταλαμβάνει μεγάλη μερίδα από το παγκόσμιο τουρισμό. Γενικά η αναλογία του συνεδριακού τουρισμού ως προς τον συνολικό διαφέρει από χώρα σε χώρα, καθώς επίσης και η εξειδίκευση των χωρών ως προς το είδος αυτό του τουρισμού ποικίλλει. Το μέγεθος της τάξης του 3-4% του συνολικού αριθμού αλλοδαπών τουριστών και του 6-7% της συνολικής τουριστικής εισροής.

Σε κάποιες χώρες ο ρόλος του συνεδριακού τουρισμού είναι σημαντικός στην οικονομία. Για παράδειγμα τα τελευταία χρόνια σε μια μικρή χώρα όπως η Σιγκαπούρη σημειώθηκαν 400.000 αφίξεις συνεδριακών τουριστών, γεγονός που μαρτυρά πως ο τουρισμός διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην οικονομία της χώρας (D. J. Maclaurin και K. Leong, 2000). Και στην Ιρλανδία η ανάπτυξη στα συνέδρια ήταν καθοριστικής σημασίας ως την ανάπτυξη του τουρισμού και κατ'επέκταση γενικότερα της χώρας (Anton Shone, 1998).

Από όσα αναφέραμε παραπάνω καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι ο συνεδριακός τουρισμός καταλαμβάνει μικρό μερίδιο του συνολικού τουρισμού, αλλά διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στον τουρισμό και στη γενικότερη ανάπτυξη κάποιων μικρότερων χωρών.

Η Ελλάδα κατέχει μικρό μερίδιο της παγκόσμιας αγοράς, κυρίως λόγω αδυναμιών στους τομείς του μάρκετινγκ και των εσωτερικών αερομεταφορών. Επίσημα στοιχεία της Διεθνούς Ένωσης Συνεδρίων & Διασκέψεων (ICCA) δείχνουν ότι η Ελλάδα κατέχει περί το 1,9% της παγκόσμιας αγοράς, όταν μεμονωμένα η πόλη της Βιέννης έχει μερίδιο μεγαλύτερο του 2,5%.

1.2 Ρυθμός ανάπτυξης του συνεδριακού τουρισμού στα πρόσφατα χρόνια

Σύμφωνα με τον World Tourism Organization, 1999 πρόκειται για έναν από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους κλάδους του τουριστικού τομέα. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία, ο συνεδριακός τουρισμός παρουσίαζε πολύ υψηλότερη ανάπτυξη από ότι ο συνολικός τουρισμός.

Με βάση τα δεδομένα από τη Διεθνή Ένωση Συνεδρίων, που εδρεύει στο Άμστερνταμ (The International Meeting Association), ο συνολικός αριθμός των συνεδριακών εκδηλώσεων κινήθηκε σε παραπλήσια επίπεδα με το Ηνωμένο Βασίλειο κατά τα έτη 1997-1999. Είναι όμως σαφές, ότι από τα στοιχεία που υπάρχουν, διαφεύγει ένα πολύ σημαντικό μέρος εκδηλώσεων, είτε από παράλειψη, είτε διότι οι διοργανωτές δεν είναι μέλη της ICCA. Είναι σημαντικό, λοιπόν το συμπέρασμα ότι σε παγκόσμιο επίπεδο η συνεδριακή δραστηριότητα με τους ρυθμούς που ακολουθεί μένει σταθερή με αποτέλεσμα, πιθανόν να υπολείπονται του μέσου ετήσιου ρυθμού αύξησης του γενικού τουρισμού.

Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, με βάση στοιχεία της ICCA για την εξέλιξη του αριθμού των συνεδριακών εκδηλώσεων στην περίοδο 1987-1999, οδηγούμαστε στη σκέψη ότι οι εκτιμήσεις που γίνονται και οι απόψεις που εκφράζονται για γρήγορη ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού, από οργανισμούς ή μελετητές, διαμορφώνονται υπό την επήρεια εντυπώσεων γρήγορης ανόδου σε ορισμένες χώρες συνεδριακού τουρισμού, που βέβαια δεν είναι ασυμβίβαστες με βραδείς ρυθμούς ανόδου της συνεδριακής δραστηριότητας σε παγκόσμιο επίπεδο. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι παλαιότερα η συνεδριακή κίνηση όντως αυξανόταν με γρήγορους ρυθμούς.

1.3 Μεριδίο του συνεδριακού τουρισμού στη συνολική τουριστική δραστηριότητα

Ανάμεσα στις χώρες που δεν έχουν αναπτύξει με επιτυχία το συνεδριακό τουρισμό είτε με την έννοια του αριθμού του μεγαλύτερου μεγέθους συνεδριακών εκδηλώσεων, που καταγράφονται από την ICCA, είτε με την έννοια του μεριδίου τους, στο παγκόσμιο ή το ευρωπαϊκό σύνολο των συνεδριακών δραστηριοτήτων σύμφωνα με την ICCA φαίνεται πως είναι η Πορτογαλία και το Ισραήλ και όχι η Ελλάδα. Σύμφωνα με την ίδια πηγή

μεταξύ των μεγαλουπόλεων που συγκεντρώνουν αξιόλογη συνεδριακή κίνηση, η Ιερουσαλήμ, κατέχει τα τελευταία χρόνια την 19^η θέση, η Λισσαβόνα την 16^η θέση, αμέσως επόμενες το Δουβλίνο και η Κωνσταντινούπολη και την 30^η θέση κατέχει η Αθήνα. Σε σχέση με τον βαθμό εξειδίκευσης φαίνεται, πάλι από στοιχεία της ICCA, ότι στον συνεδριακό τουρισμό, η Ελλάδα, με βάση τα στοιχεία της περιόδου 1987-99, κατέχει την τελευταία θέση στην Ευρώπη. Την πρώτη θέση κατέχει η Φινλανδία με δείκτη 8,85 έναντι 0,33 για την Ελλάδα η οποία υπολείπεται σε αρκετά μεγάλο βαθμό με χώρες κατεξοχήν τουριστικές όπως είναι η Ιταλία και η Ισπανία ενώ ο δείκτης αυτός τείνει να είναι συγκριτικά χαμηλός σε χώρες που προσελκύουν μεγάλους αριθμούς τουριστών.

Βέβαια, σύμφωνα με τον Λ.Αθανασίου, 2002, η πραγματική εικόνα μπορεί να είναι διαφορετική απ' ό,τι συνάγεται από τα στατιστικά δεδομένα που παρατέθηκαν παραπάνω. Ειδικότερα θα μπορούσε να υποστηριχτεί ότι η συναγωγή συμπερασμάτων με βάση τα στοιχεία της ICCA, τα οποία ίσως να μην είναι ούτε αξιόπιστα αλλά ούτε και πλήρη μπορεί να οδηγεί σε υποεκτίμηση της σχετικής σημασίας του συνεδριακού τουρισμού στην Ελλάδα για δυο λόγους.

Ο πρώτος λόγος αναφέρεται στο γεγονός ότι, η ICCA συλλέγει στοιχεία για συνεδριακές εγκαταστάσεις που έχουν την ικανότητα να φιλοξενήσουν με ανταγωνιστικούς όρους τις μεγάλες συνεδριακές εκδηλώσεις, σε αντιδιαστολή με αρκετές από τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Διότι ναι μεν η ICCA συλλέγει στοιχεία και για μικρότερου μεγέθους εκδηλώσεις, αλλά αν κρίνει κανείς από τον συνολικό αριθμό των συνεδριακών εκδηλώσεων που αυτή καταγράφει κατ' έτος, η καταγραφή των μικρότερου μεγέθους εκδηλώσεων πρέπει να είναι συγκριτικά ελλιπέστερη. Για παράδειγμα, τα τελευταία χρόνια οργανώθηκαν στην Ελλάδα μόνο δυο μεγάλα συνέδρια (του ιατρικού τομέα), το ένα από τα οποία στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας και το άλλο με τη συνδυασμένη χρήση περισσότερων μικρότερης συνεδριακής χωρητικότητας μονάδων. Τα σχετικά δελτία αξιολόγησης βεβαιώνουν για την ικανοποιητική περάτωση των σχετικών εκδηλώσεων χωρίς όμως αυτό να είναι και το μοναδικό απαραίτητο στοιχείο για την σωστή έκβαση ενός συνεδρίου. Οι εγκαταστάσεις δεν ήταν οι καταλληλότερες για ένα τέτοιο γεγονός. Το Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας δεν

είναι σχεδιασμένο με γνώμονα τις συνεδριακές ανάγκες, έτσι ώστε να απαιτούνται ειδικές δαπάνες διαμόρφωσης για μια χρήση, οι οποίες απλά προσθέτουν κόστος, και χωρίς να προσδίδουν ιδιαίτερο όφελος. Από την άλλη πλευρά η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών επηρεάζεται αρνητικά από την συνδυασμένη χρήση περισσότερων μικρών μονάδων η οποία καθιστά αναγκαίες πολλές μετακινήσεις και δημιουργεί και άλλες δυσκολίες.

Ο δεύτερος λόγος έχει να κάνει με το γεγονός ότι, πολλές από τις μονάδες οι οποίες διαθέτουν συνεδριακές εγκαταστάσεις στην Ελλάδα, και οι οποίες μπορούν να καλύψουν συνεδριακές εκδηλώσεις με αρκετές εκατοντάδες ή και πολλές εκατοντάδες συνέδρους, διαπιστώνει κανείς ότι πολλές από τις πρώτες δεν είναι μέλη και δεν παρέχουν στοιχεία. Αν και δεν είναι γνωστή η έκταση της μη συμμετοχής αξιόλογων συνεδριακών μονάδων άλλων χωρών στην ICCA, είναι πολύ πιθανόν ότι αυτή θα είναι μικρότερη απ' ότι στην Ελλάδα, ιδίως για τις χώρες της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης. Εξάλλου, πρέπει να ληφθεί υπ' όψη ότι στις πλουσιότερες χώρες της Ευρώπης όπου η κουλτούρα και το επίπεδο διαβίωσης ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των ατόμων σε οργανώσεις και εκδηλώσεις, η εγχώρια ζήτηση συνεδριακών υπηρεσιών, ιδιαίτερα του μεσαίου και μικρότερου μεγέθους, που όπως αναφέρθηκε φαίνεται ότι δεν καταγράφονται πλήρως από την ICCA, είναι πολύ πιθανόν ότι θα είναι συγκριτικά πολύ μεγαλύτερη απ' ότι στην Ελλάδα. Εξ' αιτίας του παράγοντα αυτού τα στοιχεία της ICCA μπορεί να υποεκτιμούν την συνεδριακή κίνηση στις χώρες αυτές σε βαθμό μεγαλύτερο απ' ότι αυτό συμβαίνει στην ελληνική περίπτωση.

Δύσκολα θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι η πραγματικότητα θα μπορούσε να είναι τόσο διαφορετική από εκείνη που προκύπτει από τα διαθέσιμα στοιχεία, ώστε να αναιρούνται τα εξής βασικά συμπεράσματα:

- ότι λόγω των περιορισμένων δυνατοτήτων προσέλκυσης μεγάλων συνεδριακών εκδηλώσεων που προκαλούν οι ελλείψεις και οι αδυναμίες στην σχετική υποδομή, ο βαθμός ανάπτυξης του συνεδριακού τουρισμού στην Ελλάδα είναι στην καλύτερη περίπτωση μέτριος.
- ότι σε αντίθεση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες που εξειδικεύονται στον συνεδριακό τουρισμό, οι δικές μας επιδόσεις υστερούν κατά μεγάλο

βαθμό και

- ότι επομένως, ο βαθμός βελτίωσης των επιδόσεων μας στον τομέα αυτό εφόσον βέβαια συντρέξουν και οι κατάλληλες προϋποθέσεις, πρέπει να είναι πολύ αξιολογες.

Τα πιο πάνω φαίνεται να ισχύουν τόσο για την Αθήνα ειδικότερα, αφού μεγάλο μέρος των συνεδριακών εκδηλώσεων συγκεντρώνεται σε μεγάλες πόλεις, όσο και για τη χώρα γενικότερα.

1.4 Εννοιολογική προσδιορισμοί-Κατηγοριοποίηση

Το ενδιαφέρον που εκδηλώνεται διεθνώς για τον επαγγελματικό τουρισμό είναι ολοένα και πιο έντονο. Έχει αρχίσει λοιπόν ένας μεγάλος ανταγωνισμός από τα κράτη για να κερδίσουν όσο το δυνατό μεγαλύτερο μερίδιο στην αγορά. Η αξία του επαγγελματικού τουρισμού είναι μεγάλη διότι στοχεύει:

- i. Στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου
- ii. Στην προσέλκυση υψηλής εισοδηματικής στάθμης επισκεπτών, με μόρφωση και απαιτήσεις.
- iii. Στην επίλυση προβλημάτων που δημιουργεί η συγκέντρωση τουριστικής δραστηριότητας στις μεγαλουπόλεις, αφού οι περισσότερες διοργανώσεις πραγματοποιούνται εκτός κέντρου.

Ο επαγγελματικός τουρισμός διακρίνεται ανάλογα με το κριτήριο του σκοπού που γίνεται το επαγγελματικό ταξίδι στις ακόλουθες κατηγορίες:

Συνεδριακός τουρισμός: Αν ο σκοπός του ταξιδιού είναι η συμμετοχή σε ένα συνέδριο ή συναντήσεις με μεγάλο ή μικρό αριθμό συμμετοχών και σε οποιοδήποτε επίπεδο τοπικό, περιφερειακό, εθνικό ή διεθνές, τότε αναπτύσσεται η εναλλακτική μορφή τουρισμού που ονομάζεται συνεδριακός τουρισμός. Λόγο της περιορισμένης χρονικής διάρκειας, συνδιάζεται και με άλλες μορφές τουρισμού. Για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού, απαιτείται η κατάλληλη υποδομή, η κατασκευή σύγχρονων συνεδριακών κέντρων, άρτιο τεχνολογικό εξοπλισμό, ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις με αίθουσες μεγάλης χωρητικότητας και βοηθητικούς χώρους (Κ.Κραβαρίτης, 1992).

Εκθεσιακός τουρισμός: Αν ο σκοπός του ταξιδιού είναι η συμμετοχή των επαγγελματιών σε μια έκθεση, πρόκειται, για μια μορφή τουρισμού που αναπτύσσεται δυναμικά ολοένα και περισσότερο, τον εκθεσιακό τουρισμό. Για την ανάπτυξη του εκθεσιακού τουρισμού απαιτείται η δημιουργία κατάλληλης υποδομής με εκθεσιακούς χώρους κατάλληλα εξοπλισμένους, οι οποίοι θα διαθέτουν τους αναγκαίους βοηθητικούς χώρους (Κ.Κραβαρίτης, 1992).

Τουρισμός κινήτρων: Αν το ταξίδι είναι ένα τουριστικό “πακέτο” που προσφέρουν ορισμένες επιχειρήσεις στους εργαζόμενους τους, στην προσπάθεια τους να αυξήσουν την παραγωγικότητα των εργαζομένων, τότε πρόκειται για το τουρισμό κινήτρων. Για την ανάπτυξη του τουρισμού κινήτρων, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η προσφορά ενός τόπου προορισμού που θα ξεχωρίζει από τους συνηθισμένους (Κ.Κραβαρίτης, 1992).

1.5 ΕΙΔΗ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

Επιστημονικά συνέδρια: Τα συνέδρια αυτά έχουν ιδιαίτερη αξία και μπορούν να επαναλαμβάνονται στο ίδιο μέρος ύστερα από κάποια χρονική περίοδο. Σε αυτές τις συγκεντρώσεις ενθάρρυνση δίνει το φορολογικό καθεστώς. Το πλεονέκτημα αυτών του είδους συνεδρίων είναι ότι η διάρκειά τους είναι μεγάλη. Τέτοια συνέδρια ενδιαφέρουν ακόμα και επιχειρήσεις που θέλουν να παρουσιάσουν τα συναφή, προϊόντα τους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να τα συνδυάζουν με παράλληλες εκθέσεις. Τα συνέδρια που είναι τα μεγαλύτερα από άποψη όγκου συμμετοχής ξένων συνεδριών. Μετά τα ιατρικά, έρχονται τα ανθρωπιστικά, ακολουθούν τα κοινωνικοπολιτικά συνέδρια, των θετικών επιστημών, τα τεχνολογικά και τέλος της νομικής επιστήμης.

Συνέδρια κομματικού, κοινωνικού, πολιτικού περιεχομένου: Συνέδρια διοργανώνονται επίσης από πολιτικά κόμματα, κοινωνικές οργανώσεις και από πολιτικές ενώσεις. Οι φορείς αυτοί ανάλογα μπορεί να είναι εθνικοί ή διεθνείς. Σκοπός αυτών των συνεδριών είναι ο απολογισμός του έργου των φορέων, η χάραξη της στρατηγικής τους, η ιδεολογική τοποθέτηση τους,

λαμβάνοντας υπόψη νέων δεδομένων η λειτουργία και ανάπτυξη τους.

Εμπορικά συνέδρια: Σχετίζονται με τις επιδιώξεις των φορέων που τα συγκαλούν όπως για παράδειγμα, η αύξηση των κερδών της παραγωγικότητας, της διεύρυνσης της αγοράς και άλλα. Τα ξενοδοχεία επωφελούνται οικονομικώς από τα συνέδρια αυτά. Συμφέροντα έχουν ακόμα και πολυεθνικές εταιρείες, ενώσεις παραγωγών, ή και μεμονωμένοι κατασκευαστές, προωθώντας τις δημόσιες σχέσεις τους και τις πωλήσεις του. Πλεονέκτημα αυτής της μορφής συνεδρίου είναι πως έχει την δυνατότητα να οργανώνεται κάθε χρόνο. Περιλαμβάνει τρόπους αύξησης πωλήσεων, παρουσίαση καινούριων αγαθών και στην επιτυχία των στόχων τους.

Συνέδρια διεθνών οργανισμών: Αποτελούν την ανάπτυξη και εξέλιξη της διεθνούς συνεργασίας. Το χαρακτηριστικό αυτών των συνεδριών είναι ότι διοργανώνονται από κρατικές υπηρεσίες. Την ευθύνη και την φροντίδα της διεξαγωγής του συνεδρίου την έχει η πολιτεία – μέλος. Η πιο συνηθισμένη ορολογία για αυτά τα συνέδρια είναι «διεθνής διάσκεψη». Συνήθως είναι σε ετήσια βάση.

Συσκέψεις: Χαρακτηρίζεται από τη μικρή τους διάρκεια καθώς και το μικρό αριθμό συμμετεχόντων. Το υψηλό επίπεδο θέσης που συμμετάσχουν είναι άλλο ένα χαρακτηριστικό των συσκέψεων. Πραγματοποιούνται από φορείς επιχειρησιακού και μη χαρακτήρα. Αυτό που όλοι οι συμμετέχοντες επιθυμούν είναι η αλλαγή του χώρου που γίνονται οι συσκέψεις. Υπάρχουν φορές που συνδυάζονται με γεύματα εργασία.

Σεμινάρια: Με τα σεμινάρια προσφέρονται στα ξενοδοχεία καλές και σταθερές πελατείες. Οι χώροι πρέπει να είναι κατάλληλοι για να μπορέσουν να διεξαχθούν τα σεμινάρια. Ακόμα είναι ένας τρόπος που βοηθά τα διευθυντικά στελέχη που διδάσκουν με σκοπό να μάθουν καλύτερα τα καινούρια στελέχη τους που εκπαιδεύονται.

Forum: Περιγράφει συναντήσεις με πάνελ εισηγητών. Χαρακτηριστικό αυτού

του συνεδρίου είναι η επακολουθία συζήτησης στην οποία μπορεί να λάβει μέρος και το ακροατήριο. Αυτοί που συμμετέχουν τις περισσότερες φορές κάθονται σε διατάξεις εδράνων ή τραπεζιών και πιο σπάνια μόνο καθισμάτων.

Workshops: Είναι μέθοδος εκπαιδευτικής διαδικασίας που δίνει τη δυνατότητα για εμπειριστατωμένη μελέτη για κάποιο συγκεκριμένο θέμα. Η συγκέντρωση αυτή αφορά συνήθως 15-30 άτομα για την βελτιστοποίηση της επίδοσης σε κάποιο αντικείμενο.

1.6 Οργανωτές συνεδρίων

Σύμφωνα με την Τουριστική Αγορά, 2003, ένας βασικός παράγοντας που διαμορφώνει τον συνεδριακό τουρισμό είναι οι οργανωτές των συνεδρίων. Οι οργανωτές συνεδρίων δεν αποφασίζουν για την πραγματοποίηση των συνεδρίων ούτε αναλαμβάνουν τη χρηματοδότηση τους. Αυτές οι ενέργειες ανήκουν στην αρμοδιότητα των φορέων των συνεδρίων. Είναι τα φυσικά πρόσωπα ή επαγγελματικές ενώσεις ή διάφορες τουριστικές υπηρεσίες ή Εταιρίες Δημοσίων Σχέσεων, που αναλαμβάνουν την οργάνωση και τη διαχείριση των συνεδρίων για λογαριασμό των φορέων.

Τα κυριότερα καθήκοντα των οργανωτών είναι η επιλογή του τουριστικού προορισμού και του συνεδριακού κέντρου ή του ξενοδοχείου που διαθέτει συνεδριακούς χώρους, η επιλογή των συνέδρων και του μεγέθους του συνεδρίου, η επιλογή του χρόνου και της διάρκειας του συνεδρίου, η επιλογή των θεμάτων ή των εκδηλώσεων που θα λάβουν χώρα κατά τη διάρκεια του συνεδρίου, η επιλογή των εισηγητών, ο καθορισμός των επισιτιστικών υπηρεσιών, η γνωστοποίηση και προβολή του συνεδρίου, η υπόδειξη χορηγών και γενικότερα η οργάνωση, η επίβλεψη, ο συντονισμός και ο έλεγχος όλων των προσυνεδριακών και μετασυνεδριακών εργασιών.

Οι οργανωτές των συνεδρίων διακρίνονται στις παρακάτω κατηγορίες:

Φορείς των Συνεδρίων: Είναι αρκετές οι περιπτώσεις όπου οι φορείς των συνεδρίων που πραγματοποιούν ένα συνέδριο αναλαμβάνουν και την οργάνωση του συνεδρίου χρησιμοποιώντας δικό τους προσωπικό. Όταν οι φορείς κάνουν πολλά συνέδρια, θεσπίζουν οργανικές διευθύνσεις ή τμήματα

ή γραφεία ή επιτροπές συνεδρίων ,όπου αναλαμβάνουν την οργάνωση συνεδρίων. Αυτό συμβαίνει κυρίως στους Δημόσιους φορείς συνεδρίων και στους διεθνείς και παγκόσμιους οργανισμούς που πραγματοποιούν τα μεγάλα διεθνή συνέδρια.

Οι επαγγελματίες οργανωτές συνεδρίων :Είναι τα φυσικά πρόσωπα ή οι εταιρίες που ασχολούνται αποκλειστικά και κατ' επάγγελμα με την οργάνωση συνεδρίων και λειτουργούν συνήθως μέσω γραφείων δημοσίων σχέσεων.

Σύμφωνα πάλι με τη Τουριστική Αγορά, 2003, οι οργανωτές συνεδρίων διακρίνονται ανάλογα με τις ειδικότερες εργασίες που πραγματοποιούν ως εξής:

◆**Στα Convetion Bureaux** που είναι τα γραφεία που γνωρίζουν τους τουριστικούς προορισμούς και τα συνεδριακά κέντρα, γνωρίζουν τα προϊόντα τους και τις τιμές τους και κάνουν προσφορές στους φορείς των συνεδρίων που αναζητούν τους κατάλληλους τόπους των συνεδρίων.

◆**Στα Meeting Planning Groups (MPG)** που είναι οι επιτροπές ή τα πρόσωπα στα οποία οι φορείς των συνεδρίων αναθέτουν την οργάνωση των συνεδρίων. Αυτές οι επιτροπές ή τα πρόσωπα μπορεί να αποτελούνται από εθελοντές υπαλλήλους των φορέων ή να αποτελούνται από επαγγελματίες οργανωτές συνεδρίων που είναι οι υπάλληλοι των φορέων (οργανικό τμήμα).

◆**Σε έναν PCO(Professional Congress Organized)**δηλαδή, έναν εξωτερικό επαγγελματία οργανωτή συνεδρίων .Ο PCO μπορεί να είναι φυσικό πρόσωπο ή εταιρία που αναλαμβάνει την οργάνωση και τη διαχείριση ενός συνεδρίου σε όλα τα στάδια του.

◆**Τα Συνεδριακά Κέντρα:** Τα μεγάλα και αυτοτελή συνεδριακά κέντρα και ξενοδοχεία που διαθέτουν συνεδριακούς χώρους πολλές φορές αναλαμβάνουν την όλη οργάνωση των συνεδρίων από το να περιορίζονται στην παραχώρηση των χώρων τους και του εξοπλισμού τους στους φορείς ή στους οργανωτές συνεδρίων. Τα συνεδριακά κέντρα είναι οι πιο ειδήμονες οργανωτές συνεδρίων γιατί έχουν σαν αποκλειστική απασχόληση τους τα συνέδρια ,άρα διαθέτουν την απαραίτητη εμπειρία τις απαραίτητες διοικητικές ικανότητες και γνώσεις μαζί με το απαραίτητο προσωπικό και τον αναγκαίο εξοπλισμό, που εγγυώνται την επιτυχή διεξαγωγή των συνεδρίων.

◆**Οι οργανωτές ταξιδίων (Tour Operators,Ταξιδιωτικά γραφεία):** Αρκετά

ταξιδιωτικά γραφεία που έχουν σαν βασική τους δραστηριότητα την παραγωγή τουριστικών πακέτων του οργανωμένου τουρισμού ,αναλαμβάνουν και την παραγωγή πακέτων συνεδριακού τουρισμού μέσα στα οποία περιλαμβάνεται και η οργάνωση των συνεδρίων. Έχουν προσλάβει εξειδικευμένο προσωπικό στην οργάνωση των συνεδρίων, κυρίως από τον ευρύτερο χώρο των δημοσίων σχέσεων και αναλαμβάνουν εκτός από το τουριστικό μέρος του συνεδριακού τουρισμού ,για το οποίο είναι έμπειροι και ικανοί διαχειριστές και το καθαρά συνεδριακό μέρος του ,που είναι η προετοιμασία η διεξαγωγή και η μετασυνεδριακή εκτίμηση των συνεδρίων. Με τον τρόπο αυτό στοχεύουν σε κέρδος που δεν προέρχεται μόνο από το "συνεδριακό τουριστικό πακέτο" αλλά και από άλλες σχετικές δραστηριότητες που το εξυπηρετούν.

1.7 Σύεδροι και Συνοδοί Συνέδρων

Οι σύεδροι και οι συνοδοί τους, διαμορφώνουν σε μεγάλο βαθμό το συνεδριακό τουρισμό .Ο αριθμός και το είδος των συμμετεχόντων αποφασίζεται από τον φορέα που πραγματοποιεί το συνέδριο, ο οποίος και αναλαμβάνει την υποχρέωση να τους προσκαλέσει .Η επαγγελματική ιδιότητα των συνέδρων εξαρτάται από το είδος των συνεδρίων και από τη φύση των φορέων που αποφασίζουν την πραγματοποίησή τους (Σφακιανάκης ,2000).

Τα κριτήρια, με βάση τα οποία επιλέγονται οι σύεδροι, συνοψίζονται στα ακόλουθα: κύρος, φήμη, υψηλό κοινωνικό επαγγελματικό ,οικονομικό και επιστημονικό υπόβαθρο π.χ.επιστήμονες, καθηγητές ,τεχνοκράτες ,καλλιτέχνες κ.ά., οι οποίοι προάγουν το συνέδριο λόγω της θέσης και της κοινωνικής παρουσίας τους, είναι πρόθυμοι να αποδεχθούν τα συμπεράσματα του συνεδρίου, αλλά και συνεργάσιμοι ,κατά την παραδοχή τυχόν σφαλμάτων τους. Χαρακτηριστικό των συνέδρων είναι ότι είναι καταξιωμένοι εκπρόσωποι του συνόλου που εκπροσωπούν. Οι σύεδροι είναι συνήθως τα επιτυχημένα στελέχη του κάθε συνόλου τα οποία διακρίνονται από τις επαγγελματικές τους επιδόσεις, τη γενική και ειδική μόρφωση που διαθέτουν, την έντονη κοινωνική τους συμμετοχή και παρουσία ,τη γλωσσομάθειά τους ,την κοσμοπολίτικη εμπειρία τους (Τουριστική Αγορά 2003).

Κάθε σύεδρος ,σε ένα συνέδριο ,αντιπροσωπεύει μια επιστήμη, μια

επιχείρηση, μια εταιρία, έναν οργανισμό, ένα κόμμα, μια χώρα , μια επαγγελματική ένωση, μια ομάδα ανθρώπων και γενικά ένα κοινωνικό, οικονομικό, πολιτιστικό σύνολο ,τοπικό, εθνικό ή διεθνές. Εκφράζει τις απόψεις του συνόλου που αντιπροσωπεύει ,παραθέτει την απαιτούμενη επιστημονική ή επαγγελματική γνώση και πείρα ,και διαθέτει την κατάλληλη προσωπικότητα και την εξοικείωση με τις πρακτικές ενός συνεδρίου, για να στηρίξει τις απόψεις του και να κάνει αισθητή την παρουσία του στο χώρο του συνεδρίου .Αν και οι συνοδοί δεν συμμετέχουν καθόλου σε συνέδρια ή έχουν πάρα πολύ μικρή συμμετοχή ,αναπτύσσουν έντονη πολιτιστική και τουριστική δράση στους ενδιαμέσους χρόνους ή στην αρχή και στο τέλος του συνεδρίου ,ενώ μοιράζονται μαζί με τους συνέδρους τα τουριστικά, κυρίως , προϊόντα της χώρας προορισμού. Έχει εκτιμηθεί ότι στο 72% των πραγματοποιούμενων συνεδρίων ,οι σύνεδροι έχουν συνοδούς και μόνο στο 28% των συνεδρίων οι σύνεδροι δεν έχουν συνοδούς .Οι φορείς ,οι οργανωτές συνεδρίων ,καθώς και οι υπεύθυνοι συνεδριακών χώρων ,αντιμετωπίζουν με ιδιαίτερη προσοχή τους συνοδούς ,φροντίζουν για την διασκέδαση τους και τα ψώνια τους, προσπαθώντας να ικανοποιήσουν με κάθε δυνατό τρόπο τις ανάγκες και τις επιθυμίες τους. Οι συνοδοί των συνέδρων έχοντας περισσότερο χρόνο στη διάθεση τους πραγματοποιούν υψηλή τουριστική δαπάνη που αφορά στις οργανωμένες εκδρομές ,στις αγορές, στα μουσεία και γενικότερα κάνουν χρήση περισσότερων υπηρεσιών από αυτές που παρέχουν τα ξενοδοχεία.

Όσοι καταρτίζουν συνεδριακά πακέτα, οφείλουν να προσφέρουν πακέτα ελκυστικά με υψηλή ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών, αρτιότητα ξενοδοχειακών και συνεδριακών εγκαταστάσεων και ένα πρόγραμμα εμπλουτισμένο ,με εξωσυνεδριακές δραστηριότητες ,όπως είναι η ψυχαγωγία η διασκέδαση, η συμμετοχή σε πολιτιστικές και κοσμικές εκδηλώσεις.

Στη πράξη ,ένας σύνεδρος μένει ευχαριστημένος από ένα συνέδριο αν ευχαριστηθεί ο συνοδός του.

1.8 Χρόνοι συνεδρίων

Σύμφωνα με εκτεταμένες παγκόσμιες έρευνες και σύμφωνα με τα στοιχεία της ICCA, η πλειονότητα των συνεδρίων έχει διάρκεια 3-8 ημέρες. Το 39% των συνεδρίων έχει μέση διάρκεια 2-3 ημέρες ,ενώ το 42% διαρκεί 4-

5 ημέρες και το 10% 6-8 ημέρες. Μόλις το 9% των συνεδρίων διαρκεί μια ημέρα όπου και χαρακτηρίζεται στην συνεδριακή ορολογία, ημερίδα. Επειδή οι εργασίες των συνεδρίων πραγματοποιούνται συνήθως στις εργάσιμες ημέρες, κάποιος αριθμός συνεδρων παρατείνει τη διάρκεια του ταξιδιού του ή φροντίζει να ξεκινήσει νωρίτερα, αξιοποιώντας και το Σαββατοκύριακο. Κάτι τέτοιο φυσικά, αυξάνει σε κάθε περίπτωση τη διάρκεια παραμονής του συνεδριακού τουρίστα και τη τελική τουριστική του δαπάνη. Ο συνεδριακός τουρισμός θεωρείται αντιεποχική εναλλακτική μορφή τουρισμού, και πραγματοποιείται συνήθως την άνοιξη και το φθινόπωρο, δηλαδή στην ενδιάμεση τουριστική εποχή. Την άνοιξη και το φθινόπωρο γίνονται το 74% των συνεδρίων, ενώ μόνο το 21% γίνεται το καλοκαίρι και το 5% το χειμώνα. Τα συνέδρια πρέπει να επαναλαμβάνονται όσο γίνεται συχνότερα. Σήμερα υπολογίζεται ότι το 40% των συνεδρίων είναι ετήσια, το 25% γίνονται κάθε χρόνο, το 25% γίνονται κάθε 3,4 ή 5 χρόνια και το 10 % γίνονται μόνο μια φορά και δεν επαναλαμβάνονται. Η διάρκεια των συνεδρίων καθώς και η περιοδικότητα τους αποφασίζεται από τους φορείς τους που αναλαμβάνουν το κόστος τους. Και επειδή το κατά ημέρα κόστος είναι μεγάλο ,η διάρκεια πρέπει να είναι όσο γίνεται μικρή σε συνδυασμό πάντοτε με τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα των συνεδρίων.(WTO, 1997).

1.9 Μεγέθη συνεδρίων

Το μέγεθος ενός συνεδρίου καθορίζεται από τον αριθμό των συνέδρων που συμμετέχουν σε αυτό. Δεν υπάρχει τυπικό μέγεθος για κάποιο συνέδριο. Στοιχεία που επηρεάζουν το βαθμό συμμετοχής και κατ' επέκταση το τελικό μέγεθος του συνεδρίου είναι το μέγεθος του φορέα κάτω από την αιγίδα του οποίου πραγματοποιείται το συνέδριο, ο βαθμός συχνότητας που ο συγκεκριμένος φορέας διοργανώνει συνέδρια, ο βαθμός ενδιαφέροντος του θέματος του συνεδρίου, ο τόπος και οι εγκαταστάσεις που επιλέχθηκαν καθώς και οι ημερομηνίες διεξαγωγής του.

Συγκεκριμένα σύμφωνα με τη νομοθεσία (Κοινή υπουργική απόφαση 23908/9.4.91/ΦΕΚ208/Β) που καθορίζει τις προδιαγραφές των συνεδριακών κέντρων, καθορίζεται το μέγεθος των συνεδρίων. Έτσι διακρίνονται τα μικρά

συνέδρια στα οποία συμμετέχουν 200-500 σύνεδροι, τα μεσαία συνέδρια στα οποία συμμετέχουν 501-1200 σύνεδροι και τα μεγάλα συνέδρια στα οποία συμμετέχουν 1201-3000 σύνεδροι. Σύμφωνα με αυτή τη διάκριση και την έρευνα της ICCA για την συνεδριακή αγορά το 92% των συνεδρίων υπάγεται στις τέσσερις πρώτες κατηγορίες (μέχρι 1000 σύνεδροι) και μόνο το 8% των συνεδρίων έχει άνω των 1000 συνέδρων, ενώ το μεγαλύτερο μέρος των συνεδρίων (65%), που αντιπροσωπεύει τα επιχειρηματικά συνέδρια, έχει μέχρι 250 συνέδρους.

1.10 Τόποι διεξαγωγής συνεδρίων

Στο συνεδριακό τουρισμό σαν τόποι των συνεδρίων εννοούνται, πρώτον ο χώρος μέσα στον οποίο πραγματοποιούνται τα συνέδρια και δεύτερον ο τουριστικός προορισμός ο οποίος φιλοξενεί τους χώρους των συνεδρίων. Όσον αφορά τους χώρους μέσα στους οποίους πραγματοποιούνται τα συνέδρια, οι πιο αντιπροσωπευτικοί από αυτούς είναι τα συνεδριακά κέντρα, των οποίων οι προδιαγραφές ανέγερσης (θέση, μέγεθος, εξοπλισμός, κατηγορίες κ.λπ.) έχουν θεσπιστεί νομοθετικά. Ο μεγάλος "πονοκέφαλος" όμως για τον υπεύθυνο της οργάνωσης ενός συνεδρίου είναι η επιλογή του τόπου, όπου θα πραγματοποιηθεί η εκδήλωση. Δηλαδή ένας προορισμός για να επιλεγεί να φιλοξενήσει εκδηλώσεις, πρέπει να έχει κάποια χαρακτηριστικά γνωρίσματα τα οποία παράλληλα αποτελούν και κριτήρια προϋποθέσεις για την επιλογή του.

Οι προϋποθέσεις για να προτιμηθεί ένας τόπος για τη διεξαγωγή συνεδρίων και εκδηλώσεων είναι οι ακόλουθες (Κ.Κραβαρίτης,1992):

1.Το κόστος

Το κόστος για την πραγματοποίηση της εκδήλωσης θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη σε συνάρτηση με τα χρήματα που είναι διαθέσιμο να ξοδευθεί. Η καλύτερη λύση είναι η αναζήτηση του "τερπνόν μετά του ωφελίμου". Δηλαδή καλή επιλογή αλλά όχι ακριβή.

2.Εύκολη πρόσβαση

Η ύπαρξη μεγάλου, διεθνούς αεροδρομίου είναι απαραίτητο κριτήριο όταν

αναμένονται σύνεδροι από το εξωτερικό ή από άλλες περιοχές της χώρας.

3.Η ύπαρξη συνεδριακής υποδομής

Ο οργανωτής της εκδήλωσης πρέπει να ψάχνει για προορισμούς με συνεδριακά κέντρα ή ξενοδοχεία με την κατάλληλη υποδομή για φιλοξενία συνεδρίων και συναντήσεων. Όταν αναμένονται συμμετέχοντες από το εξωτερικό ή από άλλες πόλεις της χώρας, είναι καλύτερα η κράτηση των δωματίων να γίνει στο ξενοδοχείο που θα πραγματοποιηθεί η εκδήλωση ώστε να αποφύγουμε χάσιμο χρόνου ,ιδιαίτερα στα μεγάλα αστικά κέντρα λόγω του κυκλοφοριακού προβλήματος. Δηλαδή ο χρόνος που θα εξοικονομηθεί για μετακινήσεις μεταξύ του ξενοδοχείου και του συνεδριακού κέντρου είναι πολύτιμος για χαλάρωση ή για άλλες δραστηριότητες.

4.Η αίγλη (image) του προορισμού

Οι προορισμοί με ιδιαίτερη αίγλη είναι και ελκυστικότεροι. Για παράδειγμα μια πολύ καλή επιλογή για ένα ιατρικό συνέδριο ή ημερίδα είναι η Κω ,η πατρίδα του Ιπποκράτη του πατέρα της ιατρικής, ενώ για μια πολιτιστική εκδήλωση οι Δελφοί.

5.Αξιοθέατα,δυνατότητα για διασκέδαση και αναψυχή

Περιοχές με διάφορα αξιοθέατα όπως αρχαία μνημεία, μουσεία ,φυσική ομορφιά και δυνατότητα για νυχτερινή διασκέδαση ,έχουν μεγάλο συγκριτικό πλεονέκτημα ώστε να προτιμηθούν από τον οργανωτή ,καθώς θα δώσουν την ευκαιρία στους συνέδρους και για άλλες δραστηριότητες τις ημέρες του συνεδρίου.

6.Πολιτική ευστάθεια και εγγυημένες υπηρεσίες ασφάλειας

Το θέμα της ασφάλειας στις μέρες μας πρωτεύον παράγοντας για την επιλογή του τόπου. Γι'αυτό το λόγο επιλέγονται τόποι με πολιτική ευστάθεια. Συμπερασματικά ,η επιτυχημένη επιλογή ενός τόπου για διεξαγωγή συνεδρίου αποτελεί συνισταμένη πολλών παραγόντων και σίγουρα δεν είναι εύκολη υπόθεση. Ωστόσο τα παραπάνω κριτήρια είναι χρήσιμα να τα λαμβάνει υπόψη ο εκάστοτε οργανωτής συνεδρίου ,συνάντησης ή ημερίδας ,την ώρα που πρέπει να κάνει την επιλογή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ο ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.1 Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού

Μετά τη δεκαετία του 1960 πραγματοποιήθηκε σε διεθνές επίπεδο μία ραγδαία τουριστική ανάπτυξη, η οποία είχε σαν αποτέλεσμα όχι μόνο τη ραγδαία αύξηση της τουριστικής ζήτησης, αλλά και τη μαζικοποίηση του τουρισμού. Ταυτόχρονα, αυξήθηκε η διεθνοποίηση του τουρισμού, άνοιξαν νέοι τουριστικοί προορισμοί, ο βαθμός ωριμότητας των τουριστών μεγάλωσε, καθώς, οπωσδήποτε, και η αναζήτηση νέων δραστηριοτήτων αναψυχής του τουρισμού. Όλοι αυτοί οι παράγοντες οδήγησαν στη διαφοροποίηση της τουριστικής ζήτησης και στον κατακερματισμό της τουριστικής αγοράς σε μεγάλο αριθμό εξειδικευμένων μορφών τουρισμού, ειδικά μετά τη δεκαετία του '80 (Κολιτσιδόπουλος, 2001).

Αν και έχει παρατηρηθεί συνεχιζόμενη ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού, δεν έχει διαμορφωθεί ένας κοινά αποδεκτός ορισμός για το περιεχόμενο και τη μορφή του. Είναι χαρακτηριστικό ότι σε πολλές περιπτώσεις η έννοια εναλλακτικός τουρισμός χρησιμοποιείται εναλλακτικά με όρους όπως, αγροτουρισμός, οικοτουρισμός, πράσινος τουρισμός, ήπιος τουρισμός, εναλλακτικός τουρισμός, αλλά ουσιαστικά περιλαμβάνει όλες αυτές τις μορφές τουρισμού.

Με τον όρο εναλλακτικός τουρισμός ορίζεται το σύνολο των ολοκληρωμένων τουριστικών υπηρεσιών, οι οποίες διακρίνονται από εξειδίκευση ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες και προτιμήσεις των πελατών τους, απευθύνονται σε ένα εξειδικευμένο κοινό, στηρίζονται σε οικολογικά ανεκτές και ήπιες δραστηριότητες, ενώ αναδεικνύουν χωρίς να καταστρέφουν τα φυσικά κάλλη μίας περιοχής.

Σύμφωνα με τους Eadington & Smith (1992) ο εναλλακτικός τουρισμός περιλαμβάνει μορφές τουρισμού οι οποίες δεν αντιβαίνουν τις ευρύτερες κοινωνικές και κοινοτικές αξίες, καθώς και τις αξίες που σχετίζονται με τη φύση, αλλά παρέχουν στους υποδοχείς και στους τουρίστες την ευκαιρία για θετικές αναδράσεις, καθώς και για απόκτηση κοινών εμπειριών.

Για την ελληνική τουλάχιστον πραγματικότητα, έχει επικρατήσει η άποψη πως μια δραστηριότητα να θεωρείται εναλλακτική όταν είναι κατά βάση μη μαζική και αντιτίθεται στις μέχρι τώρα παραδοσιακές μορφές μαζικής τουριστικής ανάπτυξης. (Ανδριώτης, 2003). Αξίζει εδώ να σημειωθεί ότι δεν αποκλείεται, ο εναλλακτικός τουρισμός να είναι μαζικός. Ειδικότερα έχει παρατηρηθεί μαζικοποίηση κάποιων μορφών εναλλακτικού τουρισμού οι οποίες υπήρχαν την περίοδο που ο μαζικός, συμβατικός τουρισμός έλαβε σημαντικές διαστάσεις. Κλασσικό παράδειγμα ο χιονοδρομικός τουρισμός στα μεγάλα χειμερινά θέρετρα της Ευρώπης, αλλά και ο θρησκευτικός τουρισμός κατά τη διάρκεια σημαντικών θρησκευτικών εκδηλώσεων, που χαρακτηρίζονται από τη μαζικότητα των τουριστικών δραστηριοτήτων. (Σφακιανάκης, 2000).

Οι νέες αυτές τάσεις είχαν σαν αποτέλεσμα να δημιουργηθούν πολλές επιχειρήσεις οι οποίες ειδικεύονται σε διάφορες μορφές τουρισμού. Ως αποτέλεσμα είχαμε την εμφάνιση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού οι οποίες βρίσκονται στον αντίποδα του μαζικού τουρισμού. Οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού έχουν ως στόχο να διαφυλάξουν την ακεραιότητα του περιβάλλοντος και την πολιτιστική κληρονομιά, να βοηθήσουν στην ανάπτυξη νέων θεματικών τρόπων προσέλκυσης τουριστών και να δημιουργήσουν καινούριους τουριστικούς πόλους και αντίστοιχα τουριστικά ρεύματα (Κολιτσιδόπουλος, 2001).

Οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού διακρίνονται για τη διαφορετικότητα της τουριστικής ζήτησης, τον διαφορετικό τρόπο οργάνωσης και, κυρίως, για τη διαφορετική φιλοσοφία από την οποία διέπονται. Στα βασικά χαρακτηριστικά των ειδικών μορφών τουρισμού συγκαταλέγονται (Βελισσαρίου, 2000):

- το κίνητρο που διαφοροποιεί τη μορφή τουρισμού
- η ανάλογη υποδομή για την ικανοποίηση των ειδικών τουριστικών υποδομών
- η προσαρμοσμένη στις ειδικές τουριστικές ανάγκες οργάνωση
- η στόχευση σε συγκεκριμένα τμήματα της αγοράς

Η φιλοσοφία των εναλλακτικών μορφών τουρισμού δομείται πάνω σε πέντε άξονες:

- 1)την προστασία του περιβάλλοντος
- 2)την προστασία της κοινωνικό-πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου διακοπών
- 3)τη διασφάλιση της καλής αναψυχής των επισκεπτών
- 4)την ενεργή συμμετοχή και δραστηριοποίηση των τουριστών και
- 5)το όφελος για την τοπική οικονομία.

Σύμφωνα με βιβλιογραφικές πηγές (Κραβαρίτης & Παπαγεωργίου 2007) τα τελευταία χρόνια, οι εναλλακτικές μορφές τουριστικής ανάπτυξης, προσφέρουν μια διέξοδο για το τουριστικό ελληνικό προϊόν, το οποίο έχει καταστεί ιδιαίτερα ακριβό και χαρακτηρίζεται από χαμηλό επίπεδο υπηρεσιών και υποδομών. Οι μονοσήμαντες επενδύσεις στο δίπτυχο «Ηλιος-Θάλασσα», έχουν εξαντλήσει τα περιθώριά τους, μετά την εμφάνιση νέων εξωτικών και οικονομικά προσιτών προορισμών.

Στον αντίποδα όλων αυτών, στέκεται ένα μοντέλο που διασφαλίζει την φυσική ομορφιά, την πολιτιστική κληρονομιά, τα παραδοσιακά επαγγέλματά και ασχολίες, ενώ τώρα προσφέρει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στο φιλοξενούμενου.

Η στροφή από τον ποσοτικό στον ποιοτικό τουρισμό είναι απαραίτητη προϋπόθεση. Πρέπει να ανακαλύψουμε ξανά την Ελλάδα της θάλασσας, του βουνού και της παράδοσης, μόνο έτσι θα γίνουμε ξανά ανταγωνιστικοί στην παγκόσμια τουριστική αγορά.

2.1.1 Συνεδριακός τουρισμός

Ο συνεδριακός τουρισμός περιλαμβάνει κάθε είδους οργανωμένες εκδηλώσεις, όπως συνέδρια, συναντήσεις, εκδηλώσεις που ανάλογα την περίπτωση οι συμμετέχοντες μπορεί να είναι ένας μεγάλος ή ένας μικρός αριθμός και σε οποιοδήποτε επίπεδο, δηλαδή τοπικό, περιφερειακό, εθνικό, ή διεθνές. Η ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού θεωρείται μείζονος σημασίας για την τουριστική βιομηχανία στο σύνολο της, καθώς αυτή η μορφή ειδικού τουρισμού μπορεί να αποτελέσει εφαλτήριο για την περαιτέρω ανάπτυξη του. Επίσης η ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού μπορεί να αποτελέσει σημαντικό παράγοντα επίλυσης δύο εκ των σημαντικότερων προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο ελληνικός τουρισμός. Αφενός, να συντελέσει στην αντιμετώπιση της εποχικότητας και αφετέρου να συμβάλει στην ποιοτική αναβάθμιση του εισερχόμενου τουρισμού. Το γεγονός ότι οι περισσότεροι συνέδριοι είναι υψηλής εισοδηματικής στάθμης παρέχει τη δυνατότητα να αξιοποιήσουμε τη συγκυρία και να καταστήσουμε το συνέδριο αφορμή για μεμονωμένες διακοπές.

2.1.2 Μορφωτικός τουρισμός

Στον μορφωτικό τουρισμό κατεξοχήν κίνητρο για τα άτομα που θέλουν να συμμετέχουν, αποτελεί η συμμετοχή σε πολιτιστικές, γενικά εκδηλώσεις. Για την ανάπτυξη αυτής της μορφής τουρισμού απαιτείται πέρα από τη βασική τουριστική υποδομή και ειδική υποδομή, όπως για παράδειγμα πλούσια προγράμματα πολιτιστικών, καλλιτεχνικών και μορφωτικών εκδηλώσεων. Κάτι τέτοιο όμως προϋποθέτει την ύπαρξη διεθνούς φήμης θεάτρων κάθε είδους, μουσείων, πινακοθηκών, ιστορικών χώρων, βιβλιοθηκών, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης κ.λπ. Ο νομός Ηρακλείου έχει το πλεονέκτημα να συνδυάζει πολλά από τα παραπάνω στοιχεία λόγω των οποίων πραγματοποιούνται κατά καιρούς πολιτιστικές εκδηλώσεις, η έλλειψη όμως σε διεθνούς φήμης θέατρα αποτελεί ένα βασικό μειονέκτημα στο να προαχθεί με τον καλύτερο τρόπο ο μορφωτικός τουρισμός στο Ηράκλειο.

2.1.3 Τουρισμός Εκθέσεων

Σε αυτόν τον τύπο τουρισμού υπάγονται οι κάθε είδους εκθέσεις οι οποίες ως επί το πλείστον οργανώνονται σε μεγάλα αστικά κέντρα, ώστε οι επισκέπτες τους να έχουν την δυνατότητα να συνδυάσουν την επαγγελματική τους ενημέρωση και πληροφόρηση με τις διακοπές τους και να εμπλουτίσουν ακόμα περισσότερο την πληροφόρησή τους με στοιχεία και γνώσεις που θα τους παρέχει ο μορφωτικός τουρισμός.

2.1.4. Αθλητικός τουρισμός

Ο αθλητικός τουρισμός περιλαμβάνει κάθε μορφή ενεργητικής ή παθητικής συμμετοχής σε αθλητικές δραστηριότητες, με συμμετοχή τυχαία ή οργανωμένη, γίνεται για επαγγελματικούς ή μη λόγους και προϋποθέτει μετακίνηση μακριά από τον τόπο διαμονής και εργασίας. Κύριο κίνητρο του αθλητικού τουρισμού είναι η ενασχόληση με κάποιο άθλημα όπως για παράδειγμα η ποδηλασία, η ιππασία, το τένις, διάφορα προγράμματα γυμναστικής κ.λπ. Η άθληση σαν απασχόληση κατά τη διάρκεια των διακοπών, θεωρείται σε αυτή τη μορφή ο πιο σημαντικός παράγοντας μαζί με τη δυνατότητα που υπάρχει για την πραγματοποίηση συναφών εκδρομών και περιηγήσεων.

2.1.5 Αγροτουρισμός

Σύμφωνα με τους Βαρβαρέσο και Σωτηριάδη (2002), στον αγροτουρισμό εντάσσονται δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής και τουρισμού που αναπτύσσονται στον αγροτικό χώρο και περιλαμβάνονται στο πλαίσιο του αγροτικού περιβάλλοντος και της αγροτικής ζωής. Σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική και εμπειρία ο αγροτουρισμός διακρίνεται σε δύο βασικές μορφές και συγκεκριμένα:

α) Σε εκείνη που καλύπτει υποδοχή και φιλοξενία τουριστών σε αγροκτήματα, όπου οι φιλοξενούμενοι έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στη ζωή των αγροτών και στις δραστηριότητες γενικότερα. Η μορφή αυτή είναι ευρύτερα γνωστή σαν *διακοπές αγροικιών*.

β) Σε εκείνη που αφορά στη δημιουργία τουριστικών καταλυμάτων και ενοικιαζόμενων δωματίων σε εξωστικούς μικροσυννοικισμούς, όχι απαραίτητα αγροτικού χαρακτήρα, και τη φιλοξενία τουριστών σε αυτά συνήθως με το σύστημα *BB (bed and breakfast)*.

2.1.6. Οικολογικός τουρισμός

Ο οικολογικός τουρισμός έχει σαν κίνητρο την τουριστική ανάπτυξη των παραδοσιακών οικισμών, των βιοτόπων, των εθνικών δρυμών κλπ. Ο τουρίστας που επιλέγει αυτή την εναλλακτική μορφή τουρισμού όσο και το τουριστικό κύκλωμα υποδοχής, σέβονται τη φύση, μέχρι του σημείου να αποφεύγονται μαζικά μέσα μετακίνησης παντού όπου αυτό είναι εφικτό. (Κομίλης, 2001).

2.1.7. Τουρισμός Περιπέτειας

Πρόκειται για μια μορφή τουρισμού με έντονο το στοιχείο του απροσδόκητου, του αγνώστου και της έκπληξης. Φωτογραφικά σαφάρι, περιπλανήσεις σε άγνωστες περιοχές, κωπηλασία, περίπατοι κ.λπ. Τα άτομα που κάνουν αυτής της μορφής τον τουρισμό είναι συνήθως νέοι άνθρωποι, οι οποίοι διαθέτουν αντοχή για περπάτημα και υπομονή ή και ακόμη διάθεση για εξερευνήσεις.

2.1.8. Ορεινός τουρισμός

Ο ορεινός τουρισμός αναφέρεται στο σύνολο των δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής και τουρισμού που εκδηλώνεται αποκλειστικά και μόνο στις ορεινές περιοχές των χωρών υποδοχής τουριστών που επιθυμούν να αναπτύξουν αυτής της μορφής τον τουρισμό. Η υποβαθμισμένη ίσως μέχρι τότε περιοχή θα αναζωογονηθεί ποιοτικά και οικονομικά με την ανάπτυξη

αυτών των μορφών τουρισμού, θα λειτουργήσει θετικά και στην αναβάθμιση της πελατείας, διότι ο τουρίστας δεν επιλέγει προορισμό με κριτήριο τη χαμηλή τιμή -τουλάχιστον όχι πάντα- αλλά περισσότερο με κριτήριο την ικανοποίηση των προσδοκιών και των ιδιαίτερων ενδιαφερόντων του.

Σύμφωνα με τον Τσάρτα σχετικά με την αναζήτηση νέων αγορών και «ομάδων-στόχων» «η συνεχής αύξηση του αριθμού των καταναλωτών τουριστικών ταξιδιών αλλά και η διαρκής τάση για εξειδίκευση της ζήτησης επιτρέπουν σε όλο και περισσότερες περιοχές να διεκδικούν τμήματα της παγκόσμιας τουριστικής ζήτησης. Σε αυτό το πλαίσιο το μάρκετινγκ πρέπει να λειτουργεί δυναμικά, αναζητώντας νέες αγορές αλλά και ομάδες καταναλωτών που ενδιαφέρονται για τους τουριστικούς πόρους που διαθέτει η περιοχή» (Τσάρτας,1999).

Συμπερασματικά, οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού (αγροτουρισμός, οικοτουρισμός, αθλητικός τουρισμός, πολιτιστικός τουρισμός κ.λπ.), εξ' ορισμού συνάδουν με το μοντέλο της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, καθόσον είναι δραστηριότητες που δεν λαμβάνουν εντατική μορφή και είναι κατεξοχήν περιβαλλοντικά φιλικές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

3.1 Αξιολόγηση των τουριστικών πόρων

Αυτό το κεφάλαιο αναφέρεται στην αξιολόγηση των υφιστάμενων τουριστικών πόρων (τουριστικού προϊόντος) του Ηρακλείου Κρήτης, συνεδριακών και μη, και στο κατά πόσο αυτοί είναι επαρκείς στην ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού και στο κατά πόσο μπορούν να συμβάλλουν θετικά στην αναγνώριση του Ηρακλείου ως συνεδριακού τουριστικού προορισμού. Το εγχείρημα όμως αυτό είναι αρκετά δύσκολο, λόγω της έλλειψης επαρκών και αξιόπιστων πηγών πληροφόρησης.

Το τουριστικό προϊόν, βάσει ενός κοινά αποδεκτού εννοιολογικού πλαισίου διακρίνεται σε τρεις κατηγορίες στοιχείων :

- I. στους φυσικούς, πολιτιστικούς, καλλιτεχνικούς, ιστορικούς και τεχνολογικούς πόρους, οι οποίοι πρόκειται να ελκύσουν τον τουρίστα και να τον προτρέψουν να πραγματοποιήσει την τουριστική

μετακίνηση,

- II. στους εξοπλισμούς, οι οποίοι δεν αντιπροσωπεύουν παράγοντες που επηρεάζουν το κίνητρο του ταξιδιού, αλλά εάν απουσίαζαν, θα εμπόδιζαν την τουριστική μετακίνηση (καταλύματα, εστιατόρια, κέντρα αναψυχής και πολιτισμού),
- III. στις ευκολίες προσπελασιμότητας, οι οποίες σχετίζονται με τα μεταφορικά μέσα, που θα χρησιμοποιήσει ο τουρίστας για να πραγματοποιήσει τον επιλεγμένο προορισμό.

Στις κατηγορίες αυτές θα πρέπει να εντάξουμε τις τεχνικές και λοιπές υποστηρικτικές υποδομές, οι οποίες εξασφαλίζουν, μεταξύ άλλων, ποιοτικές παραμέτρους της τουριστικής προσφοράς (π.χ. συνθήκες υγείας, αίσθημα ασφάλειας).

3.1.2 Κλίμα

Το κλίμα της Κρήτης και κατ' επέκταση του Ηρακλείου, αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς παράγοντες διαμόρφωσης της ελκυστικότητας του νησιού. Το κλίμα ενός τόπου αποτελεί έναν πολύ σημαντικό παράγοντα εξαιτίας του οποίου ο τόπος αυτός θα επιλεγεί όχι μόνο για παραθερισμό αλλά και ως συνεδριακός προορισμός. Αυτό συμβαίνει γιατί ο συνεδριακός τουρίστας σε συνδυασμό με τον πρωταρχικό και κύριο επαγγελματικό σκοπό της επίσκεψης του στο Ηράκλειο επιθυμεί να αποφορτιστεί από την ρουτίνα της καθημερινότητας του μέσα σε ένα όμορφο κλίμα. Το κλίμα του Ηρακλείου είναι ήπιο μεσογειακό-ξηροθερμικό, που σημαίνει υψηλή ηλιοφάνεια καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, πολύ μικρές εποχιακές μεταβολές της θερμοκρασίας και παντελής έλλειψη ακραίων καιρικών φαινομένων (παγετοί, θύελλες, ανεμοστρόβιλοι, τυφώνες κ.λπ.). Τα επίπεδα βροχοπτώσεων κρίνονται ικανοποιητικά, παρόλο που κατανέμονται άνισα ανάμεσα στις διάφορες περιοχές του νησιού αλλά και στις εποχές του χρόνου. Αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι στην Κεντρική και Δυτική Κρήτη οι ημέρες βροχής είναι περίπου 100 με 120, αριθμός σημαντικά υψηλότερος από τον αντίστοιχο της

Ανατολικής Κρήτης. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η διαφοροποίηση του κλίματος από τον ένα νομό στον άλλο, ιδιαίτερα μεταξύ Ανατολικού και Δυτικού τμήματος, το οποίο έχει αντίκτυπο και στη διαμόρφωση του φυσικού περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα: η ανατολική Κρήτη εμφανίζει ισχυρότερους ανέμους, λιγότερες βροχοπτώσεις και μεγαλύτερη ξηρασία, ενώ η Δυτική έχει μεγαλύτερα ποσοστά βροχοπτώσεων, λιγότερο συχνούς και ασθενέστερους ανέμους και συνεπώς πολύ μεγαλύτερη υγρασία και βλάστηση.

Το κλίμα του δεν αποτελεί τη μοναδική εικόνα του νησιού ως μαζικός τουριστικός προορισμός λόγω του ήλιου και της θάλασσας, αλλά εμπεριέχει λανθάνουσα δυναμική που παραπέμπει στη δυνατότητα επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου, χάρη στον ήπιο χαρακτήρα του, προοπτική μείζονος σημασίας για την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα του τουρισμού της Περιφέρειας.

3.1.3 Αρχαιολογικοί χώροι

Σε ολόκληρη την Κρήτη συναντά κανείς μνημεία των πόλεων που ήκμασαν πριν από 4.000 χρόνια. Ο Μινωικός πολιτισμός είναι γνωστός παγκοσμίως καθώς άφησε τη σφραγίδα του σε πληθώρα από σημαντικά μνημεία, πόλεις και ανάκτορα που οι ανασκαφικές έρευνες φέρνουν διαρκώς στην επιφάνεια. Οι μεγαλύτερες και οι πιο σημαντικές Μινωικές πόλεις βρίσκονταν σχεδόν πάντα σε επαφή με τη θάλασσα, ενώ ταυτόχρονα παρουσιάζουν μεγαλύτερη πυκνότητα στην ανατολική Κρήτη. Ως χώροι «μείζονος σημασίας» στο Νομό Ηρακλείου καταγράφονται οι εξής: Γόρτυνα, Κνωσός, Τύλισσος, Φαιστός, Φρούριο Λιμένος Ηρακλείου - Κούλε, Αγίας Τριάδας, Φαιστού, Ανάκτορο Μαλλιών και Μάταλα.

3.1.4 Πολιτιστική Υποδομή

Στις Πολιτιστικές Υποδομές περιλαμβάνονται οι κατηγορίες:

A. Μουσεία

B. Πολιτιστικές εκδηλώσεις

Γ. Πολιτιστικές διαδρομές

Ειδικότερα:

A. Μουσεία

Το Αρχαιολογικό Μουσείο της Κρήτης το οποίο είναι το πιο παλιό και το πιο σημαντικό μαζί με τα ανάκτορα της Κνωσού όσον αφορά στην εξέλιξη της τουριστικής πορείας της Κρήτης, αποτελεί τον κεντρικό τουριστικό πόλο σε επίπεδο Κρήτης και από τους σημαντικούς πόλους έλξης σε επίπεδο Ελλάδας.

Το Ιστορικό Μουσείο Κρήτης μαρτυρά την ιστορία αιώνων του νησιού μέσα από τα εκθέματα του καθώς είναι το σημαντικότερο στο είδος του στο νησί. Η λειτουργία του μουσείου εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο δράσης της Εταιρείας Ιστορικών Μελετών Κρήτης.

Σημαντικό έργο προς την διατήρηση της τοπικής ιστορίας και της ιστορικής μνήμης παρέχει επίσης το Μουσείο Κρητικής Εθνολογίας στους Βώρους (Δ. Τυμπακίου). Αξίζει να σημειωθεί ότι και η λειτουργία και των δύο μουσείων ενισχύθηκε οικονομικά μέσω του Β'ΚΠΣ.

B. Πολιτιστικές Εκδηλώσεις

Οι σύγχρονες πολιτιστικές εκδηλώσεις έχουν τις ρίζες τους στις γιορτές και στα πανηγύρια τα οποία διοργανώνονταν στην ύπαιθρο της Κρήτης με αφορμή κυρίως θρησκευτικές γιορτές ή ιστορικές επετείους. Σε πολλά χωριά της Κρήτης με πρωτοβουλία των πολιτιστικών συλλόγων ή μεμονωμένα εξακολουθούν να

διοργανώνονται πανηγύρια τα οποία αποτελούν αφορμή συνεύρεσης του τοπικού πληθυσμού, ενώ παράλληλα συμβάλουν στη διατήρηση των εθίμων και των παραδόσεων του τόπου. Επίσης πλήθος πολιτιστικών εκδηλώσεων διοργανώνονται κάθε χρόνο με αφορμή ιστορικές επετείους όπως για παράδειγμα οι εκδηλώσεις για τη Μάχη της Κρήτης. Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις στα αστικά κέντρα διαφέρουν ριζικά από τα πανηγύρια των χωριών. Συνήθως πραγματοποιούνται κατά τη θερινή περίοδο ενώ η συστηματική ετήσια διοργάνωση τους αποτελεί σχετικά φαινόμενο των τελευταίων δύο δεκαετιών ενώ την ευθύνη διοργάνωσης και υλοποίησης φέρει ο εκάστοτε Δήμος. Κατά κανόνα πρόκειται για πολυθεματικές εκδηλώσεις (θέατρο, μουσική, χώρος, εκθέσεις) στις οποίες συμμετέχουν ντόπιοι και ξένοι καλλιτέχνες και συνήθως διαρκούν περισσότερες μέρες ή εβδομάδες. Η συντονισμένη διοργάνωση των εκδηλώσεων αυτών και η συστηματική προβολή τους, η οποία μέχρι στιγμής δεν κρίνεται επαρκής, σε συνδυασμό με τον καινοτομικό τους χαρακτήρα μπορεί να μετατρέψει ορισμένες από αυτές σε αυτόνομο πόλο.

Γ. Πολιτιστικές Διαδρομές

Οι Πολιτιστικές Διαδρομές σαν ιδέα ξεκίνησαν από το στόχο της διασύνδεσης του τουρισμού με τον πολιτισμό και το περιβάλλον, μέσα από μια σχέση ισορροπίας και αμοιβαίου οφέλους. Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της πολιτικής της Περιφέρειας Κρήτης και των Τοπικών Αναπτυξιακών Φορέων για διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, εμπλουτισμού του με νέα στοιχεία, χρονική επιμήκυνση και χωρική επέκταση των τουριστικών πόρων, έχουν δημιουργηθεί πολιτιστικές διαδρομές και πολιτιστικά μονοπάτια σε διάφορα σημεία του νησιού. Τα μονοπάτια ή διαδρομές λειτουργούν ως σύνδεσμος μεταξύ στοιχείων από τον πολιτισμό, την κοινωνική δομή, το φυσικό περιβάλλον και τις συνήθειες του τόπου (πχ. «οι Δρόμοι του Κρασιού» στις Αρχάνες, οι πολιτιστικές διαδρομές του Ν. Ηρακλείου κ.α.). Σε αρκετές περιπτώσεις τα έργα αυτά έχουν χρηματοδοτηθεί από Κοινοτικές Πρωτοβουλίες ή Κοινοτικά Προγράμματα (πχ. εργασίες στο ευρωπαϊκό μονοπάτι E4 και του Νομού Ηρακλείου) ή έχουν υλοποιηθεί με την πρωτοβουλία μιας οργάνωσης ή ενός συλλόγου. Οι πολιτιστικές

ή θεματικές διαδρομές είναι ένα «συστατικό» του τουριστικού προϊόντος της Κρήτης, το οποίο βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης και υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις (σωστό σχεδιασμό, κατάλληλες παρεμβάσεις, ορθολογική διαχείριση, ήπια ανάπτυξη) θα αποτελέσει τη βάση εμπλουτισμού του τουριστικού προϊόντος και θα συμβάλλει στη γενικότερη τοπική ανάπτυξη.

3.1.5 Υποδομές Μεταφορών

Θέμα μείζονος σημασίας για την τουριστική ανάπτυξη ενός τόπου και συγκεκριμένα για το Ηράκλειο, είναι οι υποδομές και υπηρεσίες μεταφοράς από τη σκοπιά της προσπελασιμότητας. Η εύκολη πρόσβαση στο Ηράκλειο από τις περισσότερες χώρες αλλά και εσωτερικά από τα μεγάλα λιμάνια και αεροδρόμια της χώρας μας αποτελεί ένα από τα κυριότερα κριτήρια σχετικά με την επιλογή ενός τόπου για παραθερισμό και εν προκειμένω για συνεδριακό τουρισμό.

Σε γενικές γραμμές οι υπηρεσίες μεταφοράς κρίνονται ικανοποιητικές, τόσο από άποψη επάρκειας όσο και ποιότητας, γεγονός που έχει συμβάλει αποφασιστικά στη διαμόρφωση του σημερινού επιπέδου τουριστικής ανάπτυξης του ολόκληρου του νησιού. Αερομεταφορές και θαλάσσιες μεταφορές, όπως διαπιστώνεται από την ανάλυση που ακολουθεί, κρίνονται ιδιαίτερα ικανοποιητικές, χάρη:

1. Στην ιδιωτική πρωτοβουλία και επιχειρηματικότητα που έχει αναπτυχθεί: μεγάλες ναυτιλιακές και αεροπορικές εταιρίες οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και αξιοπιστίας.
2. Στις ισόρροπα χωρικά κατανεμημένες κύριες υποδομές, αεροδρόμια και λιμάνια, που λειτουργούν στα κύρια αστικά κέντρα της Περιφέρειας (πύλες εισόδου). Οι οδικές μεταφορές εμφανίζουν τη μεγαλύτερη ανεπάρκεια στο σύνολο του τομέα. Εξυπηρετείται μεν η πλειοψηφία των οικισμών ωστόσο η χαμηλή ποιότητα υποδομών και υπηρεσιών μειώνει τις πραγματικές δυνατότητες πρόσβασης σε πολλές περιοχές της Κρήτης, γεγονός που έχει παίξει καθοριστικό ρόλο στη χωρική διασπορά των τουριστικών ροών:

συγκέντρωση τουριστών σε περιοχές που βρίσκονται κοντά στο ΒΟΑΚ(Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης) και σε κεντρικούς δρόμους, μειωμένη επισκεψιμότητα περιοχών με πρόσβαση μέσω επαρχιακού και δημοτικού οδικού δικτύου.

Πιο αναλυτικά:

A. Οδικό Δίκτυο

Το οδικό δίκτυο και οι μεταφορές-συγκοινωνίες, εξετάζονται εν προκειμένω από τη σκοπιά και μόνο που ενδιαφέρουν τον τουρισμό (προσπελασιμότητα). Η επισήμανση αυτή έχει σημασία στο βαθμό που η επάρκεια ή ανεπάρκεια τους διαφοροποιείται ανάλογα με τη χρήση και τους χρήστες. Πιο συγκεκριμένα, το οδικό δίκτυο, για τις ανάγκες του τομέα του τουρισμού, κρίνεται σχετικά ικανοποιητικό, για την εν γένει όμως ανάπτυξη του νησιού κρίνεται ανεπαρκές και, κατά περίπτωση, προβληματικό. Το αντίστροφο ισχύει στο θέμα των οδικών συγκοινωνιών και μεταφορών: ενώ είναι εξαιρετικά ανεπαρκές για τις ανάγκες του τουρισμού, είναι σχετικά ικανοποιητικό για τις ανάγκες του ντόπιου πληθυσμού. Ειδικότερα, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση του ΥΠΕΧΩΔΕ, το οδικό δίκτυο της Κρήτης περιλαμβάνει τις εθνικές οδούς, τους επαρχιακούς και τους δημοτικούς ή κοινοτικούς δρόμους.

Ο βαθμός διασύνδεσης μεταξύ των οικισμών κρίνεται αρκετά ικανοποιητικός, δεδομένου ότι το δίκτυο των υφιστάμενων δρόμων και κόμβων έχει διευκολύνει σημαντικά την πρόσβαση σε όλους τους οικισμούς και σε σημεία αυξημένου Σημειώνεται ωστόσο, ότι οι ορεινοί όγκοι στο μέσον περίπου του νησιού, δημιουργούν εμπόδιο στην οδική διασύνδεση του βόρειου και του νότιου τμήματος.

B. Οδικές συγκοινωνίες

Οι οδικές συγκοινωνίες, σε ό,τι αφορά τις ανάγκες του τουρισμού, εμφανίζουν πολλές ελλείψεις. Η εξυπηρέτηση γίνεται με αστικά και υπεραστικά λεωφορεία του ΚΤΕΛ Ανατολικής και του ΚΤΕΛ Δυτικής Κρήτης (Ν. Ηρακλείου-Λασιθίου και Ν. Χανίων- Ρεθύμνου αντίστοιχα).

Τα δρομολόγια που υπάρχουν συνδέουν τους βασικούς οικισμούς μεταξύ τους και κατά την τουριστική περίοδο αυξάνονται σε συχνότητα και ποικιλία διαδρομών, προκειμένου να εξυπηρετήσουν τις μεγαλύτερες ανάγκες μετακίνησης. Παρόλα αυτά, η ανεπάρκεια των συγκοινωνιών παραμένει μεγάλη ενώ επιτείνεται και από σοβαρά διαρθρωτικά προβλήματα του τομέα που είναι:

- Η ελλιπής διασύνδεση μεταξύ των οικισμών, με αποτέλεσμα, στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, για να μπορέσει να φθάσει ο επισκέπτης στον προορισμό του πρέπει να αλλάξει δύο, τρία ή και περισσότερα λεωφορεία, σπαταλώντας περιττό χρόνο, ξοδεύοντας περισσότερα χρήματα και αυξάνοντας την ταλαιπωρία του
- Η ανυπαρξία συγκοινωνιακής διασύνδεσης πολλών οικισμών, ακόμα και τουριστικών προορισμών, που για να τους επισκεφθεί κανείς πρέπει να χρησιμοποιήσει ιδιωτικό μεταφορικό μέσο.

Τα σημαντικότερα όμως προβλήματα έχουν να κάνουν με την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών:

- Αρκετά παλιά σε πολλές περιπτώσεις λεωφορεία, τα οποία στερούνται καθαριότητας, υγιεινής, αισθητικής και άνεσης.
- Έλλειψη στάσεων.
- Ελλιπέστατη πληροφόρηση για τα υπάρχοντα δρομολόγια (ανυπαρξία κέντρων πληροφόρησης, ενημερωτικών οδηγών, ειδικών χαρτών των Δήμων).
- Αδυναμία εξυπηρέτησης των τουριστών από το προσωπικό των ΚΤΕΛ (λόγω γλωσσικών δυσκολιών κυρίως).

Γ. Ακτοπλοϊκές μεταφορές

Το λιμάνι του Ηρακλείου βρίσκεται σε σπουδαία γεωπολιτική θέση : στο κέντρο της Ανατολικής Μεσογείου, στη τομή των διεθνών ναυτιλιακών γραμμών Γιβραλτάρ - Σουέζ και Μαύρη Θάλασσα. Το συγκριτικό

πλεονέκτημα της γεωγραφικής θέσης του ενδυναμώνεται με την ύπαρξη και λειτουργία της «Ελεύθερης Ζώνης», σημαντικού παράγοντα για την ανάπτυξη σύγχρονου διαμετακομιστικού - μεταφορωτικού κέντρου.

Σήμερα, στο λιμάνι του Ηρακλείου συνυπάρχουν και αναπτύσσονται οι ακόλουθες λειτουργίες - δραστηριότητες, οι οποίες συγκροτούν την μεικτή λειτουργία του, ως νησιωτικό Λιμάνι:

◆ *Αλιευτικό Καταφύγιο* . Περίπου 100 σκάφη (διαφόρων μεγεθών) φιλοξενούνται στον Ενετικό Λιμένα.

◆ *Τουριστικό Λιμάνι - Μαρίνα Τουριστικών Σκαφών* . Τα τουριστικά σκάφη ελλιμενίζονται στον Ενετικό Λιμένα και σε συνδυασμό με τα αλιευτικά δημιουργούν μια μοναδική εικόνα με φόντο το φρούριο Κούλε. Ιδιαίτερα τους θερινούς μήνες, υπάρχει αυξημένη ζήτηση από σκάφη που περιοδεύουν στο Αιγαίο και στη Κρήτη. Η μαρίνα προβλέπεται να επεκταθεί με πλωτές προβλήτες και πιο σύγχρονες υπηρεσίες.

◆ *Επιβατικό Λιμάνι* . Η λειτουργία του επιβατικού λιμένα προσδίδει ζωή και κίνηση στο λιμάνι, στην πόλη του Ηρακλείου και στον Νομό γενικότερα. Κάθε μέρα σε τακτική γραμμή προς το λιμάνι του Πειραιά αναχωρούν τουλάχιστον τρία μεγάλα και σύγχρονα πλοία, ενώ υπάρχει απευθείας τακτική σύνδεση με πολλά λιμάνια του Αιγαίου και με το Λιμάνι της Θεσσαλονίκης.

Το Επιβατικό Λιμάνι του Ηρακλείου είναι το τρίτο σε διακίνηση επιβατών στην Ελλάδα. Εξυπηρετεί ετησίως περίπου 2,0 εκ. επιβάτες και 310.000 οχήματα και διαθέτει δύο επιβατικούς σταθμούς, ο δεύτερος και νεότερος είναι εμβαδού 2.500 m² με σύγχρονες εγκαταστάσεις και υπηρεσίες.

Το Λιμάνι λειτουργεί, τα τελευταία δύο χρόνια, ως base port σε συνεργασία με το αεροδρόμιο του Ηρακλείου «Νίκος Καζαντζάκης» και είναι το μοναδικό λιμάνι στην Ελλάδα που σε συνεργασία με τις αρχές του αεροδρομίου κάνει το Check - in , Check - out των επιβατών στον Νέο Επιβατικό Σταθμό, προσφέροντας την δυνατότητα στους διερχόμενους επιβάτες να αξιοποιήσουν τον ενδιάμεσο χρόνο μέχρι την αναχώρησή τους από το αεροδρόμιο(<http://www.yen.gr>).

Δ. Αεροπορικές μεταφορές

Το αεροδρόμιο του Ηρακλείου «Νίκος Καζαντζάκης», (μήκος διαδρόμου 2.680μ.): Βρίσκεται 4,8 χιλιόμετρα έξω από την πόλη του Ηρακλείου, σε παραθαλάσσιο χώρο και είναι το μεγαλύτερο αεροδρόμιο της Κρήτης από άποψη επιβατικής κίνησης και εγκαταστάσεων. Πρόκειται για διεθνή αερολιμένα που εξυπηρετεί επιβατική κίνηση της τάξης των 3,5 εκ. επιβατών ετησίως και σε εθνικό επίπεδο έρχεται δεύτερο σε κίνηση και πρώτο σε κίνηση επιβατών με πτήσεις charter. Η οδική του προσπέλαση είναι εύκολη και οι εγκαταστάσεις ικανοποιητικές, ιδιαίτερα μετά από τον πρόσφατο εκσυγχρονισμό του. Παρόλα αυτά, τις περιόδους αιχμής όπου οι αφίξεις και αναχωρήσεις πτήσεων charter είναι συνεχείς, παρουσιάζεται συνωστισμός και μεγάλη δυσκολία στην εξυπηρέτηση των επιβατών. Το σπουδαιότερο όμως πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο αερολιμένας αφορά δυσκολίες λειτουργίας κατά τις περιόδους νοτίων ανέμων (οι οποίοι είναι συχνοί στην Κρήτη) και τις οχλήσεις (ηχορύπανση) που προκαλεί, λόγω της γειννίας του αεροδρομίου με την πυκνοκατοικημένη περιοχή της Ν. Αλικαρνασσοῦ αλλά και του πολεοδομικού συγκροτήματος του Ηρακλείου. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος η πλέον επικρατούσα, σήμερα, λύση είναι η κατασκευή του «λοξού διαδρόμου» με επέκταση στη θάλασσα και στη χερσαία περιοχή και με συνολικό μήκος 3.500μ. για την οποία λύση εκφράζονται σοβαρές επιφυλάξεις. Σημειώνεται επίσης ότι για το μέγεθος και τη σημασία του αεροδρομίου του Ηρακλείου, υστερεί σε επίπεδο υποστηρικτικών - συμπληρωματικών υπηρεσιών. Αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι δεν λειτουργεί στο χώρο του παράρτημα ταχυδρομείου, γραφείο ενημέρωσης του ΕΟΤ και ιατρείο για περιπτώσεις ανάγκης.

3.1.6. Τηλεπικοινωνίες

Συστήματα Οπτικών ινών έχουν εγκατασταθεί κατά μήκος του Βόρειου παραλιακού άξονα του νησιού, με σκοπό να στηρίζουν τις υψηλής ταχύτητας λεωφόρους των επικοινωνιών. Τα βασικά κέντρα βρίσκονται στα 5 μεγαλύτερα αστικά κέντρα της Κρήτης, το Ηράκλειο, τα Χανιά, το Ρέθυμνο, τον Άγιο Νικόλαο και τη Σητεία. Ταυτόχρονα ένας δακτύλιος οπτικών ινών αναπτύσσεται στους 4 νομούς καλύπτοντας τα πιο σημαντικά αστικά κέντρα.

Κάθε ενδιάμεσος σταθμός είναι μέρος του δικτύου και της πύλης του όλου συστήματος. Η διαθεσιμότητα και η αξιοπιστία του συστήματος αυξάνεται από την συμπληρωματική υποστήριξη των ραδιοφωνικών δικτύων που είναι εγκατεστημένα στο βόρειο κομμάτι του νησιού.

Η σύνδεση μεταξύ του νησιού και του υπόλοιπου κόσμου υλοποιείται διαμέσου οπτικών ινών που το συνδέουν με την Αθήνα. Επίσης υπάρχει ένα σύστημα οπτικών ινών που συνδέει την Κρήτη με τη Μασσαλία καθώς και την Κρήτη με τη Κύπρο και τη μέση Ανατολή. Ο ΟΤΕ επίσης έχει ήδη ξεκινήσει την εγκατάσταση κατάλληλου τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού στην Κρήτη ξεκινώντας από το Ηράκλειο και τα Χανιά για την ανάπτυξη του EURO/ISDN .

Σε γενικές γραμμές, παρέχονται στους πολίτες υπηρεσίες τηλεπικοινωνίας μέσω των κεντρικών σταθμών του ΟΤΕ και από τα τοπικά καταστήματα εξυπηρέτησης των καταναλωτών καθώς επίσης υπάρχουν παντού καρτοτηλέφωνα στην Κρήτη και η ολοένα και μεγαλύτερη ανάπτυξη της κινητής τηλεφωνίας έχει σαν αποτέλεσμα την επέκταση των ορίων εμβέλειας τους και σε δυσπρόσιτες περιοχές. Οι μόνες ελλείψεις που εντοπίζονται αφορούν το επίπεδο των υπηρεσιών ενημέρωσης και εξυπηρέτησης των επισκεπτών-τουριστών.

3.1.7 Τουριστική Εκπαίδευση

Σε ότι αφορά στην τουριστική εκπαίδευση στο Ηράκλειο , η απόκτηση επαγγελματικών προσόντων αφορά τα κλασικά επαγγέλματα, όπως στελέχη, υπάλληλοι τουριστικών γραφείων, ξενοδοχοϋπάλληλοι, μάγειροι, ξεναγοί κ.λπ. Πτυχία και εξειδικευμένη κατάρτιση για τα παραπάνω επαγγέλματα παρέχει το ΤΕΙ Κρήτης, η Α.Σ.Τ.Ε Αγίου Νικολάου, η σχολή Τουριστικών επαγγελματιών Ηρακλείου, η Σχολή Ξεναγών και τα δημόσια και ιδιωτικά ΚΕΚ. Επιπλέον παρέχεται η δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους να εξειδικευτούν σε επαγγέλματα που σχετίζονται με τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού μέσα από την εκπαίδευση που παρέχουν πιστοποιημένα ΚΕΚ, π.χ. οδηγοί βουνού, εμψυχωτές ομάδων-animation, οικοξεναγοί, κ.λπ.

Συμπερασματικά αναφέρουμε ότι και η Περιφέρεια Κρήτης βιώνει το γενικότερο πρόβλημα που επικρατεί στην Ελλάδα, σε ότι αφορά την εκπαίδευση: δεν παρέχει επαρκή κατάρτιση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στα τουριστικά επαγγέλματα. Πτυχίο τριτοβάθμιας σχολής τουριστικών επιχειρήσεων παρέχεται μόνο από το ΤΕΙ Κρήτης και την Α.Σ.Τ.Ε του Αγίου Νικολάου. Τα μαθήματα σπουδών όμως περισσότερο επικεντρώνονται σε θέματα ξενοδοχείου και εστιατορίου και δεν καλύπτουν όλους τους τομείς του τουρισμού ή δεν κάνουν μια συνολική επιστημονική προσέγγιση του χώρου, με αποτέλεσμα να υπάρχει ελλιπής υποστήριξη του τουρισμού σε επίπεδο γνώσεων.

Τα τελευταία χρόνια υλοποιούνται μεταπτυχιακά προγράμματα επιπέδου *Master* στην οργάνωση και διοίκηση των τουριστικών επιχειρήσεων και στην χάραξη - υλοποίηση τουριστικής πολιτικής από τα Πανεπιστήμια Πειραιώς και Αιγαίου καθώς και από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

3.1.8. Υγεία

Η παροχή υπηρεσιών υγείας στο Ηράκλειο βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, αφού καλύπτεται από το Πανεπιστημιακό νοσοκομείο, το Βενιζέλειο Νοσοκομείο, τα Κέντρα Υγείας και τα Περιφερειακά Ιατρεία. Οι ανάγκες σε τοπικό επίπεδο καλύπτονται από τα Κέντρα Υγείας και τα Περιφερειακά ιατρεία και εκεί υπάρχουν τα μεγάλα προβλήματα, λόγω έλλειψης του αναγκαίου προσωπικού και της στοιχειώδους κτιριακής και υλικοτεχνικής υποδομής.

Οι περιπτώσεις που χρήζουν ειδικής αντιμετώπισης εξυπηρετούνται από τα μεγαλύτερα νοσοκομεία (ΠΕΠΑΓΝΗ, Νομαρχιακά) που έχουν μεγαλύτερη επάρκεια σε εξοπλισμό και ιατρικό-νοσηλευτικό προσωπικό, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα τον υπερφόρτο εργασίας κυρίως στα επείγοντα περιστατικά. Ενδιαφέρον παρουσιάζει οι περιπτώσεις εφαρμογής πιλοτικών προγραμμάτων «τηλεϊατρικής» όπως επίσης και η προσπάθεια ιδιωτικών και δημόσιων κλινικών που εφαρμόζουν προγράμματα αποκατάστασης και θεραπείας χρόνιων νοσημάτων σε ασθενείς επισκέπτες. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι οι περιπτώσεις των πιλοτικών

προγραμμάτων τηλεϊατρικής του ΕΚΑΒ σε συνεργασία με το ΠΕΠΑΓΝΗ και το ΙΤΕ (Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας) για την ανάπτυξη της τηλεϊατρικής. Επιπλέον, το ΒΕΜΜΟ (Βαρδινογιάννειο Κέντρο Μεταμοσχεύσεως Οφθαλμού) και του Κέντρου Αιμοκάθαρσης ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ που προσφέρουν προγράμματα ιατρικού τουρισμού και έτσι ο ασθενής συνδυάζει τις διακοπές του σε ένα άνετο περιβάλλον με την θεραπεία της ασθένειάς του (θεραπείες ματιών, αιμοκαθάρσεις, φυσιοθεραπείες κ.λπ.).

Σε ότι αφορά τις υπηρεσίες πρόνοιας (ΚΑΠΗ, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης, κέντρα για ΑΜΕΑ, Βρεφονηπιακοί Σταθμοί), το Υπουργείο Υγείας αλλά και τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ Κρήτης - ΕΚΤ) έχουν μεριμνήσει ώστε σε επίπεδο Δήμου να υπάρχει από μία τουλάχιστον κοινωνική δομή και έτσι να ικανοποιούνται οι ανάγκες των κατοίκων, ιδιαίτερα την καλοκαιρινή περίοδο που η απασχόληση των γονέων στα τουριστικά επαγγέλματα είναι αυξημένη.

3.1.9 Τεχνολογική Υποδομή

Η Κρήτη διαθέτει δύο δυναμικά Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ίδρύματα, ένα Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, το διεθνούς κύρους Ερευνητικό Κέντρο Ίδρυμα Τεχνολογίας Έρευνας - FORTH), το Ινστιτούτο Θαλάσσιας Βιολογίας Κρήτης (ΙΘΑΒΙΚ) και τρία κέντρα γεωργικής έρευνας. Τα εν λόγω ιδρύματα με το εξειδικευμένο προσωπικό που διαθέτουν και την έντονη ερευνητική δραστηριότητα που αναπτύσσουν έχουν μετατρέψει το νησί σε κορυφαίο επιστημονικό κέντρο έρευνας και τεχνολογίας και προσελκύουν αξιόλογους ερευνητές από πολλά μέρη της Ελλάδας και του εξωτερικού, ενώ παράλληλα δημιουργούν σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης του συνεδριακού τουρισμού.

Το Τεχνολογικό Πάρκο Κρήτης έχει ως στόχο την εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και διαθέτει ως υποδομή δίκτυα και υπολογιστικά συστήματα που είναι ικανά να υποστηρίξουν τηλεργασία, resort offices και διαδικτυακές συνδέσεις. Επιπλέον μέλημα του είναι η στήριξη των νέων επιχειρήσεων έρευνας και καινοτομίας, με την δημιουργία θερμοκοιτίδας. Στην Κρήτη εδρεύει επίσης ένας από τους μεγαλύτερους παροχείς Internet της Ελλάδας (FORTHNET).

3.1.10 Τουριστικές υποδομές και υπηρεσίες

Παρακάτω γίνεται μία σύντομη καταγραφή και αξιολόγηση, από άποψη ποιότητας και επάρκειας, των τουριστικών , υποδομών και υπηρεσιών που λειτουργούν σήμερα σε όλη την Περιφέρεια Κρήτης και που συνδέονται με τη διαμονή, την εξυπηρέτηση και την ψυχαγωγία των τουριστών. Η πραγματοποίηση ενός συνεδρίου απαιτεί όχι μόνο την ανάλογη συνεδριακή υλικοτεχνική και οπτικοακουστική υποδομή για την έκβαση μόνο της συγκεκριμένης ενέργειας. Οι παράγοντες που συντελούν στο καλύτερο αποτέλεσμα ενός συνεδρίου είναι πολλοί και όλοι αναγκαίοι.

Η καταγραφή των παρακάτω στηρίχθηκε σε επίσημα και δημοσιευμένα στοιχεία του ΕΟΤ, του ΙΤΕΠ (Ινστιτούτο Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων), των αρμόδιων, κατά περίπτωση, υπουργείων και επίσημων τουριστικών οδηγών. Η ακριβής ωστόσο αποτύπωση της πραγματικής εικόνας που εμφανίζει η Περιφέρεια σε σχέση με τις παραπάνω υποδομές ήταν ιδιαίτερα δύσκολη διότι:

1. Τα επίσημα στοιχεία των παραπάνω φορέων εμφανίζουν πολύ μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ τους (αναφέρουμε χαρακτηριστικά ότι σύμφωνα με το ΙΤΕΠ ο αριθμός των κύριων τουριστικών καταλυμάτων που λειτουργούσαν στην Κρήτη το 2000 ήταν 1.278 (μονάδες), ενώ σύμφωνα με τον ΕΟΤ ήταν 3.635 (μονάδες).
2. Πολλές λειτουργούσες τουριστικές επιχειρήσεις δεν είναι επίσημα καταγεγραμμένες, ενώ άλλες δεν είναι αμιγείς τουριστικές, αλλά εξυπηρετούν κατά βάση τις ανάγκες του ντόπιου πληθυσμού (κυρίως πρόκειται για εμπορικά καταστήματα, καφετέριες, εστιατόρια, ταβέρνες, κέντρα διασκέδασης και αναψυχής). Οι επιχειρήσεις αυτές, εκτός από το ότι δεν είναι καταγεγραμμένες από τον ΕΟΤ, δεν έχουν διακριτά όρια τουριστικής και μη χρήσης. Το γεγονός μας απέτρεψε από το εγχείρημα της καταγραφής τους, καθώς κάτι τέτοιο εγκυμονούσε τον κίνδυνο να αποδοθεί μερική και μη αντιπροσωπευτική εικόνα της πραγματικότητας.

Κατά συνέπεια, στην κατηγορία «Τουριστικές υποδομές και υπηρεσίες»

περιελήφθησαν και αναλύονται τα κάτωθι:

1. Τουριστικά καταλύματα που έχουν λάβει σήμα του ΕΟΤ.
2. Τουριστικά γραφεία - γραφεία διοργάνωσης εκδρομών, όπως καταγράφονται από τον μηνιαίως ενημερωμένο τουριστικό οδηγό "Greek Travel Pages".
3. Επιχειρήσεις εκμίσθωσης οχημάτων, που καταγράφονται στους καταλόγους του ΕΟΤ.
4. Κέντρα πληροφόρησης-εξυπηρέτησης τουριστών

3.1.10.1. Τουριστικά καταλύματα

Η Κρήτη χαρακτηρίζεται ως «κορεσμένη» σε σχέση με τα καταλύματα που διαθέτει και τα οποία υπάγονται σε έναν ιδιαίτερα υψηλό αριθμό. Είναι χαρακτηριστικό ότι η Περιφέρεια Κρήτης, σε αντίθεση με άλλες περιφέρειες της Ελλάδος, δεν περιλαμβάνεται στις επιλέξιμες από το Υπουργείο Ανάπτυξης περιοχές για την ενίσχυση της δημιουργίας νέων καταλυμάτων. Επιδoteείται μόνο ο εκσυγχρονισμός παλαιότερων και η δημιουργία ειδικών τουριστικών υποδομών. Ωστόσο, η εικόνα της «κορεσμένης» από τουριστικά καταλύματα περιφέρειας, είναι φαινομενική, καθώς η συντριπτική πλειοψηφία αυτών βρίσκεται συγκεντρωμένη στα βόρεια παράλια. Διαφοροποιήσεις υπάρχουν βέβαια μεταξύ των τεσσάρων νομών, όμως η τελική εικόνα (συγκέντρωση τουριστικής ανάπτυξης στα βόρεια παράλια) δεν αλλάζει.

Το μεγαλύτερο μέρος των κλινών στην Κρήτη περίπου 47% του συνόλου του νησιού (τιμές έτους 2000) βρίσκεται στο Νομό Ηρακλείου, ενώ το υπόλοιπο 53% μοιράζεται σχεδόν ισόποσα στους υπόλοιπους τρεις νομούς (20% στο Ν. Χανίων, 17% στο Ν. Λασιθίου και 16% στο Ν. Ρεθύμνης).

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η διαπίστωση ότι σε επίπεδο αριθμού κλινών ο Νομός Ηρακλείου υπερβαίνει κατά πολύ τους υπόλοιπους τρεις νομούς ενώ σε επίπεδο μονάδων καταλυμάτων, πρώτος έρχεται ο Ν. Χανίων και δεύτερος ο Ν. Ηρακλείου. Η εικόνα αυτή οδηγεί στη διαπίστωση ότι ο Ν. Ηρακλείου περισσότερο από τους άλλους, αποτελείται κυρίως από μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες δυναμικότητας πολλών κλινών. Ο νομός Ηρακλείου παρά το ότι συγκεντρώνει πάνω από το ήμισυ των τουριστικών καταλυμάτων της

Περιφέρειας, εμφανίζει τη μικρότερη από όλους τους νομούς χωρική διασπορά. Το 70,88% περίπου των καταλυμάτων είναι συγκεντρωμένα στα βόρεια παράλια, κατά μήκος του ΒΟΑΚ. Το υπόλοιπο 29,11% είναι μικρής δυναμικότητας μονάδες και λειτουργούν σε οικισμούς της ενδοχώρας.

3.1.10.2 Λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις και υπηρεσίες

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται τα εξής:

1. Τουριστικά γραφεία - πρακτορεία
2. Εταιρίες μεταφορών (αεροπορικές, ακτοπλοϊκές, οδικών μεταφορών)
3. Επιχειρήσεις ενοικιάσεως οχημάτων
4. Κέντρα παροχής τουριστικών πληροφοριών και υπηρεσιών
5. Λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις.

Η ύπαρξη τουριστικών επιχειρήσεων και υπηρεσιών συμβάλλει θετικά στην ιδέα της επιλογής ενός τόπου ως συνεδριακού προορισμού με πολλούς τρόπους. Ο τουρίστας που έχει επισκεφτεί τον τόπο αυτό επιθυμεί παράλληλα με την εργασία του να πραγματοποιήσει μία εκδρομή, να επισκεφτεί έναν αρχαιολογικό χώρο, να ταξιδέψει εσωτερικά του νησιού με κάποιο μέσο και γενικότερα να γνωρίσει το μέρος. Σε αυτό μπορούν να βοηθήσουν τα τουριστικά γραφεία που κανονίζουν εκδρομές, ενοικιάζουν μεταφορικά μέσα και παρέχουν πολλές πληροφορίες χρήσιμες για τον οποιοδήποτε επισκέπτη στο νησί.

Στο Νομό Ηρακλείου λειτουργούν 85 επιχειρήσεις και αποτελούν το 52% του συνόλου των τουριστικών πρακτορείων που λειτουργούν στην Κρήτη.

Στο σημείο αυτό, αξίζει να γίνει ιδιαίτερη μνεία στις σχέσεις που αναπτύσσονται μεταξύ των τοπικών τουριστικών γραφείων και μεγάλων πρακτορείων του εξωτερικού (TOUR OPERATORS). Τα τελευταία, κατά κοινή ομολογία, διακινούν και καθορίζουν την τουριστική κίνηση σε τέτοιο βαθμό που ελαχιστοποιούν την επιρροή των τοπικών γραφείων και πρακτορείων και περιορίζουν αισθητά το ρόλο τους σε σχέση με την τουριστική πολιτική που αποφασίζουν να ασκήσουν κάθε φορά. Το γεγονός αυτό θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο ιδιαίτερης προσοχής, διότι η ανάπτυξη του τουρισμού στη χώρα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τους Tour

Operators, οι οποίοι κατευθύνουν τους τουρίστες σε παραδοσιακά καθιερωμένες τουριστικές περιοχές, οι οποίες διαθέτουν υποδομές και υπηρεσίες. Τα διαρθρωτικά προβλήματα και η ανεπάρκεια των οδικών συγκοινωνιών, που αναπτύχθηκε παραπάνω, καθώς και το μικρό σχετικά μέγεθος της Κρήτης έχουν ως αποτέλεσμα την ολοένα και μεγαλύτερη χρήση από τουρίστες ιδιωτικών (ενοικιαζόμενων) μέσων μετακίνησης. Έτσι σήμερα στο νησί λειτουργούν 544 (295 από αυτά στο Ηράκλειο) γραφεία ενοικίασης επιβατικών αυτοκινήτων και 137 (64 από αυτά στο Ηράκλειο) γραφεία ενοικίασης μηχανών.

Ο μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων ενοικίασης οχημάτων, εκτός από τις θετικές συνέπειες (της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας και της αύξησης της επιχειρηματικότητας), ενέχει και αρνητικές παραμέτρους όπως η ρύπανση, η αυξημένη επικινδυνότητα στους δρόμους, κ.α.

Παραπάνω έγινε αναφορά στη ανεπαρκή πληροφόρηση των τουριστών σε θέματα μετακίνησης. Το πρόβλημα της ελλιπούς ενημέρωσης στην Κρήτη είναι γενικότερο, και οφείλεται τόσο στην έλλειψη συντονισμένων ενεργειών από μέρους των αρμόδιων φορέων, όσο και στην ανεπάρκεια των υποδομών πληροφόρησης κι εξυπηρέτησης των τουριστών. Αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι πουθενά στην Κρήτη σήμερα δεν λειτουργούν επίσημα από τον ΕΟΤ γραφεία παροχής πληροφόρησης και υπηρεσιών. Με πρωτοβουλία των τοπικών αρχών, στο Ηράκλειο λειτουργεί ένα γραφείο πληροφόρησης στη Χερσόνησο ενώ μόνο πέντε λειτουργούν σε ολόκληρο το νησί. Τα περισσότερα ωστόσο από αυτά, παρά τις αξιόλογες προσπάθειες να καλύψουν το κενό της παροχής πληροφόρησης, δεν λειτουργούν ολόκληρη την τουριστική περίοδο, ενώ το ωράριο λειτουργίας τους δεν είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες των τουριστών αλλά ακολουθεί το ωράριο λειτουργίας του δημοσίου.

Κλείνοντας την ενότητα Τουριστικές Υποδομές και Υπηρεσίες, θα γίνει μια συνοπτική αναφορά στο κλάδο που αποτελούν οι επιχειρήσεις πώλησης τουριστικών ειδών και οι επιχειρήσεις εστίασης και αναψυχής. Τα καταστήματα τουριστικών ειδών της χωρικής ενότητας διερεύνησης, εστιατόρια, παντοπωλεία, κέντρα διασκέδασης συγκεντρώνονται στην πόλη του Ηρακλείου και τους περιαστικούς-τουριστικούς οικισμούς (Ηράκλειο,

Χερσόνησος, Μάλια, Σταλίδα, Γάζι, Αγία Πελαγία, κ.λπ.).

Σε όλους τους οικισμούς που καταγράφεται τουριστική κίνηση λειτουργούν κατά την καλοκαιρινή περίοδο καταστήματα πώλησης τουριστικών ειδών (χάρτες, κάρτες, είδη ρουχισμού) ή και τοπικών προϊόντων (υφαντά, πήλινα, εδέσματα). Αναφέρονται ενδεικτικά οι βασικοί οικισμοί όπου παρέχονται τουριστικές εξυπηρετήσεις στο Ν. Ηρακλείου: Γούβες, Χερσόνησος, Μάλια, Μοχός, Σταλίδα, Ζαρός, Μοίρες, Μυρτιά, Αρχάνες, Αγία Πελαγία, Λυγαριά, Αμνισσός, Ροδιά, Φόδελε, Τσούτσουρας, Μάταλα, Καλοί Λιμένες, Λέντας, Άγιος Παύλος, Κόκιανος Πύργος, Άρβη, Άνω Βιάννος.

3.1.11. Ειδικές τουριστικές εγκαταστάσεις

Η καταγραφή των παραπάνω ειδικών τουριστικών εγκαταστάσεων έχει σημασία από την άποψη των προοπτικών που δημιουργούν για τουριστική ανάπτυξη και ζήτηση. Πρόκειται για ειδικές μορφές τουρισμού, οι οποίες, αφενός δεν είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένες στην Κρήτη (υπάρχουν διαφοροποιήσεις βέβαια ανά τομέα) αφετέρου δεν είναι εύκολο να αναπτυχθούν λόγω του ότι απευθύνονται σε κατηγορίες πληθυσμού με ειδικά ενδιαφέροντα ή υψηλό εισόδημα. Ο συνεδριακός τουρισμός στην συγκεκριμένη περίπτωση που εξετάζουμε, είναι κατεξοχήν μορφή τουρισμού η οποία αναφέρεται σε άτομα υψηλής κοινωνικής στάθμης ή και επιπέδου διαβίωσης. Επομένως οι παρακάτω δραστηριότητες αφορούν άμεσα αυτή τους συνεδριακούς επισκέπτες.

Συγκεκριμένα, οι ειδικές μορφές τουρισμού που εξυπηρετούν οι παραπάνω υποδομές-εγκαταστάσεις μπορούν να διακριθούν σε τέσσερις μεγάλες κατηγορίες:

1. τουρισμός σκαφών αναψυχής
2. τουρισμός συνεδρίων
3. τουρισμός δραστηριοτήτων στη φύση
4. τουρισμός υγείας και άθλησης

Οι δύο πρώτες κατηγορίες θεωρούνται ως οι πλέον προσοδοφόρες καθώς προσελκύουν υψηλής εισοδηματικής στάθμης τουρίστες. Το ίδιο ισχύει και με τον τουρισμό υγείας και άθλησης, ιδιαίτερα αυτή την περίοδο μετά τη

διοργάνωση της Ολυμπιάδας του 2004 που έχουν δημιουργηθεί άριστες αθλητικές υποδομές. Η τρίτη κατηγορία τουρισμού προσελκύει τουρίστες μεσαίας εισοδηματικής στάθμης που δεν απαιτούν υψηλών προδιαγραφών τουριστικές υποδομές. Το εισόδημα που δημιουργείται δεν είναι, συγκριτικά, υψηλό, ωστόσο η σημασία τους έγκειται στην ίδια την χωρική τους συγκέντρωση: σε απομακρυσμένες περιοχές της ενδοχώρας, όπου ο τουρισμός δύσκολα φτάνει. Το είδος του τουρισμού αυτού σε συνδυασμό με τον αγροτικό τομέα μπορεί να δώσει πνοή στη φθίνουσα οικονομική-κοινωνική ζωή της υπαίθρου.

Σε όλες ωστόσο τις παραπάνω περιπτώσεις οι υφιστάμενες υποδομές βρίσκονται σε αρχικό στάδιο στην Κρήτη και στερούνται επάρκειας και ποιότητας. Δεν αποτελούν μέρος ενός οργανωμένου συστήματος υποδομών αλλά παραμένουν ασύνδετες χωρικά και λειτουργικά. Η καταγραφή τους στηρίχθηκε σε πληροφορίες που αντλήθηκαν από την εμπειρογνομosύνη για τα «Συστήματα μαρίνων της Κρήτης» που εκπονήθηκε για λογαριασμό της Περιφέρειας Κρήτης (σε ότι αφορά τις θαλάσσιες υποδομές), καθώς και σε καταχωρήσεις σε επίσημες ιστοσελίδες του Υπουργείου Πολιτισμού, των Νομαρχιών Κρήτης και του ΕΟΤ. Ακόμα σημαντικότερες ήταν οι πληροφορίες που μας δόθηκαν από τα ίδια τα άτομα και τις ομάδες που κατ'εξοχήν χρησιμοποιούν τις παραπάνω υποδομές, οι οποίοι κατέθεσαν ουσιαστικές απόψεις για το επίπεδο, τις ανάγκες και τις προοπτικές των μορφών αυτών τουρισμού.

3.1.12 Υποδομές θαλάσσιου τουρισμού

Ο θαλάσσιος τουρισμός και ειδικά ο τουρισμός με μικρά σκάφη αναψυχής (τουρισμός μαρίνων), έχει ως φυσικό χώρο τη θάλασσα και «σημεία στήριξης», κάθε είδους λιμενικές εγκαταστάσεις και διευκολύνσεις, καθώς επίσης και τις λοιπές υποστηρικτικές υποδομές ενός τόπου (έργα βασικής υποδομής, συγκοινωνίες, επικοινωνίες κ.α.). Περιλαμβάνει δραστηριότητες όπως κρουαζιέρες, (yachting), Ναυταθλητισμό, Boating - Jet ski - Windsurfing, θαλάσσιο συνεδριακό τουρισμό (συνδυασμός κρουαζιέρας και πραγματοποίηση συνεδρίου) και θεωρείται ως μια ιδιαίτερα κερδοφόρα μορφή

τουρισμού, καθώς προσελκύει τουρίστες υψηλής εισοδηματικής στάθμης. Παρά το συγκριτικό πλεονέκτημα που εμφανίζει η χώρα μας η ελληνική παράδοση στο θαλάσσιο τουρισμό, δεν συμβάδιζε, ως σήμερα με την οικονομική δυνατότητα των Ελλήνων να ταξιδεύουν με ιδιόκτητο ή ενοικιαζόμενο σκάφος αλλά και με τις προτιμήσεις του, με αποτέλεσμα, το 80% των τουριστών που προτιμούν το θαλάσσιο τουρισμό σήμερα να είναι ξένοι ενώ οι Έλληνες καταλαμβάνουν μόλις το 20%.

Η Κρήτη εν προκειμένω, αποτελεί μια γεωγραφική ενότητα με ιδιαίτερη δυναμική ανάπτυξης του θαλάσσιου τουρισμού. Το μεγάλο μήκος των ακτών της (400 ν.μ.), η πλούσια γεωμορφολογία της, οι εναλλαγές τοπίου, η ποικιλία φυσικών, πολιτιστικών και αρχαιολογικών πόρων, αλλά και οι ήπιες κλιματολογικές συνθήκες, οι χαμηλής έντασης άνεμοι κατά την διάρκεια της τουριστικής περιόδου, όλα μαζί, ευνοούν ιδιαίτερα την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού. Σημαντικό πλεονέκτημα του νησιού είναι και το δίκτυο μαρίνων και λιμανιών που ήδη διαθέτει, το οποίο αποτελεί μέρος του ευρύτερου συστήματος μαρίνων και λιμανιών αντίστοιχα της χώρας. Σε όλη την Περιφέρεια υπάρχουν αρκετά λιμάνια μικρού και μεσαίου μεγέθους. Ορισμένα είναι αξιόλογα και λειτουργικά και άλλα χρειάζονται επεκτάσεις, προσθήκες ή βελτιώσεις για να μπορέσουν να τεθούν σε λειτουργία.

Πιο συγκεκριμένα στο Νομό Ηρακλείου υπάρχει ένα εμπορικό και επιβατικό λιμάνι, το οποίο πληρεί τις προϋποθέσεις ασφαλούς προσέγγισης παραβολής και εξυπηρέτησης κάθε είδους πλοίων. Ωστόσο, από τη σκοπιά της εξυπηρέτησης της τουριστικής κίνησης χρειάζεται αναδιάταξη στην οργάνωση και τη χρήση ώστε να αξιοποιηθεί και να καταστεί παραγωγικό και λειτουργικό.

Αναφορικά με τις μαρίνες στο Νομό Ηρακλείου λειτουργούν δύο (στο Ηράκλειο και στα Μάλλια). Σε αυτές πρέπει να προστεθεί η ιδιωτική μαρίνα του ξενοδοχείου "Porto" της Μιχ. Ζαμπετάκης ΑΕ στις Γούβες Ν. Ηρακλείου.

Τουριστικά καταφύγια λειτουργούν τέσσερα στο νομό Ηρακλείου. Τα τουριστικά καταφύγια εκτός από το γενικό έλλειμμα λειτουργίας και οργάνωσης, παρουσιάζουν προβλήματα εξοπλισμού, ελλείψεις κτιριακών εγκαταστάσεων, επισκευής, συντήρησης και διαχείμασης των σκαφών και, κατά περίπτωση, προβλήματα επάρκειας και ασφάλειας των έργων. Όπως

προαναφέρθηκε, όλες οι παραπάνω υποδομές χρειάζονται βελτιώσεις, προσθήκες, επεκτάσεις για να μπορέσουν να είναι απόλυτα λειτουργικές και ασφαλείς αλλά και για να διατηρήσουν και να προβάλουν τη θέση τους μέσα στο δίκτυο των λιμένων της Μεσογείου, που δημιουργεί πολλές και σημαντικές προοπτικές για το θαλάσσιο τουρισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

4.1 Η τουριστική ανάπτυξη του νομού Ηρακλείου

Ο νομός Ηρακλείου είναι ένα πολύχρωμο παζλ από μυθολογία ,ιστορία ,πολιτισμό , μοναδικό φυσικό περιβάλλον, άριστες κλιματολογικές συνθήκες, άψογη φιλοξενία και μοναδική κρητική κουζίνα. Είναι μια πόλη που είναι σε θέση να αναπτύξει ποιοτικό τουρισμό και ν' ανταποκριθεί στην αναπτυσσόμενη ζήτηση για πολιτικά τουριστικά προϊόντα συνδυάζοντας τις πολιτιστικές της ευαισθησίες και τον οικονομικό δυναμισμό του τουρισμού. Το Ηράκλειο, με συγκριτικά πλεονεκτήματα την ισχυρή γεωγραφική θέση νησιώτικου χαρακτήρα, το υψηλό επίπεδο φυσικών και ανθρωπογενών πόρων, τη συγκροτημένη διαφημιστική εικόνα, την καταχωρημένη θέση στην παγκόσμια τουριστική αγορά και την υψηλή τουριστική ζήτηση, παίζει εδώ και πολλά χρόνια πρωταγωνιστικό ρόλο στον ελληνικό τουρισμό. Σημαντικό είναι το γεγονός επίσης ότι η Περιφέρεια έχει στόχο την ισόρροπη ανάπτυξη του νησιού με περιβαλλοντική πολιτική ώστε να διαφυλαχθεί το σπάνιο οικοσύστημα του νησιού, αλλά και η προσέλκυση τουριστών και τους δώδεκα μήνες του χρόνου λόγω του ιδανικού κλίματος της Κρήτης για εναλλακτικές μορφές τουρισμού όπως είναι ο οικοτουρισμός , ο αγροτουρισμός ,ο γαστρονομικός τουρισμός, ο πολιτιστικός τουρισμός, ο θρησκευτικός τουρισμός, ο φυσιολατρικός και ο περιπατητικός τουρισμός, ο ορειβατικός τουρισμός, ο χειμερινός τουρισμός, ο θαλάσσιος τουρισμός, ο αθλητικός

τουρισμός, ο εκπαιδευτικός τουρισμός, ο συνεδριακός τουρισμός, ο τουρισμός υγείας κλπ.

Στο πλαίσιο επίσης του εναλλακτικού τουρισμού, ο Νομός και ο Σύνδεσμος ξενοδόχων προωθούν και βασίζονται στην ανάπτυξη του Συνεδριακού τουρισμού διότι θεωρείται είδος τουρισμού με ιδιαίτερα κερδοφόρα προοπτική στην Κρήτη. Όπως όμως εκτιμάται ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού (WTO) , η Κρήτη χάνει ετησίως 900.000 περίπου επισκέπτες θεματικών μορφών τουρισμού λόγω έλλειψης αντίστοιχης υποδομής (από καταλύματα, ειδικά τουριστικά γραφεία, και ειδικευμένα στελέχη) αλλά κυρίως λόγω ελλιπούς προώθησης αυτών των μορφών τουρισμού.

Με στόχο τη μελέτη και προώθηση επίλυσης των προβλημάτων αυτών, επισημαίνουν, ότι η ιδιαιτερότητα του νησιού , η μορφολογία του εδάφους , ο νησιωτικός χαρακτήρας, οι έντονες διαφορές που υπάρχουν από βορρά σε νότο, από τη θάλασσα στον ορεινό όγκο, ο πλούτος των χρωμάτων, των συναισθημάτων των ανθρώπων, αλλά και των προϊόντων της κρητικής γης καθιστούν το νησί ως το πλέον κατάλληλο μέρος για αυτό το είδος τουρισμού. Διότι τα συνέδρια, όπως είναι γνωστό, εκτός του ότι φέρνουν ποιοτικό και οικονομικά αξιόλογο τουρισμό στο νησί, δίνουν ζωή στα ξενοδοχεία σε περιόδους περιορισμένης πληρότητας. Ειδικότερα ο Νομός Ηρακλείου είναι ένας τουριστικός προορισμός ο οποίος ενδείκνυται για δωδεκάμηνο τουρισμό. Ο συνεδριακός τουρισμός έρχεται να λύσει το πρόβλημα της εποχικότητας που αντιμετωπίζει όλη η Κρήτη γενικότερα, αλλά και ο νομός του Ηρακλείου. Διότι το Ηράκλειο έχει να προσφέρει υπηρεσίες υψηλών standards στο δυνητικό συνέδριο καθώς και ποικιλία αρχαιολογικών και πολιτιστικών στοιχείων. Το Ηράκλειο μπορεί να συνδυάσει το συνέδριο με την ψυχαγωγία και αυτό διότι διαθέτει υπολογίσιμες συνεδριακές εγκαταστάσεις αλλά και όλα εκείνα τα απαραίτητα στοιχεία που κάνουν το τουριστικό προορισμό ελκυστικό. Έχοντας τις απαραίτητες προϋποθέσεις όπως είναι οι σύγχρονες ξενοδοχειακές μονάδες ,οι άψογες κλιματολογικές συνθήκες ,οι φυσικές ομορφιές, αξιόλογο δυναμικό στις επιστήμες και το χαμηλό κόστος ζωής είναι ένας ελκυστικός τουριστικός προορισμός ο οποίος ενδείκνυται για δωδεκάμηνο τουρισμό.(www.synedrio.gr)

4.2 Τα Οικονομικά και Κοινωνικά Οφέλη του Συνεδριακού Τουρισμού στο νομό Ηρακλείου

Ο συνεδριακός τουρισμός είναι ιδιαίτερα σημαντικός για την ανάπτυξη του τουρισμού και της οικονομίας της χώρας, το μέγεθος της συμβολής αυτής δεν περιορίζεται μόνο στην αύξηση απλά του

πλήθους των επισκεπτών, αλλά και στους παρακάτω λόγους:

- η μέση δαπάνη ανά συνεδριακό τουρίστα ξεπερνά κατά πολύ τη μέση δαπάνη ενός απλού τουρίστα, υψηλότερες τιμές δωματίων και κέρδη που προκύπτουν από την εκμετάλλευση των συνεδριακών χώρων,
- ο συνεδριακός τουρισμός συμπληρώνει το γενικό τουρισμό, επειδή δεν επηρεάζεται από την εποχικότητα, με αποτέλεσμα σε περιόδους που τα ξενοδοχεία θα ήταν άδεια να είναι πλήρη λόγω των συνέδρων,
- οι σύνεδροι είναι άτομα με κοινωνικό κύρος, επιστήμονες και εργαζόμενοι σε μεγάλες επιχειρήσεις, όπου η γνώμη τους είναι σημαντική,
- επιπλέον η οικονομική αυτή ενίσχυση βοηθάει στην εξασφάλιση της οικονομικής υγείας της ξενοδοχειακής μονάδας και στην περαιτέρω ανάπτυξής της,
- βοηθάει και στην ανάπτυξη της τουριστικής ανάπτυξης γενικότερα.

Στη χώρα μας παρατηρείται όμως περιορισμένη ζήτηση για συνεδριακές υπηρεσίες, θεωρείται ότι ο συνεδριακός τουρισμός συμβάλλει στην ανάπτυξη του συνολικού τουρισμού μόλις 0,5-0,75% το 2011. Οι λόγοι στους οποίους οφείλεται το γεγονός αυτό είναι οι παρακάτω:

1. η απόστασή της από τα μεγάλα κέντρα, από τα οποία προέρχονται κυρίως όσοι επιθυμούν την διοργάνωση συνεδρίων,
2. η περιορισμένη ανάπτυξη της οικονομίας μας,
3. η έλλειψη μεγάλων επιχειρήσεων και
4. η αντίληψη που επικρατεί στους οργανωτές, ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες δεν είναι πάντα αρκετά ποιοτικές.

Είναι επιτακτική ανάγκη να αντιμετωπιστούν τα παραπάνω προβλήματα, γιατί η Ελλάδα μπορεί να αποτελέσει έναν από τους σημαντικότερους προορισμούς σε σχέση με τα συνέδρια. Η χώρα μας διαθέτει μια πλούσια πολιτιστική κληρονομιά, οπότε όσοι έρχονται για τα συνέδρια, μπορούν να επισκεφτούν τα μουσεία και τους αρχαιολογικούς χώρους. Επίσης η Ελλάδα διαθέτει αρκετές ξενοδοχειακές μονάδες στις οποίες υπάρχουν οργανωμένοι και πλήρως τεχνολογικά εξοπλισμένοι συνεδριακοί χώροι.

Όμως παρόλο που διαθέτουμε κάποια πλεονεκτήματα, βάσει των οποίων θα μπορούσαμε να είμαστε από τους βασικούς προορισμούς για τη διεξαγωγή συνεδρίων, παραμένουμε σε χαμηλές θέσεις. Πρέπει να γίνει μια οργανωμένη προσπάθεια και ο καθένας να αναλογιστεί με ποιο τρόπο

μπορεί να βοηθήσει.(www.synedrio.gr)

4.3 Υποδομές Συνεδριακού Τουρισμού

Ο συνεδριακός τουρισμός είναι μια από τις μορφές τουρισμού που είναι ιδιαίτερα κερδοφόρα. Στην Ελλάδα ο συνεδριακός τουρισμός εμφανίστηκε για πρώτη φορά στις αρχές του 1980, σήμερα φιλοξενεί το 0,8% των ευρωπαϊκών συνεδρίων και βρίσκεται στην 18^η θέση στην κατάταξη της διοργάνωσης διεθνών συνεδρίων. Το ποσοστό αυτό είναι αρκετά χαμηλό, λόγω της έλλειψης κατάλληλων υποδομών. Στην Ελλάδα οι μισοί συνεδριακοί τουρίστες συμμετέχουν σε συνέδρια μικρής δυναμικότητας.

Ο συνεδριακός τουρισμός είναι αρκετά σημαντικός για την ενίσχυση και ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας. Για αυτό πλέον δίνονται οικονομικά κίνητρα για την κατασκευή συνεδριακών αιθουσών κι όχι ξενοδοχειακών μονάδων. Στην Κρήτη βρίσκονται το 37,1% των συνεδριακών κέντρων την χώρας, τα οποία είναι συγκεντρωμένα στις πόλεις και στα τουριστικά κέντρα του νησιού. Στο νησί είναι εφικτό να διοργανωθούν συνέδρια, τα οποία μπορούν να φιλοξενήσουν μέχρι 5.500 άτομα.

Για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού είναι ζωτική η ανάπτυξη της τηλεργασίας. Σε έρευνα που έγινε το 2000 μεταξύ τουριστών στην Κρήτη, το 68% έβρισκε το νησί ως έναν από τους ελκυστικότερους προορισμούς διακοπών με την προϋπόθεση της παροχής ίντερνετ για τη διενέργεια τηλεργασιών. Το 63% των ερωτηθέντων επίσης δήλωσε ότι θα παρέτεινε τις διακοπές του στο νησί με την ύπαρξη δυνατοτήτων εκτέλεσης τηλεργασίας. Ένας ακόμη λόγος που μαρτυρά την ανάγκη ανάπτυξης δυνατοτήτων πρόσβασης στο ίντερνετ είναι ότι το μεγαλύτερο μέρος του τουρισμού της Ελλάδας προέρχεται από την Βόρεια και Δυτική Ευρώπη, όπου το 10% του πληθυσμού είναι χρήστες του ίντερνετ.

Τα ερευνητικά ιδρύματα της Κρήτης προχωρούν σε ανάλογες έρευνες που αφορούν την ανάπτυξη προϋποθέσεων για την διεξαγωγή τηλεργασιών, και εφαρμόζουν πιλοτικά τις αντίστοιχες τεχνολογίες που ανέπτυξαν.

Στην Κρήτη διοργανώνονται σημαντικά συνέδρια, τα οποία διοργανώνονται από τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, επαγγελματικούς συλλόγους (π.χ. ιατρικοί) και τα ερευνητικά κέντρα όπως είναι το ΙΤΕ, το οποίο εδώ και 15 χρόνια διοργανώνει συνέδρια.

Ο συνεδριακός τουρισμός αναφέραμε ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικός για την ανάπτυξη της Περιφέρειας. Αλλά και η Περιφέρεια προσφέρεται για την ανάπτυξη συνεδριακού τουρισμού, αφού διαθέτει ικανοποιητικό αριθμό ποιοτικών ξενοδοχείων και αίθουσες πλήρως τεχνολογικά εξοπλισμένες, ευνοϊκή γεωγραφική θέση και κλίμα, επίσης οι σύνεδροι μπορούν να εξυπηρετηθούν από τα υπάρχοντα διεθνή αεροδρόμια και να απολαύσουν οικονομικές διακοπές.

Αναμφισβήτητα λοιπόν, η πόλη του Ηρακλείου, η οποία διαθέτει πληθώρα συνεδριακών αιθουσών, ευνοϊκές καιρικές συνθήκες, φυσική ομορφιά και πλούσιο πολιτισμό, μπορεί να βοηθήσει ουσιαστικά στην ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού της χώρας και κατ'έκταση στην οικονομία της. (Βαρβαρέσος, 1997).

4.4 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΜΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΕΣ ΑΙΘΟΥΣΕΣ

Στην Κρήτη όπως και στις περισσότερες πόλεις της Περιφέρειας τα συνέδρια γίνονται σε ξενοδοχεία κατηγορίας Lux , Α' και Β' κατηγορίας. Τα ξενοδοχεία αυτά για να μπορούν να διοργανώνουν συνέδρια με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, διαθέτουν συνεδριακές αίθουσες, σύγχρονα τηλεπικοινωνιακά και μεταφραστικά συστήματα. Παρακάτω αναφέρουμε τα μεγαλύτερα ξενοδοχεία που διοργανώνονται συνέδρια.

AQUILA ATLANTIS HOTEL: Το μεγαλύτερο συνεδριακό κέντρο στην Κρήτη, βρίσκεται στο Ηράκλειο στο ξενοδοχείο AQUILA ATLANTIS. Οι συνεδριακές αίθουσες, είναι κατάλληλες για συναντήσεις έως 900 ατόμων και για κοινωνικές εκδηλώσεις μέχρι 800 ατόμων. Οι αίθουσες Μίνος και Πασιφάε 1 & 2, είναι πλήρως πιστοποιημένες ηχητικά και καλύπτουν συνολική έκταση 1.000 τετραγωνικών μέτρων. Οι συνεδριακοί χώροι είναι εξοπλισμένοι με τα πλέον σύγχρονα οπτικοακουστικά συνεδριακά συστήματα, συμπεριλαμβανομένων:

- Ενσύρματης και ασύρματης μικροφωνικής κάλυψης για την έδρα και τους καλεσμένους
- Οθόνη τηλεόρασης
- Προβολέα δεδομένων
- Βιντεο-προβολέα
- Προβολέα διαφανειών
- Δείκτη λείζερ
- Δυνατότητες μαγνητοφώνησης,
- Πίνακα εξέδρας, και βήμα
- Αυτόνομο κλιματισμό
- Τηλεχειριζόμενο φωτισμό

- Δυνατότητα συσκότισης
- Ηχόμονωση

Οι αίθουσες Πασιφάη 1 & 2 χωράνε 350 άτομα, μπορούν να χωριστούν σε 2 μικρότερους χώρους και βρίσκονται στον όροφο Υποδοχής. Στις αίθουσες Μίνως 1 & 2 μπορούν να φιλοξενηθούν 400 άτομα και μπορούν να χωριστούν σε 2 μικρότερες αίθουσες και πέρα από τον εξοπλισμό που αναφέρθηκε παραπάνω διαθέτουν μεταφραστικό σύστημα.

Στο ξενοδοχείο υπάρχουν ακόμη και μικρότερες αίθουσες που διατίθενται για συνεστιάσεις, είναι οι αίθουσες Γρ. Μίνως (33 τ.μ., χωρτικότητα 30 ατόμων), Απόλλων (είναι στον 1^ο όροφο του εστιατορίου Ωδείου και είναι 95 τ.μ.) και οι Ιδαίων 1&2 (70 τ.μ., βρίσκεται στον 5^ο όροφο).

Conference Room AQUILA ATLANTIS HOTEL

CRETA MARIS & TERRA MARIS CONVENTION & GOLF RESORT: Το ξενοδοχείο Creta Maris διαθέτει ένα σύγχρονο και πλήρες εξοπλισμένο συνεδριακό κέντρο, το οποίο εκτείνεται στο νοτιοδυτικό τμήμα του ξενοδοχείου. Η έκταση του κέντρου είναι 6000 m², διαθέτει 68 αίθουσες και μπορεί να δεχτεί 5500 συνέδρους. Οι αίθουσες αυτές είναι εξοπλισμένες:

- Τηλεσυσκέψεις
- ADSL (Επί Παραγγελία)
- Isdn & Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- Ασύρματη Υπηρεσία Διαδικτύου
- Συστήματα ταυτόχρονης Μετάφρασης
- Ενσύρματο/Ασύρματο Σύστημα ψηφοφορίας

- Προσωπικοί υπολογιστές-εκτυπωτές
- Οθόνες 14" - 60"
- Σχεδιασμός περιβάλλοντος εξέδρας
- Φωτισμός σκηνής
- Φωτισμός με ειδικά εφέ
- Κατασκευή σκηνής
- Video walls 2X2 - 5X5
- Προβολείς βίντεο
- Μεγάλες οθόνες προβολείς 1,8X1,8-5X7
- Αναπαραγωγή και μοντάρισμα βίντεο
- Βιντεοκάμερες
- Συσκευή Προβολής διαφανειών Kodak Ektapro
- Τηλεχειριστήριο υπερύθρων
- Φακοί 36-253 χιλιοστών
- Δείκτες laser
- Σύστημα Σελιδοποίηση (10 δέκτες)
- Μικρόφωνα (Ασύρματα)
- Μικρόφωνα (Κανονικά)
- Πόντιουμ/Αναλόγιο
- Πίνακες

Ο σύγχρονος εξοπλισμός που αναφέραμε ότι διαθέτει, ο αριθμός των αιθουσών και η υψηλή ποιότητα υπηρεσιών, σε συνδυασμό με τα πλήρως εξοπλισμένα δωμάτια, τις δυνατότητες άθλησης και ψυχαγωγίας που προσφέρει και την τοποθεσία του καθιστούν το ξενοδοχείο αυτό ένα σύγχρονο χώρο για τη διεξαγωγή συνεδρίων, εκθέσεων, δεξιώσεων, επιστημονικών συναντήσεων και διάφορων κοινωνικών εκδηλώσεων. (www.maris.gr)

Conference Room CRETA MARIS & TERRA MARIS CONVENTION & GOLF RESORT

OUT OF THE BLUE-CAPSIS ELITE RESORT: Το ξενοδοχείο αυτό αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα συνεδριακά κέντρα της χώρας, με δυνατότητα φιλοξενίας 4800 συμμετεχόντων. Αποτελείται από τρία συνεδριακά κέντρα, το πρώτο περιλαμβάνει την κεντρική αίθουσα « Marica Capsis A» (429 τ.μ.), όπου μπορούν να χωρέσουν 700 άτομα και τις αίθουσες « Marica Capsis B» (που έχει χωρητικότητα 400 άτομα), «Ariadni», «Apollo», «Erofilo», και «Enropi» A και B (με χωρητικότητα από 30 έως 130 άτομα). Στο δεύτερο συνεδριακό κέντρο που ονομάζεται «Kriti» υπάρχουν 11 αίθουσες των 15 έως 350 ατόμων. Και το τελευταίο συνεδριακό κέντρο είναι το «Cladissos», το οποίο διαθέτει 10 συνεδριακές αίθουσες των 30 μέχρι 400 ατόμων.

Το ξενοδοχείο διαθέτει επιπλέον ένα υπαίθριο αμφιθέατρο που έχει θέα στη θάλασσα και με δυναμικότητα 500 ατόμων για τους θερινούς μήνες. Οι αίθουσες αυτές σε συνδυασμό με το γεγονός ότι είναι πλήρως τεχνολογικά εξοπλισμένες και διαθέτουν και έμπειρο προσωπικό κάνουν το ξενοδοχείο ιδιαίτερα ελκυστικό για τη διεξαγωγή συνεδρίων. (www.aboutgreece.gr)

Conference Room OUT OF THE BLUE-CAPSIS ELITE RESORT

ELOUNDA BEACH & ELOUNDA BAY PALACE: Στα ξενοδοχεία Elounda Beach & Elounda Bay Palace μπορούν να οργανωθούν συνέδρια και εκθέσεις με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, αφού διατίθενται ειδικοί πολυτελείς χώροι, στους οποίους υπάρχει κλιματισμός και εξοπλισμός υψηλής τεχνολογίας. Οι συνεδριακοί χώροι που προσφέρουν τα παραπάνω ξενοδοχεία είναι οι ακόλουθοι:

- ❖ η Αίθουσα Ζευς με χωρητικότητα 450 άτομα
- ❖ η Αίθουσα Κρόνος με χωρητικότητα 120 άτομα
- ❖ η Αίθουσα Απόλλων με χωρητικότητα 80 άτομα
- ❖ οι Αίθουσες Αθηνά , Ερμής , Άρης , Ήλιος ,Αφροδίτη με χωρητικότητα 15-50 άτομα

Πέρα από τους ειδικά προαναφερόμενους συνεδριακούς χώρους, για παρόμοιες εκδηλώσεις μπορεί να χρησιμοποιηθεί το ανοιχτό αμφιθέατρο Ολούδιον, το οποίο μοιάζει αρχιτεκτονικά με αρχαίο ελληνικό θέατρο και μπορούν φιλοξενηθούν 600 άτομα. Ο χώρος αυτός είναι κατάλληλος για συνέδρια επειδή έχει πολύ καλή ακουστική και έχει δυνατότητα προβολής.

OLOUNDION

Υπάρχει επιπλέον δυνατότητα τα μέλη των συνεδρίων να συνεχίζουν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες σε ένα ειδικά εξοπλισμένο χώρο, το Business Center το οποίο διαθέτει ηλεκτρονικούς υπολογιστές, δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο, παροχή γραμματειακών και μεταφραστικών υπηρεσιών. Οπότε παρέχεται η δυνατότητα και σε όσους αποφασίζουν πέρα από το συνέδριο να συνεχίζουν τις διακοπές τους να εκτελούν σε ένα κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες. (www.agiosnikolaos.com)

Conference room - ELOUNDA BEACH & ELOUNDA BAY PALACE

GALAXY HOTEL: Το ξενοδοχείο GALAXY διαθέτει 700 τ.μ. με χώρους που διαθέτουν σύστημα ηχομόνωσης, πρόσβαση στο ίντερνετ και προηγμένα οπτικοακουστικά συστήματα. Ο χώρος αυτός είναι διαμορφωμένος σε 9 αίθουσες που επικοινωνούν μεταξύ τους, όπου στην κάθε

αίθουσα μπορούν να φιλοξενηθούν 10 έως 200 άτομα. Οι αίθουσες αυτές είναι αντίστοιχα:

- **MEZZO I, MEZZO II, MEZZO III:** Στο ισόγειο βρίσκονται οι τρεις αυτές αίθουσες οι οποίες είναι μεσαίας χωρητικότητας, που χρησιμοποιούνται είτε μεμονωμένα είτε συγχρόνως, στις οποίες μπορούν να φιλοξενηθούν συνέδρια μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.
- **BALLROOM:** Η αίθουσα αυτή χρησιμοποιείται για συνέδρια, αλλά και για κοινωνικές εκδηλώσεις. Ο χώρος χαρακτηρίζεται από πολυτέλεια, με πολυελαίους Murano και καθρέπτες στους τοίχους.
- **PHAEDRA I & PHAEDRA II:** Οι αίθουσες (μεσαίας χωρητικότητας) αυτές βρίσκονται στον πρώτο όροφο, και μπορούν να χρησιμοποιηθούν είτε μεμονωμένα είτε συγχρόνως. Είναι κατάλληλες για σεμινάρια με λίγο ή μέτριο κόσμο.
- **HERMES:** Η αίθουσα αυτή βρίσκεται στο ίδιο επίπεδο με την πισίνα του ξενοδοχείου και αποτελεί κατάλληλο χώρο για διασκέψεις και γενικότερα για συναντήσεις.
- **PLAZA:** Βρίσκεται στο χώρο της πισίνας και προσφέρει μια εντυπωσιακή θέα. Ο χώρος αυτός είναι κατάλληλος για συνέδρια, αλλά και διάφορες εκδηλώσεις.
- **PARK:** Και η αίθουσα αυτή βρίσκεται δίπλα στην πισίνα και προσφέρει επίσης εντυπωσιακή θέα. Η αίθουσα αυτή είναι μεσαίας χωρητικότητας και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διάφορες κοινωνικές και επαγγελματικές εκδηλώσεις.

Το ξενοδοχείο προσφέρει κατά την διοργάνωση συνεδρίων φορητούς υπολογιστές, βάθρο και αναλόγιο, προβολέα διαφανειών και βίντεο, μικρόφωνα, οθόνες υπολογιστή και προβολής, δυνατότητα πρόσβασης στο ίντερνετ (ασύρματη), μεταφραστικές και γραμματειακές υπηρεσίες, αυτόνομο έλεγχο φωτισμού και ήχου και flip charts.

(www.galaxy-hotel.com)

Conference room-GALAXY HOTEL

Πέρα από τις προαναφερόμενες ξενοδοχειακές μονάδες, στις οποίες μπορούν να διοργανωθούν συνέδρια, αξίζει να αναφέρουμε, και τις παρακάτω που χρησιμοποιούνται για τον ίδιο λόγο :

- ✧ KNOSSOS ROYAL VILLAGE
- ✧ APOLLONIA BEACH RESORT & SPA
- ✧ FODELE BEACH
- ✧ ELOUNDA MARE
- ✧ MINOS IMPERIAL
- ✧ MOEVENPICK HOTEL
- ✧ ASTORIA CAPSIS
- ✧ MARINA HOTEL
- ✧ PORTO ELOUNDA
- ✧ ELOUNDA BLUE BAY και
- ✧ BELA MARIS

(www.zeus.gr)

4.5 Ενέργειες αναβάθμισης του συνεδριακού προϊόντος στο νομό Ηράκλειου

Η πόλη του Ηρακλείου μπορεί να καθιερωθεί ως ιδανικός προορισμός για την διεξαγωγή συνεδρίων. Γιατί θα μπορεί ο επισκέπτης του συνεδρίου να χαρεί τα αξιοθέατα αυτού του τόπου που είναι είτε φυσικά, είτε αποτέλεσμα πολιτιστικής κληρονομιάς, σε συνδυασμό με το υπέροχο κλίμα που επικρατεί. Πρέπει από τη μια να γίνουν προσπάθειες προβολής του Ηρακλείου ως κατάλληλου προορισμού για τη διοργάνωση συνεδρίων και από την άλλη να κατασκευαστούν και να βελτιωθούν

οι αντίστοιχες υποδομές. Παρόλο που οφείλουμε να παρατηρήσουμε ότι τα τελευταία χρόνια οι περισσότερες ξενοδοχειακές μονάδες παρέχουν κατάλληλους χώρους για συνέδρια, οι οποίοι είναι πλήρως εξοπλισμένοι με τα απαραίτητα τεχνολογικά μέσα. Παρόλο που η Κρήτη διαθέτει την απαραίτητη οργάνωση για επιτυχημένες διοργανώσεις συνεδρίων, στον κλάδο αυτό πρωταγωνιστούν η Ρόδος, η Κω, η Κέρκυρα και η Χαλκιδική.

Η πολιτεία προσπαθεί να προχωρήσει σε ενέργειες που θα οδηγήσουν στην ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού της χώρας, αλλά και του Ηρακλείου. Παρακάτω αναφέρουμε κάποιες περεταίρω ουσιαστικές ενέργειες που θα ενισχύσουν την εικόνα του Ηρακλείου και να τον καταστήσουν έναν από τους βασικούς προορισμούς για τη διεξαγωγή συνεδρίων.

1. Αρχικά πρέπει η χώρα μας να αποποιηθεί την εικόνα της καθαρά τουριστικής χώρας, ώστε να λαμβάνεται υπόψη για τη διοργάνωση συνεδρίων. Το Υπουργείο Πολιτισμού λαμβάνοντας υπόψη τα οφέλη που προσφέρει ο τουρισμός στην εθνική οικονομία θα πρέπει να προβάλλει με κάθε τρόπο γενικά τον τουρισμό και συγκεκριμένα τον συνεδριακό τουρισμό. Σύμφωνα με έρευνα που έχει γίνει η πλειοψηφία αγνοεί την ύπαρξη κάποιας ιστοσελίδας που να αφορά το ελληνικό συνεδριακό τουρισμό. Για να μπορέσει όμως να αναπτυχθεί ο συνεδριακός τουρισμός πρέπει να υπάρχουν τρόποι πληροφόρησης, που να ενημερώνουν τους επιχειρηματίες και τους διοργανωτές συνεδρίων για την ύπαρξη του ελληνικού συνεδριακού τουρισμού και τις δυνατότητες του. Ευτυχώς, προς την κατεύθυνση αυτή κινείται τα τελευταία χρόνια ο ΕΟΤ εκδίδοντας ειδικά έντυπα, χρησιμοποιώντας ειδική καμπάνια για τον συνεδριακό τουρισμό, στελεχώνοντας συνεδριακό γραφείο του ΕΟΤ στο Λονδίνο καθώς και με την δημιουργία σχετικού site, το οποίο είναι υπό κατασκευή.
2. Οι ειδικές μορφές τουρισμού μπορούν να ενισχύσουν γενικότερα τον τουρισμό, επιμηκύνοντας την τουριστική περίοδο και εξαλείφοντας το πρόβλημα της εποχικότητας. Η Ελλάδα πρέπει να στραφεί προς την ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού και να μην περιορίζεται να προβάλλει μόνο τη χώρα μας, ως τη χώρα που προσφέρει ήλιο και θάλασσα. Αυτό πλέον δεν είναι αρκετό όταν ο τουρισμός στη χώρα μας θεωρείται ακριβός και έχει την ανάγκη βελτίωσης των υποδομών του. Δυστυχώς, όμως δεν έχουν απορροφηθεί πόροι με τον καλύτερο τρόπο ως προς την προβολή των εναλλακτικών μορφών τουρισμού που προσφέρει η Ελλάδα.
3. Απαραίτητη θεωρείται και η δημιουργία ενός μητρώου καταγραφής των συνεδρίων που γίνονται στην χώρα μας, ώστε να μπορούν να προκύψουν στατιστικά δεδομένα που θα βοηθήσουν στην αξιολόγηση του ελληνικού συνεδριακού τουρισμού και στη λήψη των

αντίστοιχων βελτιωτικών αποφάσεων. Τα στατιστικά στοιχεία δίνουν πληροφορίες πως τα που πρέπει να κατευθυνθούν οι βελτιωτικές κινήσεις προς όφελος του συνεδριακού τουρισμού. Η μη ύπαρξη τέτοιων στατιστικών στοιχείων είναι αρνητική για την εικόνα του ελληνικού συνεδριακού τουρισμού.

4. Οι φορείς της πολιτείας πρέπει να συνεργαστούν με τους επαγγελματίες ώστε να ενισχυθεί ο συνεδριακός τουρισμός στη χώρα μας γενικά και στην πόλη του Ηρακλείου συγκεκριμένα. Για να γίνει το Ηράκλειο ένας από τους ιδανικότερους προορισμούς για την διοργάνωση συνεδρίων πρέπει να οργανωθούν διαφημιστικές καμπάνιες στο εξωτερικό που προβάλλουν το Ηράκλειο ως ιδανικό μέρος για την τέλεση συνεδρίων. Η πολιτεία επίσης πρέπει να φροντίσει να βελτιώσει τις υπηρεσίες που παρέχονται στην πόλη, προσφέροντας τις κατάλληλες υποδομές και βολικότερες συγκοινωνίες. Ένας άλλος τομέας που είναι καθοριστικός για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού στο Ηράκλειο είναι η κατάλληλη εκπαίδευση των ατόμων που θα εργαστούν κατά τις διοργανώσεις των συνεδρίων. Αξίζει να σημειωθεί ότι "οι πιο σημαντικοί παράγοντες για απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος ενός προορισμού ή χώρας δεν κληρονομούνται αλλά δημιουργούνται" (WTO,1997).

Η εξασφάλιση της ανάπτυξης του συνεδριακού τουρισμού θα οδηγήσει σε ανάπτυξη του τουρισμού γενικότερα και κατ'επέκταση της οικονομίας της χώρας.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

5.1 Γενικά στοιχεία της έρευνας

Προκειμένου να διερευνηθεί η προσφορά για συνεδριακό τουρισμό στο Νομό Ηρακλείου που μπορεί να συνεισφέρει στη γενικότερη ανάπτυξη του τουριστικού φαινομένου στην περιοχή, έχει πραγματοποιηθεί μία έρευνα πεδίου.

Τα χαρακτηριστικά στοιχεία της έρευνας έχουν ως εξής:

- ❖ Χρονική περίοδος: Δεκέμβριος – Ιανουάριος 2010-2011
- ❖ Μεθοδολογία: Έρευνα πεδίου
- ❖ Τεχνική: Συνέντευξη με ερωτηματολόγιο σε πολυτελή ξενοδοχεία του Νομού Ηρακλείου
- ❖ Δείγμα: Πέντε ξενοδοχειακές μονάδες που ασχολούνται με συνεδριακό τουρισμό στο Νομό Ηρακλείου.

Στα επόμενα σημεία παρουσιάζεται η ανάλυση των στοιχείων που προέκυψαν από την έρευνα ,καθώς επίσης και τα σχετικά συμπεράσματα. Το σχέδιο του ερωτηματολογίου παρατίθεται στο παράρτημα.

5.2 Επεξεργασία και ανάλυση στοιχείων ερωτηματολογίου

Τα πληροφοριακά στοιχεία που έχουν συλλεχθεί με βάση τα ερωτηματολόγια έγιναν αντικείμενο επεξεργασίας και ανάλυσης. Τα σχόλια και οι επισημάνσεις μας, παρατίθενται παρακάτω.

5.2.1 Η κατάλληλη συνεδριακή υποδομή και ανωδομή μέσα στα πλαίσια της οποίας θα μπορούσε να διεξαχθεί με επιτυχία ένα συνέδριο.

Βλέπουμε ότι στην πρώτη ερώτηση που αναφέρεται στο αν υπάρχει η κατάλληλη συνεδριακή υποδομή και ανωδομή για συνεδριακό τουρισμό και όχι μόνο, τουρισμό, διαπιστώνουμε πως το 100% των ερωτηθέντων απάντησαν πως υπάρχει αυτή η υποδομή και πως θα μπορούσε να διεξαχθεί με επιτυχία ένα συνέδριο.

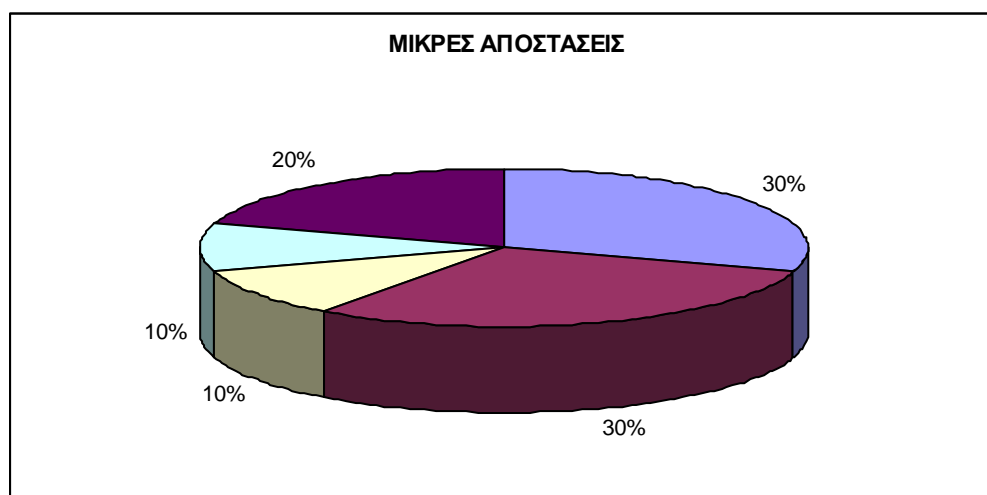
5.2.2 Λόγοι για τους οποίους κάποιος θα επέλεγε να παρευρεθεί σε συνέδριο στο Ηράκλειο αντί σε συνέδριο στην Αθήνα.

Η συγκεκριμένη ερώτηση αναφέρεται στους λόγους για τους οποίους κάποιος θα προτιμούσε να παρευρεθεί σε συνέδριο στο Ηράκλειο παρά στην Αθήνα που είναι η πρωτεύουσα της χώρας και συνεπώς ένα πολιτιστικό και οικονομικό κέντρο ,ένας σταθμός

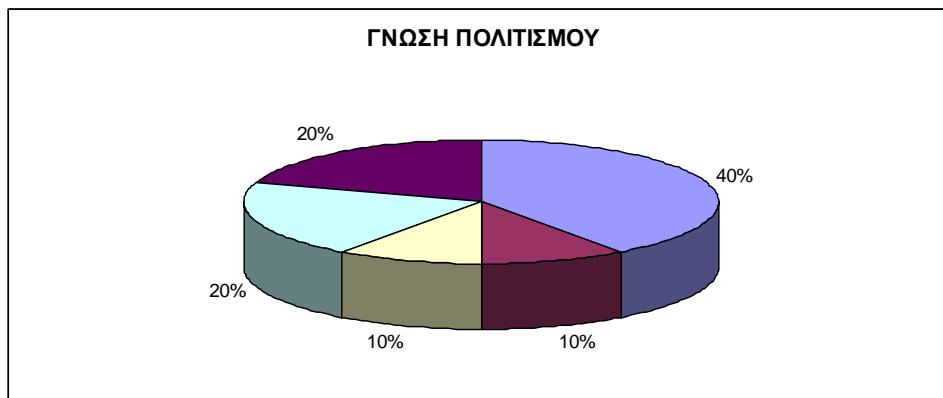
- i) Το ότι συνδυάζει ταυτόχρονα τις διακοπές του αφού το συνέδριο παίρνει μέρος σε μια κατεξοχήν τουριστική περιοχή ,φάνηκε να θεωρείται αρκετά σημαντικός παράγοντας έλξης για τους συνέδρους που θα είχαν την επιλογή να διαλέξουν αν θα ήθελαν να παρευρεθούν σε συνέδριο στο Ηράκλειο ή στην Αθήνα. Το 30% θεώρησε αρκετά σημαντικό το να συνδυάζεται ο επαγγελματικός παράγοντας με τις διακοπές, το 30% το θεώρησε πολύ σημαντικό , το 20% όχι τόσο σημαντικό και ένα 20% θεώρησε ότι παίζει καθοριστικό ρόλο να συνδυάζονται οι διακοπές με την εργασία.

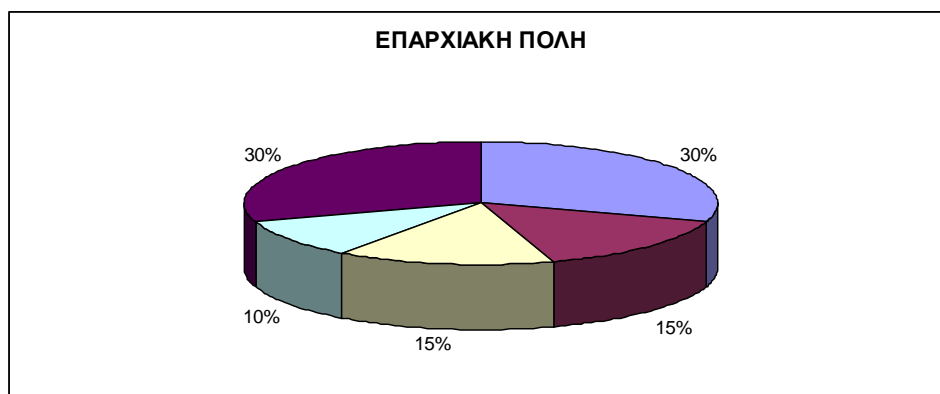
ii) Το Ηράκλειο είναι ένα αστικό κέντρο με μικρές αποστάσεις μεταξύ των περισσότερων προορισμών μέσα σε αυτό και αυτό βοηθά στην γρήγορη και άμεση μετάβαση από την εργασία στην διασκέδαση και το αντίθετο ώστε οι σύνεδροι να εξοικονομούν περισσότερο χρόνο για τις ασχολίες τους. Έτσι το 30 % το θεωρεί αρκετά σημαντικό αυτό ,ένα άλλο 30% το θεωρεί πολύ σημαντικό, το 10% καθόλου σημαντικό, ένα άλλο 10% όχι τόσο σημαντικό και το 20% το θεωρεί πάρα πολύ σημαντικό παράγοντα.

iii) Το ταξίδι σε έναν ξένο τόπο από το δικό μας για τον οποιοδήποτε λόγο αυτό πραγματοποιείται, μας μαθαίνει και πράγματα πρωτόγνωρα και ξεχωριστά όπως είναι ο πολιτισμός μιας χώρας, τα ήθη και τα έθιμα και διάφορα άλλα στοιχεία που έλκουν το ενδιαφέρον μας κατά την επίσκεψη μας σε άλλα μέρη. Η Κρήτη και εν προκειμένω ,το Ηράκλειο διαθέτουν έναν αξιόλογο πολιτισμό και στάση ζωής. Το 40% θεωρεί πολύ σημαντικό το ότι κάποιος κατά την παραμονή του στο Ηράκλειο θα λάβει αυτή τη γνώση, το 10% θεωρεί καθόλου σημαντικό αυτό το παράγοντα, το 10% λίγο σημαντικό, το 20% αρκετά σημαντικό και το υπόλοιπο 20% πάρα πολύ σημαντικό παράγοντα.

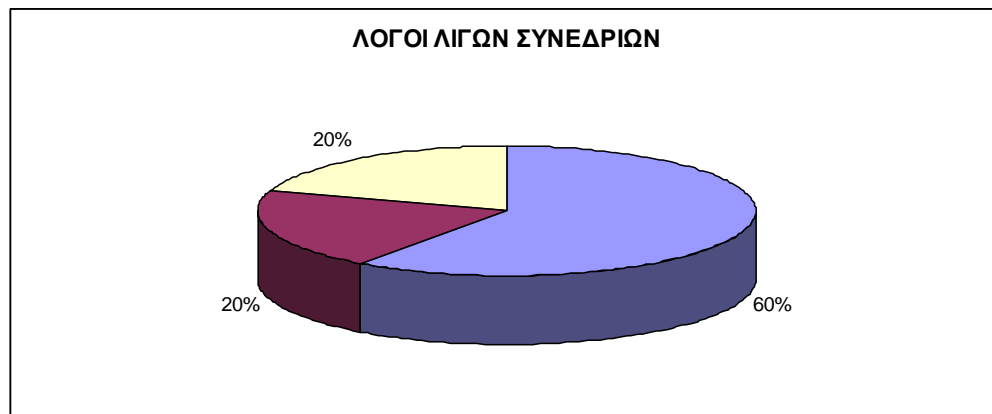
iv) Ένα άλλο στοιχείο που διαθέτει το Ηράκλειο είναι πως ενώ πρόκειται για ένα μεγάλο αστικό κέντρο που παρέχει πολλά προνόμια στους κατοίκους κάθε ηλικίας, δεν πρέπει να ξεχνάμε πως παράλληλα είναι μια επαρχιακή πόλη. Οι ρυθμοί της πόλης που βρίσκεται σε εγρήγορση συνεχώς αλλά ταυτόχρονα η άνεση των μόνιμων κατοίκων που επιδιώκουν τη χαλαρότητα μετά την εργασία τους στις κοντινές περιοχές με την συντροφιά των φίλων ή συγγενών τους είναι ένα προνόμιο που ελάχιστες πόλεις μπορούν να το προσφέρουν. Το 30% το θεωρεί πάρα πολύ σημαντικό παράγοντα, το 15% πολύ σημαντικό, το 15% αρκετά σημαντικό, το 10% καθόλου σημαντικό, και ένα άλλο 30% το θεωρεί λίγο σημαντικό.

5.2.3 Ο παράγοντας που προκαλεί την ελάχιστη πραγματοποίηση συνεδρίων στο Νομό Ηρακλείου

Η συγκεκριμένη ερώτηση αφορά στους παράγοντες οι οποίοι προκαλούν την ελάχιστη πραγματοποίηση συνεδρίων στο Νομό Ηρακλείου. Παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο, 60%, θεωρεί πως η έλλειψη διαφήμισης και προβολής (marketing) του συνεδριακού προϊόντος του Ηρακλείου, είναι ο κυριότερος λόγος μη πραγματοποίησης αρκετών συνεδρίων στην περιοχή. Το 20% θεωρεί ως

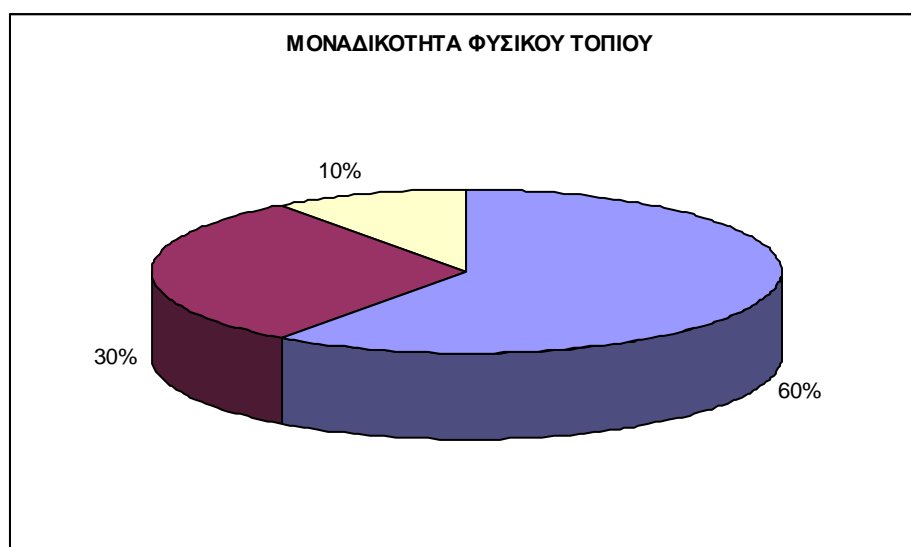
σημαντικό παράγοντα την έλλειψη σε συνεδριακή υποδομή και εξοπλισμό και το υπόλοιπο 20% θεωρεί ως σημαντικό παράγοντα την έλλειψη συντονισμού μεταξύ του κράτους και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας.

5.2.4 Τα πιο σημαντικά στοιχεία που έλκουν τους συνέδρους κατά την παραμονή τους στο Ηράκλειο.

Τα στοιχεία που θα μπορούσαν να έλκουν τους συνέδρους κατά την παραμονή τους στο Νομό Ηρακλείου σύμφωνα με τις απαντήσεις του δείγματος διαμορφώθηκαν ως εξής:

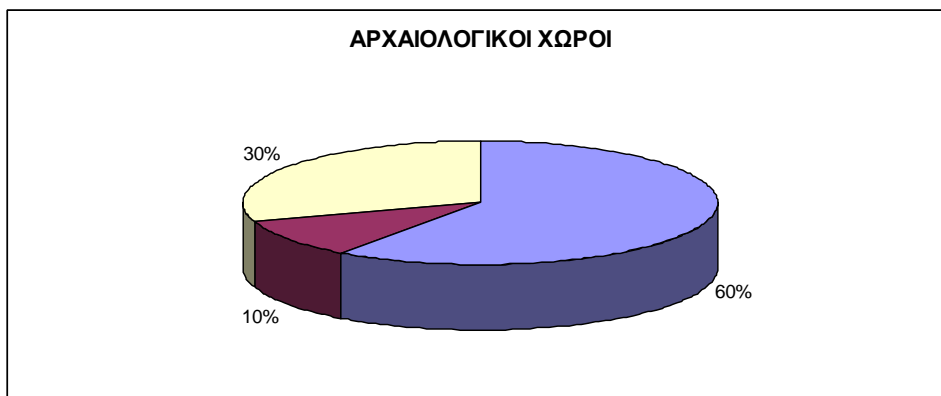
- i) Η μοναδικότητα του φυσικού τοπίου από ότι φάνηκε θεωρείται ένας πολύ σημαντικός παράγοντας έλξης των συνέδρων. Το 60% απάντησε πως τον θεωρεί ως αρκετά σημαντικό, το 30% ως πάρα πολύ σημαντικό παράγοντα και το 10% ως πολύ σημαντικό παράγοντα.

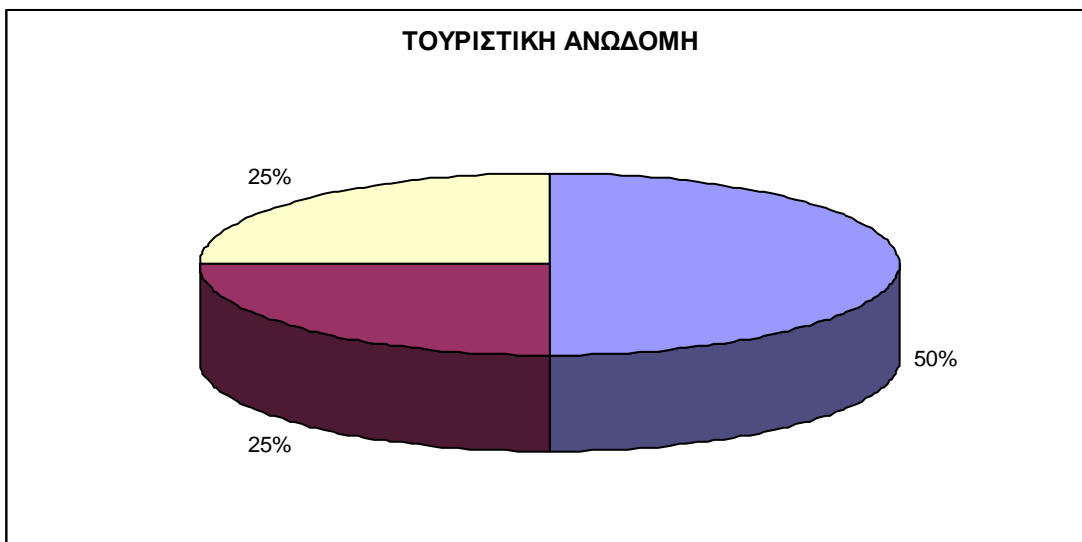
ii)Το σχετικά με άλλες τουριστικές περιοχές στην Ελλάδα, χαμηλό κόστος ζωής θεωρείται πάρα πολύ σημαντικός παράγοντας με ποσοστό 30% και αρκετά σημαντικός από το υπόλοιπο 70%.

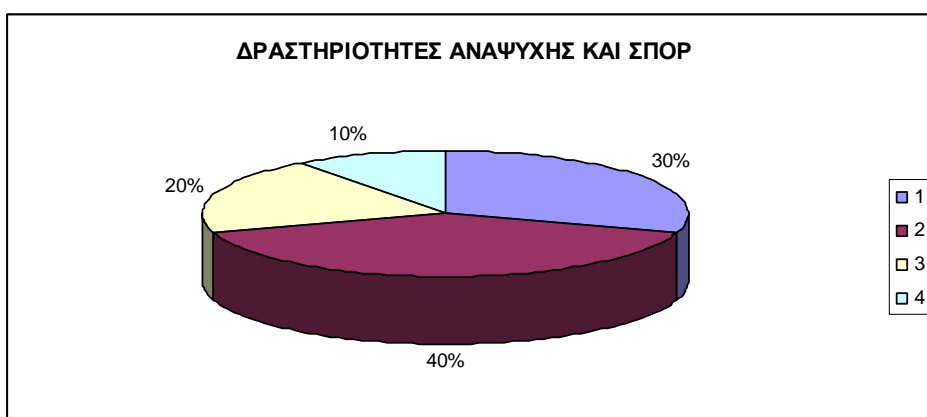
iii) Οι αμέτρητοι αρχαιολογικοί χώροι που διαθέτει το Ηράκλειο θεωρούνται αρκετά σημαντικοί σχετικά με την έλξη που προκαλούν στους συνέδρους κατά τη διαμονή τους στην περιοχή με ποσοστό 60%, πολύ σημαντικοί από ένα 10% και πάρα πολύ σημαντικοί από το υπόλοιπο 30%.

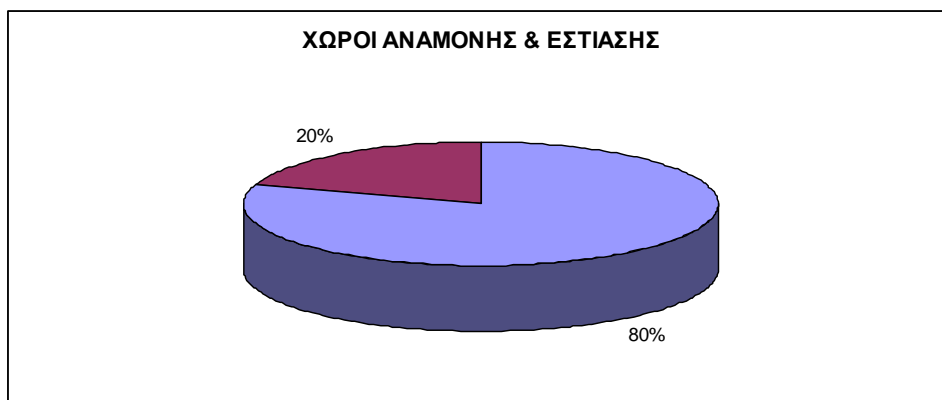
iv)Η υπάρχουσα τουριστική ανωδομή θεωρείται αρκετά σημαντική από το 50%, πολύ σημαντική από το 25% και πάρα πολύ σημαντική από το υπόλοιπο 25%.

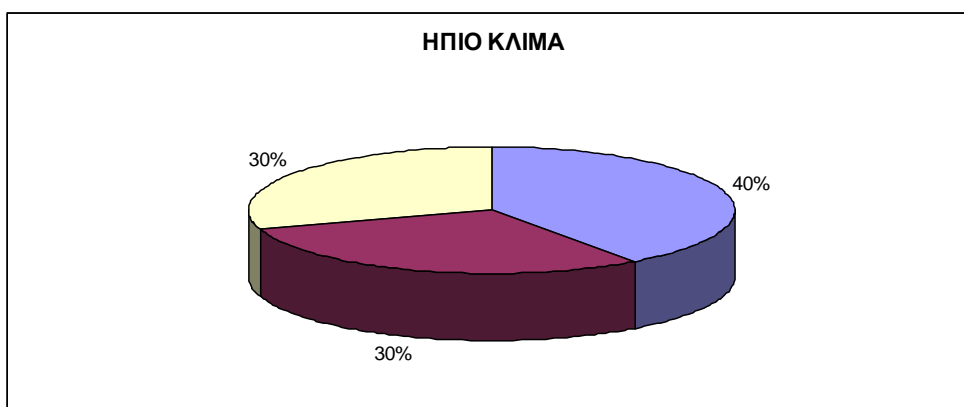
ν) Οι δραστηριότητες αναψυχής και τα σπορ θεωρούνται ως ελάχιστα σημαντικός παράγοντας από το 30%, αρκετά σημαντικός από το 40%, πολύ σημαντικός από το 20% και πάρα πολύ σημαντικός παράγοντας από το 10%. Τα ποσοστά ποικίλουν αρκετά καθώς οι δραστηριότητες αναψυχής και σπορ δεν ενδιαφέρουν πάντα όλους τους συνέδρους. Αυτό εξαρτάται πάντα από το διαθέσιμο χρόνο τους, τις καιρικές συνθήκες, την ηλικία κ. α.

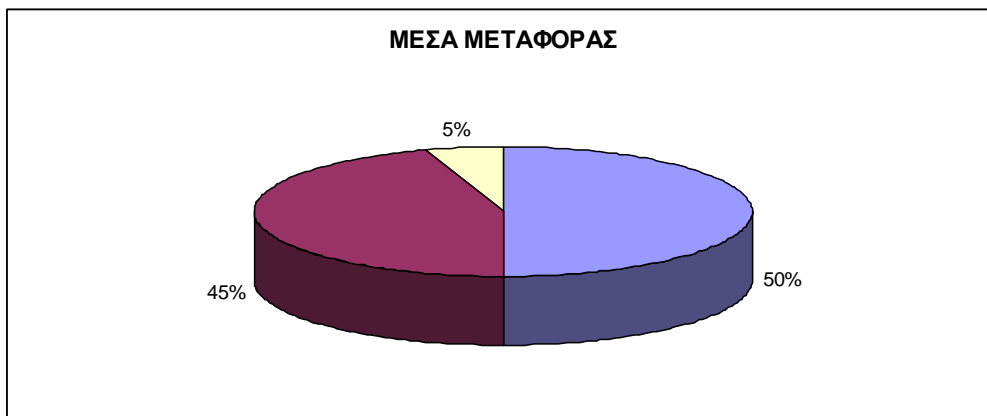
νι) Η εξυπηρέτηση των χώρων διαμονής και εστίασης των συνέδρων θα πρέπει να είναι μείζονος σημασίας καθώς δεν αποτελεί κριτήριο ενός άρτιου συνεδριακού προορισμού μόνο η συνεδριακή υποδομή. Μέσο: σε αυτήν συγκαταλέγεται και η ανάλογη προσφορά και εξυπηρέτηση στους χώρους διαμονής και εστίασης. Όλα τα στοιχεία που απαρτίζουν ένα συνέδριο θα πρέπει να διακατέχονται από μία αρμονία. Είναι λοιπόν ανάλογα τα αποτελέσματα όπου το 80% θεωρεί πολύ σημαντικό αυτό τον παράγοντα και το 20% ως αρκετά σημαντικό.

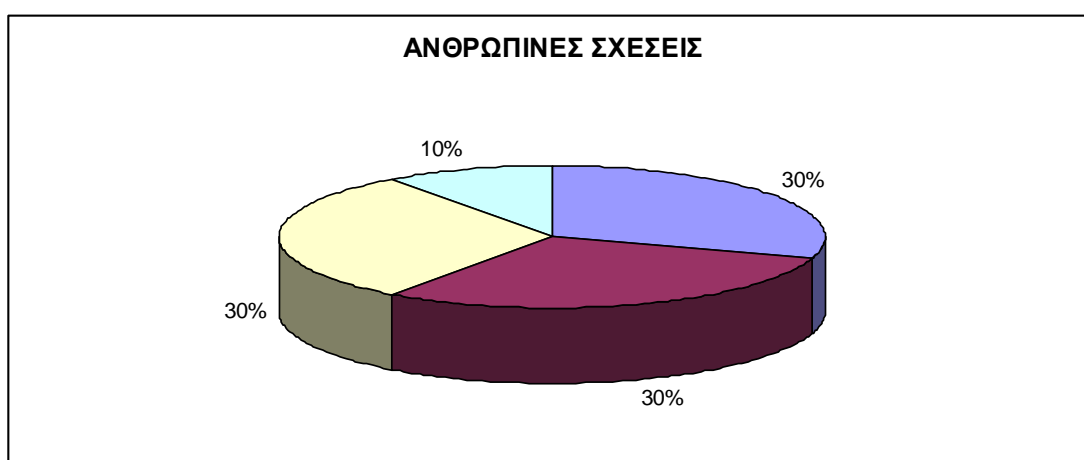
vii) Το ήπιο κλίμα (μεσογειακό-ξηροθερμικό) του Ηρακλείου, με την υψηλή ηλιοφάνεια καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, τις πολύ μικρές εποχιακές μεταβολές της θερμοκρασίας και την παντελής έλλειψη ακραίων καιρικών φαινομένου (παγετοί, θύελλες, ανεμοστρόβιλοι, τυφώνες κ.λπ.) αποτελεί έναν αρκετά σημαντικό παράγοντα για το 40%, έναν πολύ σημαντικό παράγοντα για το 30%, και έναν πάρα πολύ σημαντικό παράγοντα για το υπόλοιπο 30%.

viii) Το θέμα των μέσων μεταφοράς έχει έναν σημαντικό ρόλο στο θέμα των τουριστών καθώς πέρα από τις διεθνείς μεταφορές από και προς τις χώρες προορισμού τους ουσιαστικό ρόλο παίζει και η άρτια εξυπηρέτησή τους κατά τη διάρκεια της παραμονής τους για την εύκολη μετακίνησή τους. Τα μέσα μεταφοράς πρέπει να είναι συχνά και να υπάρχουν σημεία ανταπόκρισης. Δεν είναι τυχαίο λοιπόν ότι το 50% θεωρεί πάρα πολύ σημαντικό τον παράγοντα αυτό, το 45% αρκετά σημαντικό και μόνο το 5% θεωρεί ότι αυτό δεν είναι καθόλου σημαντικό.

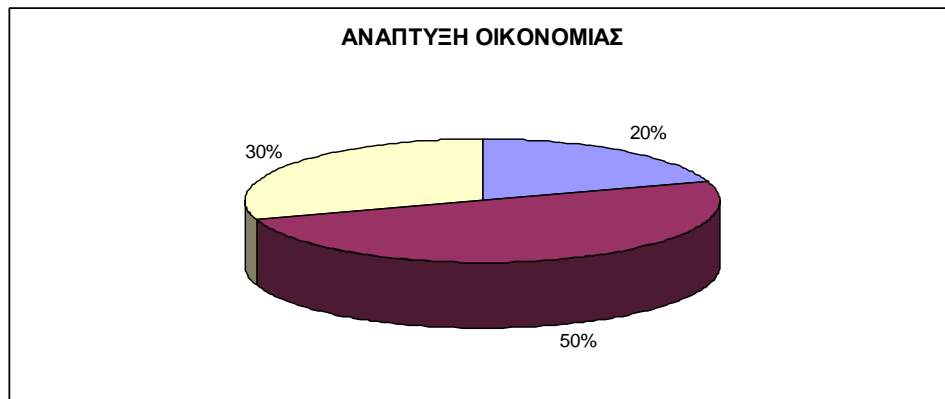
ix) Είναι γνωστό το πόσο η Κρήτη και συνεπώς το Ηράκλειο, φημίζονται για τις μεταξύ τους ανθρώπινες σχέσεις, το πόσο φιλικό, φιλόξενο και ζεστό άνθρωποι είναι μεταξύ τους αλλά και με τους ξένους. Αυτό είναι ένα στοιχείο το οποίο θα ήθελαν να δουν από κοντά οι τουρίστες και να γνωρίσουν τέτοιους ανθρώπους. Τα ποσοστά ήταν μεγαλύτερα από ότι θα ανάμενε κανείς. Το 30% θεωρεί λίγο σημαντικό αυτό τον παράγοντα, το 30% θεωρεί τον παράγοντα αυτό αρκετά σημαντικό, το 30% τον θεωρεί πολύ σημαντικό παράγοντα και μόνο ένα 10% τον θεωρεί πάρα πολύ σημαντικό παράγοντα.

5.2.5 Στοιχεία που πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να προάγουν έναν τόπο και συγκκριμένα το Νομό Ηρακλείου.

Είναι γνωστό πως με τον τουρισμό ένας τόπος γίνεται γνωστός, προάγεται και στην συνέχεια αναπτύσσεται από πολλές απόψεις. Υπάρχουν στοιχεία, πέρα από τον τουρισμό ή και μέσα από αυτόν που συμβάλλουν είτε σε μεγάλο είτε σε μικρό βαθμό σε αυτήν την ανάπτυξη. Παρακάτω βλέπουμε τα αποτελέσματα των απαντήσεων.

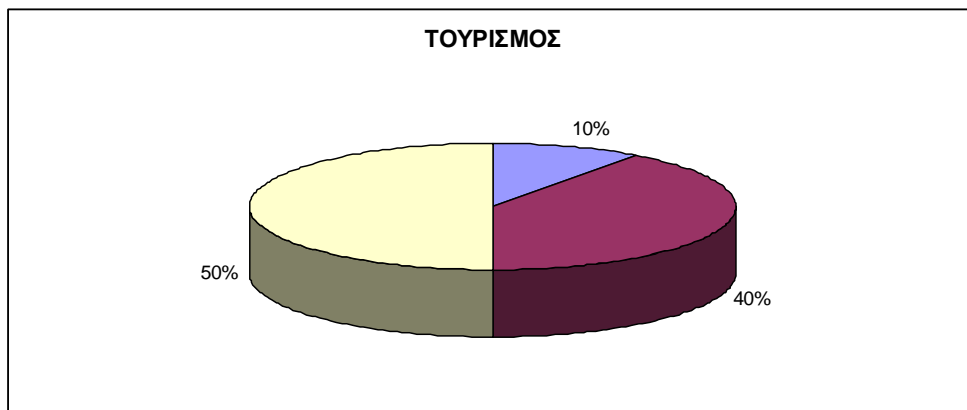
i) Ένα 20% θεωρεί ως λίγο σημαντική στην ανάπτυξη ενός τόπου την οικονομία. Το 50% θεωρεί πως έχει πολύ σημαντικό ρόλο και ένα 30% το θεωρεί πάρα πολύ σημαντικό παράγοντα. Αυτό σημαίνει πως όταν μία περιοχή είναι αναπτυγμένη οικονομικά, τότε η ανάπτυξη της και στους υπόλοιπους τομείς είναι θέμα χρόνου.

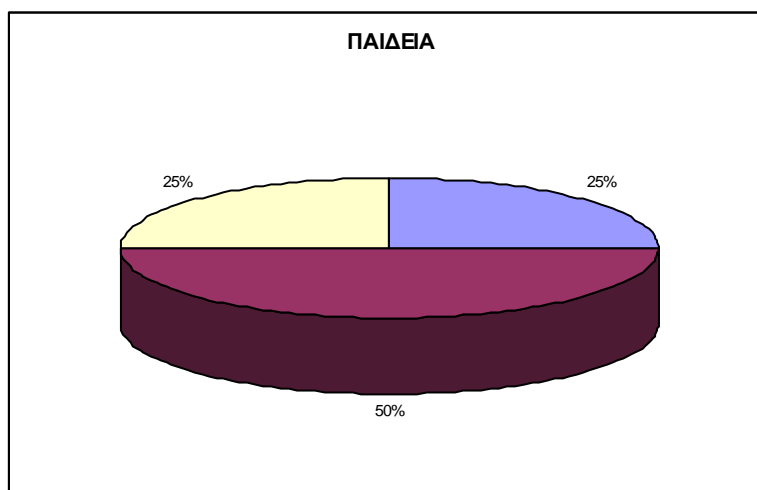
ii) Η πολιτισμική υπόσταση μιας περιοχής συμβάλλει και αυτή στην αναγνωρισιμότητά της. Έτσι το 30% θεωρεί ελάχιστα σημαντικό αυτό τον παράγοντα, το 10% θεωρεί αυτό τον παράγοντα αρκετά σημαντικό, το 10% τον θεωρεί πολύ σημαντικό και το 50% τον θεωρεί ως πάρα πολύ σημαντικό παράγοντα για την αναγνωρισιμότητα και την προαγωγή ενός τόπου

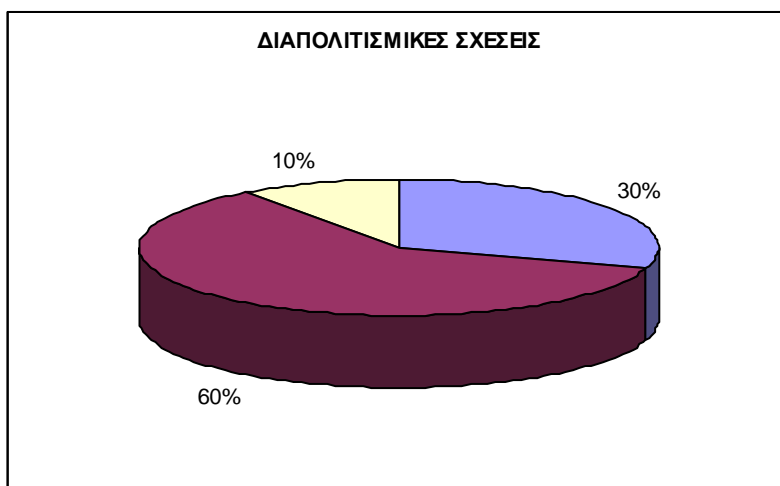
iii) Ο τουρισμός κάνει μια περιοχή εύκολα γνωστή και οικονομικά πιο εύρωστη. Γι'αυτό δεν είναι τυχαία τα αποτελέσματα καθώς μόνο το 10% θεωρεί αρκετά σημαντικό αυτό τον παράγοντα, ενώ το υπόλοιπο 40% και 50% θεωρούν πολύ και πάρα πολύ σημαντικό αυτό το παράγοντα.

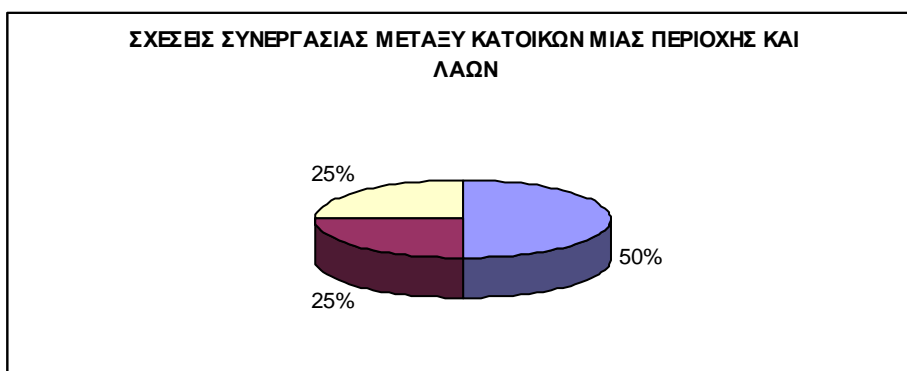
iv) Οι γνώσεις του κάθε ανθρώπου χωριστά αλλά και ως σύνολο προσδίδουν σε έναν τόπο μία γενικότερη παιδεία, νέες ιδέες και ανοίγονται νέοι ορίζοντες στους νεότερους. Ένας τόπος προάγεται με αυτό τον τρόπο σε πολλούς τομείς του. Οι απόψεις των περισσότερων επικροτούν αυτή την άποψη καθώς το 25% θεωρεί αρκετά σημαντικό τον παράγοντα γνώση, το 50% τον θεωρεί πολύ σημαντικό και το 25% τον θεωρεί πάρα πολύ σημαντικό.

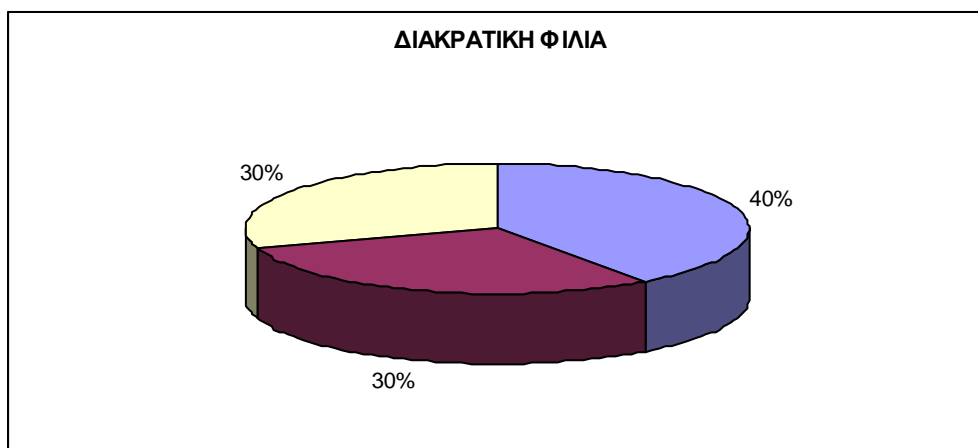
v) Οι διαπολιτισμικές σχέσεις, είναι ένας παράγοντας που μόνο από την ετυμολογία της λέξης, γίνεται αυτόματα κατανοητό, σε πιο βαθμό μπορεί να συμβάλλει στην προαγωγή ενός τόπου. Το 30% θεωρεί αρκετά σημαντικό αυτό τον παράγοντα, το 60% τον θεωρεί πολύ σημαντικό και το 10% τον θεωρεί πάρα πολύ σημαντικό παράγοντα.

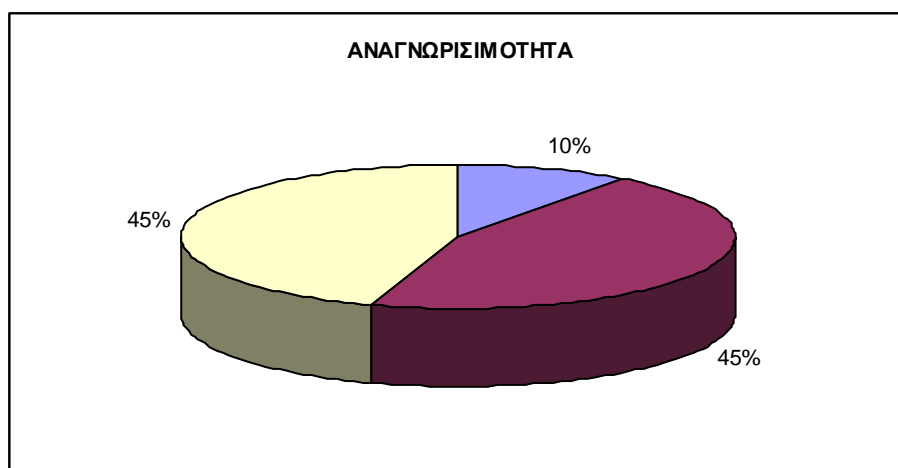
vi) Όταν αναφερόμαστε σε έννοιες που αφορούν στις σχέσεις μεταξύ των λαών ή και μεταξύ των κατοίκων μιας χώρας, τα ποσοστά φαίνεται να είναι όλο και πιο θετικά. Αυτό μας δείχνει πως η δύναμη των καλών σχέσεων και της συνεργασίας κατέχει μεγάλη ισχύ σε μία χώρα, πόλη ή χωριό. Το 50% φαίνεται να επικροτεί αυτή την άποψη και την θεωρεί αρκετά σημαντική, το 25% την θεωρεί πολύ σημαντική και το υπόλοιπο 25% την θεωρεί πάρα πολύ σημαντική άποψη.

vii) Η διακρατική φιλία είναι ένα θέμα αρκετά δύσκολο για να επιτευχθεί ουσιαστικά αλλά επιφέρει σημαντικά αποτελέσματα στην γενικότερη ευημερία των λαών. Το 40% θεωρεί αρκετά σημαντική αυτή την έννοια, το 30% πολύ σημαντική και το υπόλοιπο 30% την θεωρούν πάρα πολύ σημαντική.

viii) Η αναγνωρισιμότητα ενός τόπου δημιουργεί νέες οδούς ώστε να αποφεύγεται η στασιμότητα και η αδράνεια σε έναν τόπο. Μόνο ένα 10% δεν θεωρεί αρκετά σημαντικό αυτόν τον παράγοντα. Το 45% τον θεωρεί πολύ σημαντικό και το υπόλοιπο 45% τον θεωρεί πάρα πολύ σημαντικό παράγοντα.

5.2.6 Ο κύριος παράγοντας που επηρεάζει αρνητικά την διεξαγωγή των συνεδρίων στο Νομό Ηρακλείου.

Στην ερώτηση ποιος είναι ο κύριος παράγοντας που επηρεάζει αρνητικά την διεξαγωγή των συνεδρίων στο Νομό Ηρακλείου, το μεγαλύτερο ποσοστό 70% απάντησε ότι θεωρεί την έλλειψη διαφήμισης και προβολής (marketing) του συνεδριακού τουριστικού προϊόντος ως την πιο σημαντική αιτία για αυτό το αποτέλεσμα.

Το 10% υποστηρίζει πως οι ελλείψεις στην ανάλογη υποδομή είναι η σημαντικότερη αιτία, το 10% θεωρεί σημαντικότερη αιτία την ανυπαρξία ενδιαφέροντος από την πλευρά των Tour Operators για

εκμετάλλευση κυρίως της χειμερινής περιόδου και το 10% θεωρεί αιτία την έλλειψη συντονισμού μεταξύ του κράτους και των Τοπικών τουριστικών φορέων.

5.2.7 Προυποθέσεις και υποδομές για την ανάπτυξη αυτού του είδους τουρισμού.

Στην ερώτηση αν το Ηράκλειο διαθέτει τις κατάλληλες προϋποθέσεις και υποδομές ώστε να αναπτυχθεί ο συνεδριακός τουρισμός το 50% απάντησε πως θεωρεί ότι τις διαθέτει ενώ το υπόλοιπο 50% απάντησε πως διαθέτει τις προϋποθέσεις αλλά όχι τις υποδομές.

Κανένας εκπρόσωπος ξενοδοχειακής μονάδας δεν θεωρεί πως το Ηράκλειο δεν διαθέτει τίποτα από τα παραπάνω.

5.2.8 Προτεινόμενες λύσεις για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού στον Νομό Ηρακλείου.

Η όγδοη ερώτηση αναφέρεται στις ενδεικνυόμενες λύσεις που προτείνουν τα ξενοδοχεία που ασχολούνται με τον συνεδριακό τουρισμό ώστε να συμβάλλουν στην ανάπτυξη του.

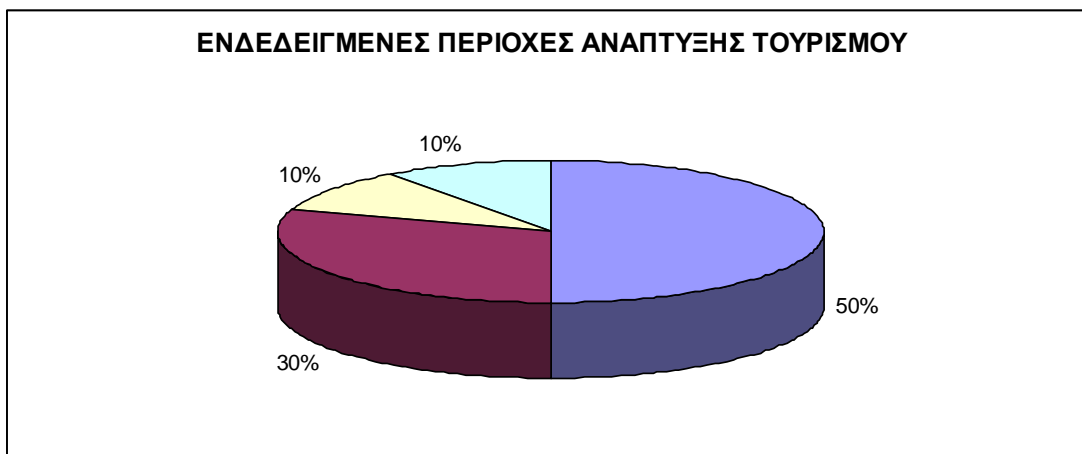
Το 45% θεωρεί πως η δημιουργία προϋποθέσεων για νέες επενδύσεις τουριστικών επιχειρήσεων οι οποίες να δραστηριοποιούνται σε όλη τη διάρκεια του έτους μπορεί να συμβάλλει σημαντικά, το 45% θεωρεί σημαντικό παράγοντα την κατάρτιση προγραμμάτων διαφήμισης συνεδριακού τουριστικού προϊόντος και ένα 10% θεωρεί σημαντικό την ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

5.2.9 Ενδεδειγμένες περιοχές στο Νομό Ηρακλείου για την ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού

Η ένατη ερώτηση αφορά στις ενδεδειγμένες περιοχές του νομού Ηρακλείου που προτείνονται για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού.

Το 99% απάντησε πως θεωρεί ως την πιο ενδεδειγμένη περιοχή, την πόλη του Ηρακλείου, το 50% θεωρεί κατάλληλη τη περιοχή της Ελούντας . Η περιοχή αυτή προφανώς προτάθηκε με γνώμονα την μεγάλη ανάπτυξη που παρουσιάζει ήδη η περιοχή του Αγίου Νικολάου και ίσως το ότι βρίσκεται πολύ κοντά στο κέντρο του Ηρακλείου. Η Χερσόνησος συγκέντρωσε το 10% των απαντήσεων και ακολουθεί άλλο ένα 10% που υποστηρίζει πως ενδεδειγμένη περιοχή για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού θεωρείται η Αγία Πελαγία.

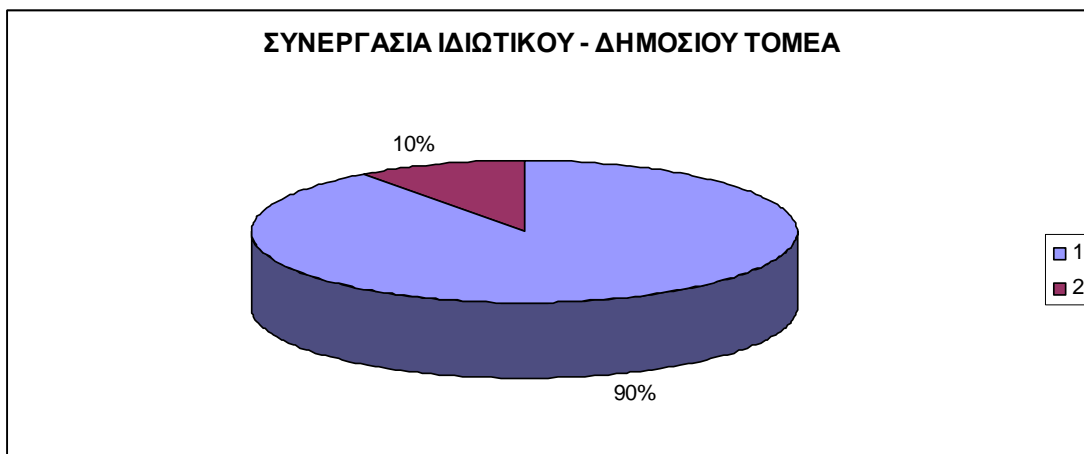

5.2.10 Ενδεικνυόμενες επιλογές μέσα και ενέργειες παρέμβασης

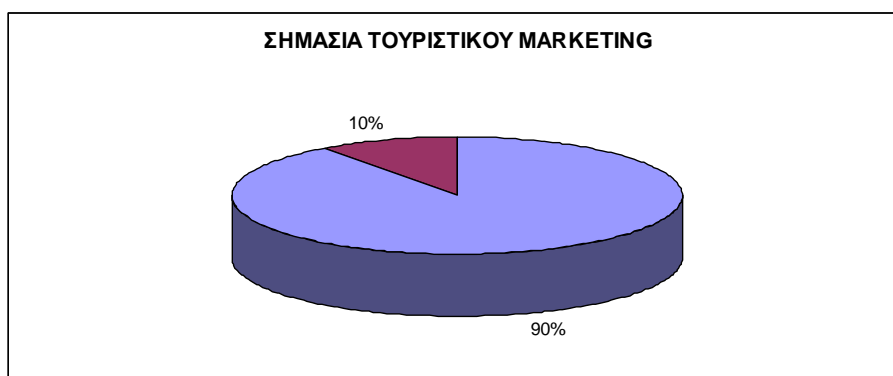
i) Δημιουργία απευθείας αεροπορικών συνδέσεων με χώρες-πηγές τουρισμού του εξωτερικού αλλά, και την ανταπόκριση εσωτερικών γραμμών. Το 90% αποδίδει μεγάλη σημασία στην παρέμβαση αυτή για την διαφήμιση, προώθηση και ανάπτυξη του συνεδριακού τομέα. Το 10% αποδίδει μικρή σημασία σε αυτή την ενέργεια.

ii) Αποτελεσματική συνεργασία δημοσίου και ιδιωτικού τομέα για συντονισμό και προώθηση των δημοσίων και ιδιωτικών επενδύσεων του κλάδου. Το 90% απάντησε ότι αυτή η ενέργεια έχει μεγάλη σημασία αναφορικά με την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού ενώ το 10% αποδίδει πολύ μικρή σημασία σε αυτή την ενέργεια.

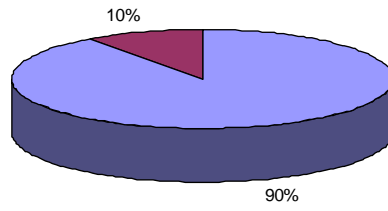

iii) Πρόγραμμα τουριστικού marketing σε επίπεδο Ηρακλείου για την πραγματοποίηση περισσότερων συνεδρίων. Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων, το 90%, αποδίδει μεγάλη σημασία στο να δημιουργηθεί ένα τέτοιο πρόγραμμα στο νομό Ηρακλείου ενώ το 10% θεωρεί αυτή την ενέργεια όχι και τόσο σημαντική.

iv) Συνεργασία τοπικών τουριστικών φορέων (π.χ. ταξιδιωτικά γραφεία, ξενοδοχειακά καταλύματα) με τουριστικούς φορείς της υπόλοιπης χώρας για την προσέλκυση συνέδρων. Το 90% των ερωτηθέντων θεωρεί πως η ενέργεια αυτή έχει μεγάλη σημασία ενώ το 10% αποδίδει πολύ μικρή σημασία στην ενέργεια αυτή

**ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΜΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥΣ
ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΛΟΙΠΗΣ ΧΩΡΑΣ**

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Από τα αποσπασματικά στοιχεία που συλλέχθηκαν συνάγεται, ότι η κατάλληλη υποδομή μέσα στα πλαίσια της οποίας θα μπορούσε να διεξαχθεί με επιτυχία ένα συνέδριο στο Νομό Ηρακλείου υπάρχει σε ικανοποιητικό βαθμό παρόλο που η γενικότερη κατάσταση μας δείχνει μια τελείως διαφορετική εικόνα, καθώς τα ποσοστά των αφίξεων για συνεδριακό τουρισμό κυμαίνονται γύρω στο 5% του αριθμού των αφίξεων διεθνώς ενώ παράλληλα σε άλλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες ή μεγαλουπόλεις η οικονομική σημασία του συνεδριακού τουρισμού σε σχέση με τον τουριστικό τομέα ως σύνολο φαίνεται να υπερβαίνει αρκετά το ποσοστό που προαναφέρθηκε. Το μήνυμα και το συμπέρασμα φαίνεται σαφέστατο. Πρέπει να γίνουμε ανταγωνιστικοί, και ένας από τους βασικούς πυλώνες για ανταγωνιστικότητα είναι η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών

Ο Νομός Ηρακλείου είναι μία περιοχή προπάντων και αναμφισβήτητα τουριστική και συνεπώς υπήρξε πάντα πόλος έλξης για τους ντόπιους αλλά και για τους ξένους επισκέπτες. Παρόλα αυτά όμως ο ανταγωνισμός στο θέμα του τουρισμού είναι οξύτατος και τα πράγματα γίνονται ακόμα πιο ανταγωνιστικά όταν πρόκειται για τον συνεδριακό τουρισμό μιας και η φυσική ομορφιά ενός τόπου δεν αρκεί για να προσελκύσει αυτό το είδος τουρισμού.

Παράγοντες που μέχρι τώρα επηρέαζαν αρνητικά τη διεξαγωγή συνεδρίων στο Νομό Ηρακλείου είναι η έλλειψη διαφήμισης και προβολής (marketing) του συνεδριακού τουριστικού προϊόντος ενώ ταυτόχρονα ακολουθεί η ανεπάρκεια κατάλληλων προϋποθέσεων και υποδομών.

Συμπερασματικά καταλήγουμε στο ότι ο βαθμός ανάπτυξης του συνεδριακού τουρισμού στο Νομό Ηρακλείου είναι στην καλύτερη περίπτωση μέτριος, μεταξύ άλλων και λόγω ελλείψεων και αδυναμιών στην σχετική ειδική υποδομή. Μεταξύ των ασθενών σημείων που επισημαίνονται είναι και η έλλειψη ικανοποιητικής στάθμης επαγγελματισμού και η έλλειψη επιχειρηματικής διαφάνειας.

Ο συνεδριακός τουρισμός μπορεί να μην αναμένεται να επηρεάσει την συνολική τουριστική κίνηση παρά μόνο σε μικρή έκταση. Λόγο όμως της ομαλότερης εποχικής του κατανομής σε σύγκριση με το γενικό τουρισμό και της εποχικής συμπληρωματικότητας της συνεδριακής κίνησης με τη συνολική κίνηση, ο σχετικά μικρός αριθμός πρόσθετων επισκεπτών μπορεί να αυξήσει σε ανάλογη ή και σε μεγαλύτερη έκταση τους βαθμούς πληρότητας των ξενοδοχειακών μονάδων που επωφελούνται από τη συνεδριακή κίνηση. Η χωροταξική κατανομή της συνεδριακής κίνησης, και συνεπώς των συνεδριακών εκδηλώσεων, μπορεί να την καταστήσει πολύ αξιόλογο εργαλείο για την τουριστική ανάπτυξη των περιοχών συγκέντρωσης της καθώς δημιουργείται μία δευτερογενής τουριστική κίνηση.

Συνεπώς πέρα από την ικανοποιητική στάθμη της γενικότερης υποδομής, που απαιτείται για τη στήριξη του συνεδριακού τουρισμού, η συμβολή του δημοσίου παίρνει και άλλες ειδικότερες μορφές οι κυριότερες από τις οποίες είναι:

- ❖ Δημιουργία συνεδριακών κέντρων
- ❖ Δημιουργία μη κερδοσκοπικών οργανισμών, συχνά με τη συνεργασία: και του ιδιωτικού τομέα, με σκοπό την πληροφόρηση των ενδιαφερομένων και την προβολή μιας πόλης, χώρας ή περιοχής ως τόπου προορισμού για συνεδριακές εκδηλώσεις.
- ❖ Δημιουργία συστημάτων πιστοποιημένης εξειδικευμένης κατάρτισης για στελέχη οργάνωσης και διεξαγωγής συνεδριακών εκδηλώσεων είτε από μη κερδοσκοπικές οργανώσεις με ή και δίχως την αρωγή του δημοσίου , είτε και από το δημόσιο
- ❖ Επιδότηση με διάφορες μορφές για την κάλυψη μέρους του κόστους διεθνών συνεδριακών εκδηλώσεων , έτσι ώστε να αυξάνεται η ελκυστικότητα της πόλης σε σύγκριση με άλλες ανταγωνίστριες πόλεις ή χώρες,.
- ❖ Προβολή και διαφήμιση

Ας προσπαθήσουμε όλοι για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού γιατί αυτή θα συμβάλλει με θετική επίδραση στην τοπική, στην περιφερειακή και εθνική οικονομία. Ας ανταποκριθούμε στον διεθνή ανταγωνισμό αξιοποιώντας τα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα με μία στρατηγική και με μία συντονισμένη προσπάθεια του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και να εκμεταλλευτούμε την διεθνή αναγνώριση, ότι η Ελλάδα πουλάει. Είναι, πράγματι, καιρός να πάρουμε στα σοβαρά την πολύ σοβαρή αυτή υπόθεση, εξασφαλίζοντας μια θετική προοπτική για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού και συμβάλλοντας στην υγιή τουριστική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας στη χώρα μας.

Σύμφωνα και με το World Travel Organisation "Οι πιο σημαντικοί παράγοντες για απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος ενός προορισμού ή χώρας δεν κληρονομούνται αλλά δημιουργούνται". Αυτό σημαίνει ότι το απόθεμα των συντελεστών παραγωγής δεν είναι τόσο σημαντικό, όσο ο ρυθμός δημιουργίας τους, αναβάθμισης και εξειδίκευσής τους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

Αθανασίου, Α. (2002) *Ο Συνεδριακός τουρισμός στην Ελλάδα, Εξελίξεις, Προβλήματα, Δυνατότητες και Πολιτική 2002.*

Βελισαρίου, Ε. (2000), *Μάνατζμεντ Ειδικών και Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού, Εκπαιδευτικό υλικό στο Μ.Π.Σ. «Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων», Θ.Ε. Διοίκηση Τουρισμού και Τουριστικών Επιχειρήσεων, Τόμος Δ', Πάτρα: Ε. Α.Π.*

Βαρβαρέσος, Σ. & Σωτηριάδης, Μ. (2002), *Σχεδιασμός ανάπτυξης αγροτουριστικών δραστηριοτήτων στα πλαίσια της Κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER PLUS, Αρχείον Οικονομικής Ιστορίας, Τόμος ΧΤV.*

Κραβαρίτης, Κ. (1992), *Συνεδρίων, κινήτρων, εκθέσεων, επαγγελματικός τουρισμός, οργάνωση συνεδρίων στα ξενοδοχεία, εκδόσεις Interbooks, Αθήνα.*

Κραβαρίτης, Κ., Παπαγεωργίου, Α. (2007), *Επαγγελματικός τουρισμός, εκθέσεων – κινήτρων – επιχειρηματικών ταξιδιών, οργάνωση συνεδρίων, εκδόσεις Interbooks, Αθήνα.*

Κοκκώσης, Χ. & Τσάρτας, Π. (2001), *Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη και Περιβάλλον, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.*

Κολιτσιδόπουλος, Γ. (2001) *Τουρισμός: Θεωρητική-Προσέγγιση, Εκδόσεις Έλλην.*

Κομίλης, Π. (2001), *Οικοτουρισμός, Η εναλλακτική προοπτική αειφόρου τουριστικής ανάπτυξης, Αθήνα: Εκδόσεις Προπομπός.*

Τσάρτας, Π. (1996), *Τουρίστες, Ταξίδια, Τόποι: Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις στον Τουρισμό*, Αθήνα: εκδ. Εξάντας, 1996, στο « Παράλληλα Κείμενα για τη Θεματική ενότητα. « Τουριστικός τομέας», Πάτρα, ΕΛΠ, 2000.

Σφακιανάκης, Μ. (2000), *Εναλλακτικές μορφές τουρισμού*, Εκδόσεις Έλλην.

Περιοδικό Τουριστική Αγορά, Ιανουάριος (2007), Εκδόσεις Ν.Ο. Μανούσος

Περιοδικό Τουριστική Αγορά, Μάρτιος (2007), Εκδόσεις Ν.Ο. Μανούσος

Περιοδικό Τουριστική Αγορά, (2003), Εκδόσεις Ν.Ο. Μανούσος

Περιοδικό τουρισμός και οικονομία, Μάρτιος (2001), Εκδότης Δ.Γ. Καλοφωλιάς

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

Maclaurin, D. & Leong K. (2000), *Strategies for Success: How Singapore Attracts and Retains the Convention and Trade Show Industry*, Event Management

Shone, A. (1998), *The Business of Conferences*, Butterworth Heinemann

World Tourism Organisation (1999), *International Tourism: Global Perspective*

World Tourism Organisation (1997) *Yearbook of Tourist Statistics*

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

<http://www.yen.gr/yen.chtm?prnbr=24958>

http://protouvoulies.nd.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=76&Itemid44

<http://www.synedrio.gr/arthra/index.asp>

<http://www.maris.gr/gr/featured-services/conferences-and-events-crete-greece/meeting-and-functions.aspx>

<http://www.galaxy-hotel.com/gr/services2.html>

<http://www.traveldailynews.gr/makeof>.

<http://www.zeus.gr/gr/hotels/heraklion/conference/atlantis.html>

http://www.aboutgreece.gr/HOTELS/HOTEL_DATA.asp?category_id=&cat_id=39&morfes=morfe

s_syn&id_thema=91&link_id=59&id_nm=&id_dk=746asp?central_id=1244&permanent_id=1

<http://www.agiosnikolaos.com/conference/advconf.php>

<http://www.synedrio.gr/arthra/a018.asp>

<http://www.synedrio.gr/arthra/a020.asp>

http://www.epistimonikomarketing.gr/article_show.php?article_id=2166

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΩΤΩΜΕΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.

Επωνυμία Επιχείρησης:

Διεύθυνση:

Τηλέφωνο : FAX:

E-mail:

1) Υπάρχει στο Νομό Ηρακλείου η κατάλληλη συνεδριακή υποδομή και ανωδομή μέσα στα πλαίσια της οποίας θα μπορούσε να διεξαχθεί με επιτυχία ένα συνέδριο;

Ναι

Όχι

2) Τοποθετείστε με βαθμό σημαντικότητας από το 1 έως το 5 τους λόγους για τους οποίους πιστεύετε πως κάποιος θα επέλεγε να παρευρεθεί σε ένα συνέδριο στο Ηράκλειο αντί σε συνέδριο στην Αθήνα. (1= καθόλου σημαντικό, 5= εξαιρετικά σημαντικό)

		1	2	3	4	5
1	Συνδυάζει εύκολα τις διακοπές του					
2	Μικρές αποστάσεις					
3	Μαθαίνει ταυτόχρονα την νοοτροπία ενός ξεχωριστού πολιτισμού					
4	Συνδυάζει εύκολα τους ρυθμούς μιας επαρχίας με τους ρυθμούς μιας πόλης					

3) Ποιος είναι κατά τη γνώμη σας ο παράγοντας που προκαλεί την ελάχιστη πραγματοποίηση συνεδρίων στο Νομό Ηρακλείου;

A) Οι ελλείψεις σε συνεδριακή υποδομή και εξοπλισμό

B) Η έλλειψη διαφήμισης και προβολής (marketing) του συνεδριακού προϊόντος του Ηρακλείου

Γ) Η έλλειψη συντονισμού μεταξύ του κράτους και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας

4) Σε μια κλίμακα από το 1 έως το 5, βαθμολογείτε το βαθμό σημαντικότητας των παρακάτω στοιχείων στο βαθμό που πιστεύετε ότι αυτά θα μπορούσαν να έλκουν τους συνέδρους κατά την παραμονή τους στο Ηράκλειο. (1= καθόλου σημαντικό, 5= εξαιρετικά σημαντικό)

		1	2	3	4	5
1	Φυσικό τοπίο					
2	Κόστος ζωής					
3	Αρχαιολογικοί χώροι					
4	Τουριστική Ανωδομή					
5	Δραστηριότητες αναψυχής & σπορ					
6	Η εξυπηρέτηση των χώρων διαμονής & εστίασης					
7	Το κλίμα					
8	Μέσα μεταφοράς					
9	Ανθρώπινες σχέσεις					

5) Σε μία κλίμακα από το 1 έως το 5, βαθμολογείτε το βαθμό σημαντικότητας των παρακάτω στοιχείων στο βαθμό που πιστεύετε ότι αυτά θα μπορούσαν να προάγουν έναν τόπο και εν προκειμένω, το Νομό Ηρακλείου, (1= καθόλου σημαντικό, 5= εξαιρετικά σημαντικό)

		1	2	3	4	5
1	Οικονομία					
2	Πολιτισμό					
3	Τουρισμό					
4	Γνώσεις					

A) Δημιουργία προϋποθέσεων για νέες επενδύσεις τουριστικών επιχειρήσεων που να δραστηριοποιούνται σε όλη τη διάρκεια του έτους

B) Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού

Γ) Κατάρτιση προγράμματος διαφήμισης συνεδριακού τουριστικού προϊόντος |

Δ) Δημιουργία κινήτρων για τους τουρίστες ώστε να επισκέπτονται το Ηράκλειο συνδυάζοντας την εργασία με την ψυχαγωγία

E) Ανάπτυξη του συγκοινωνιακού δικτύου

6) Ποιές περιοχές τον Ηρακλείου θεωρείτε αν τις πιο ενδεδειγμένες για την ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού (αναφέρατε έως 4 περιοχές)

- a)
- b)
- c)
- d)

7) Γενικές ενδεικνύμενες επιλογές, μέσα και ενέργειες παρέμβασης (επιλέξατε με κύκλο τις απαντήσεις που προτείνετε).

Συνεργασία τοπικών τουριστικών φορέων (π.χ ξενοδοχειακές επιχειρήσεις) με τουριστικούς φορείς της υπόλοιπης χώρας για την προσέλκυση συνέδρων	Πολύ μικρή Μικρή Μεγάλη
Δημιουργία απευθείας αεροπορικών συνδέσεων με χώρες -πηγές τουρισμού του εξωτερικού αλλά και την ανταπόκριση εσωτερικών γραμμών	Πολύ μικρή Μικρή Μεγάλη
Αποτελεσματική συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για συντονισμό και προώθηση των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων του κλάδου.	Πολύ μικρή Μικρή Μεγάλη
Πρόγραμμα τουριστικού marketing σε επίπεδο Ηρακλείου για την πραγματοποίηση περισσότερων συνεδρίων	Πολύ μικρή Μικρή Μεγάλη

5	Διαπολιτισμικές σχέσεις					
6	Διαπροσωπικές σχέσεις					
7	Διακρατική φίλια					
8	Αναγνωρισιμότητα τόπου					

8) Ποιός είναι ο κύριος παράγοντας που επηρεάζει αρνητικά την διεξαγωγή συνεδρίων στο Νομό Ηρακλείου;

A) Ελλείψεις σε ανάλογη υποδομή

B) Ανυπαρξία ενδιαφέροντος για εκμετάλλευση κυρίως της χειμερινής περιόδου από τους Tour Operators

Γ) Η έλλειψη διαφήμισης και προβολής (marketing) του συνεδριακού τουριστικού προϊόντος του Ηρακλείου

Δ) Η έλλειψη συντονισμού μεταξύ του κράτους και των τοπικών τουριστικών φορέων

9) Από τη δική σας εμπειρία θεωρείτε ότι το Ηράκλειο διαθέτει τις κατάλληλες προϋποθέσεις και υποδομές για να αναπτύξει αυτό το είδος τουρισμού;

A) Διαθέτει και τις υποδομές και τις προϋποθέσεις

B) Διαθέτει προϋποθέσεις αλλά όχι υποδομές

Γ) Δεν τις διαθέτει

10) Τι από τα παρακάτω πιστεύετε ότι μπορεί να αποτελέσει λύση για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού στο Νομό Ηρακλείου;

Επιλογές	Αποδιδόμενη
Δημιουργία απευθείας αεροπορικών συνδέσεων με χώρες -πηγές τουρισμού του εξωτερικού αλλά και την ανταπόκριση εσωτερικών γραμμών	Πολύ μικρή Μικρή Μεγάλη
Αποτελεσματική συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για συντονισμό και προώθηση των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων του κλάδου.	Πολύ μικρή Μικρή Μεγάλη
Πρόγραμμα τουριστικού marketing σε επίπεδο Ηρακλείου για την πραγματοποίηση περισσότερων συνεδρίων	Πολύ μικρή Μικρή Μεγάλη
Συνεργασία τοπικών τουριστικών (φορέων (π.χ. ταξιδιωτικά πρακτορεία) με τουριστικούς φορείς της υπόλοιπης χώρας για την προσέλκυση συνέδρων	Πολύ μικρή Μικρή Μεγάλη

